

gemeente
dronten

Programmabegroting 2020

Inhoudsopgave

1.1 Aanbiedingsbrief.....	3
Onze aanpak.....	9
Recapitulatie.....	10
1.2 Beleidsbegroting.....	11
1.2.1 Programmaplan.....	11
Programma 0 Bestuur en ondersteuning.....	12
Programma 1 Veiligheid.....	24
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat.....	29
Programma 3 Economie.....	32
Programma 4 Onderwijs.....	36
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie.....	39
Programma 6 Sociaal domein.....	43
Programma 7 Volksgezondheid en milieu.....	50
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.....	52
1.2.2 Paragrafen.....	56
Paragraaf lokale heffingen.....	57
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	61
Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.....	75
Paragraaf financiering.....	78
Paragraaf bedrijfsvoering.....	81
Paragraaf verbonden partijen.....	84
Paragraaf grondbeleid.....	94
Paragraaf subsidies.....	102
Paragraaf informatisering.....	104
Paragraaf sociale monitor pilot (nieuw).....	106
1.3 Financiële begroting.....	110
Overzicht van baten en lasten en de toelichting.....	111
Financiële positie en de toelichting.....	117
1.4 Bijlagen.....	120
Bijlage Investeringskredieten 2020.....	121
Bijlage Vervangingsinvesteringen 2021-2023.....	122
Bijlage Reserves en voorzieningen 2020-2023.....	123
Bijlage Afkortingenlijst.....	128

1.1 Aanbiedingsbrief

Een gezonde financiële toekomst

Inleiding

De maatschappij beweegt. Dronten beweegt daarin mee, als onderdeel van het geheel. De overheid bepaalt en regelt minder dan vroeger. Meer mensen willen vaker meebepalen, meer zelf regelen en meer zelf doen. Tegelijkertijd worden hogere eisen gesteld aan de dienstverlening van de overheid: mensen willen snel contact en weten ambtenaren en bestuurders te vinden. Als college willen wij faciliteren, verbinden en mogelijk maken en tegelijkertijd het algemeen belang in de gaten houden.

Ons gezamenlijk vertrekpunt is dat we, naast de goede verbindingen die er al waren, op zoek willen gaan naar nieuwe verbindingen. Die nieuwe verbindingen willen we invullen als onderdeel van de samenleving. Samen maken wij de gemeente Dronten. Het streven is dat inwoners van Dronten gelukkig zijn en dat het in Dronten prettig wonen en werken is.

Wij zien het als onze opdracht en verantwoordelijkheid om Dronten mee te laten bewegen met de 21^e eeuw. Met inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers tijdig zien wat nodig is en resultaten boeken. Dat is een zoektocht. Om meer nieuwe verbindingen te maken en te houden, is het belangrijk dat inwoners, maatschappelijke organisaties, overheid en ondernemers nu al meer en beter samen optrekken met ontwikkelingen die ons raken, soms heel concreet en dichtbij, maar zeker ook voor onderwerpen die wat minder tastbaar zijn.

Samen willen wij met de samenleving een duidelijke koers bepalen, een sterke identiteit ontwikkelen, die past bij Dronten!

Financieel

Dronten is een financieel gezonde gemeente met een ruime reservepositie en een sluitende meerjarenbegroting. Daar is de afgelopen jaren hard voor gewerkt. In 2010 hadden we als gemeente Dronten nog een minimale reservepositie met daarbij de uitdaging om een structureel financieel tekort van € 4 miljoen in ons gemeentelijk huishoudboekje van financiële dekking te voorzien. Met daarop volgend, enkele jaren later, nog eens een structureel tekort van ruim € 2 miljoen, dat weggepoetst moest worden. Deze uitdagingen zijn we als gemeente steeds aangegaan en met het solide financiële beleid van de afgelopen tien jaar, zonder belastingverhogingen boven het inflatiepercentage, is dit gelukt.

Het is ieder jaar weer een uitdaging om de ambities van raad en college uit te voeren en deze in te passen in het financiële kader: een sluitende meerjarenbegroting. Dat wordt de komende jaren steeds lastiger. Als gemeente hebben we nog steeds een goede financiële- en reservepositie. Echter, met name door omstandigheden van 'buitenaf', zoals de lagere uitkering uit het gemeentefonds, de cao voor gemeenteambtenaren, de financiële opgave van de veiligheidsregio en het abonnementstarief van de Wmo, zijn er inmiddels zoveel financiële uitdagingen, dat we deze niet meer volledig kunnen opvangen binnen onze beschikbare structurele begrotingsruimte.

Herijking

Bij de kadernota hebben we aangegeven dat we een herijkingsproces starten om de volledige begroting door te lichten. In dit proces zullen we kritisch kijken of we nog wel de goede dingen doen en of we dit efficiënt en doelmatig doen. Er is voor het jaar 2020 nog steeds een sluitende begroting; voor de jaren na 2020 niet meer. De algemene reserve heeft nog voldoende ruimte om tekorten in de meerjarenbegroting op te vangen. Het herijkingsproces is echter wel essentieel om een structureel sluitend financieel plaatje te houden zonder uit de reserves te hoeven putten. De raad krijgt in het najaar van 2019 een voorstel voor dit herijkingsproces. Vooruitlopend op het herijkingsproces wordt in deze begroting voorgesteld een bestemmingsreserve dekkingsreserve 2021-2023 in te stellen ter dekking van het tekort.

Macro economische analyse

Op dit moment zit de mondiale economie in een transitiefase. We zien een krimpende economie in landen om ons heen, stagnerende beurskoersen en diverse handelsoorlogen. Er zijn diverse scenario's denkbaar voor het effect hiervan op onze economie.

Een en ander zal vanzelfsprekend ook effect hebben op ons als gemeente Dronten. Daar waar mogelijk moeten we proberen zoveel als mogelijk nog te profiteren van de 'uitlopers' van de economische groei. Hierbij moet met name worden gedacht aan woningbouw en vestiging van bedrijven.

De Rijksoverheid heeft een investeringsfonds aangekondigd, dat bij de miljoenennota van financiële invulling is voorzien. Wat dit voor gevolgen heeft voor de hoogte van het gemeentefonds zal blijken uit de septembercirculaire. Tevens zullen wij, wellicht ook in financiële zin, moeten anticiperen op de gevolgen van de uitspraak van de Raad van State inzake de PAS-wetgeving.

Ambities voor 2020, samen met de samenleving

Bij de Kadernota 2020 en de Voortgangsrapportage 2019 hebben wij u aangegeven wat de ambities van dit college voor de komende jaren zijn. Deze ambities zijn vastgelegd in een collegeplanning, die in financiële zin, vertaald is in de genoemde Kadernota. Zo zal er de komende jaren onverminderd en intensief aandacht zijn en blijven voor de informatieveiligheid en de gevaren van ondermijning. Er zal ingezet worden op de verdere uitrol van het Gemeentelijk Verkeers en VervoersPlan en het Klimaatplan. De retailvisie zal in de vorm van uitvoeringsplannen van een nadere uitwerking worden voorzien. Het onderzoek naar de huisvesting van het primair onderwijs in Swifterbant zal opgestart worden evenals het participatieproces rondom bedrijventerrein Spelwijk. Het strandbeleid zal verder ontwikkeld worden. Binnen het sociaal domein zullen de noodzakelijke acties uitgevoerd worden waarmee we enerzijds goede zorg en ondersteuning kunnen garanderen en anderzijds de financiële tekorten tot een aanvaardbaar niveau terugbrengen. Op het gebied van afval gaan we nog meer sturen op een nog betere afvalscheiding. We gaan vol de uitdaging aan om te komen tot een goede implementatie van de Omgevingswet.

Daarnaast zullen in 2020 een aantal reeds opgestarte zaken gerealiseerd zijn of gerealiseerd worden, zoals bijvoorbeeld het nieuwe zwembad, de woningbouw in het Hanzekwartier, de renovatie van De Zuid, de bouw van het MFC in Swifterbant, de bouw van het MFG2 in Biddinghuizen én de renovatie van ons gemeentehuis.

Tevens zullen we volop doorgaan met de uitvoering van een aantal door uw raad vastgestelde nota's, zoals de Sportnota en de Cultuurnota.

Een aantal ambities staat als PM post in deze begroting. Dat is gedaan omdat het voor nu nog niet mogelijk is een inschatting te doen van de incidentele investeringen die met deze ambities gepaard gaan. In de loop van het nieuwe begrotingsjaar zullen hiervoor separate voorstellen aan de raad worden gedaan.

Vanzelfsprekend zullen we bij die zaken, waarbij de mening en/of inzet van de samenleving van belang is, die samenleving er ten volle bij betrekken.

Financieel perspectief

Uit het financieel meerjarenperspectief blijkt dat we de ondergrens van een sluitende begroting bereikt hebben. Hierop wordt, zoals aangegeven, geanticipeerd via het herijkingsproces.

De reservepositie is nog steeds meer dan goed. Door het feit dat we onze reserves goed gevuld hebben, kunnen we nu een aantal forse investeringen doen, die de begroting niet belasten. Genoemd kunnen worden de investering in de renovatie van het gemeentehuis en de investering in 'De Zuid'. Dit legt een aanvaardbaar beslag op onze reserves. Er blijft daarna nog voldoende buffer over voor de in de weerstandsparagraaf benoemde risico's.

Sinds jaar en dag hebben we als gemeente een financieringsoverschot. Wij kunnen tot nu toe onze investeringen financieren met onze eigen middelen. Dit is bijna uniek in gemeenteland.

Door de substantiële onttrekking uit de reserves naderen we het omslagpunt, dat we op de kapitaalmarkt geld moeten aantrekken voor de financiering van toekomstige investeringen. Dit is niet bijzonder, maar in de situatie van Dronten wel het vermelden waard.

Resumerend kunnen we stellen dat we als gemeente Dronten nog steeds een solide financiële positie hebben, maar dat we wel politieke keuzes moeten maken om die solide positie ook voor de toekomst te kunnen waarborgen.

Nieuw beleid

De ambitie van de gemeente laat zich vertalen in het nieuwe beleid van de gemeente. Nieuw beleid verdelen we in 'beleid met financiële gevolgen' en 'beleid zonder financiële gevolgen'. Het nieuwe beleid met financiële gevolgen heeft betrekking op de onderwerpen genoemd in onderstaande tabel:

Omschrijving	I/S	2020	2021	2022	2023
Programma 0 Bestuur en ondersteuning					
ARBO-beleid	I	-20.000	-	-	-
Contractmanager Zorgpartijen	I	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Dekking Bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen	S	2.000	2.000	2.000	2.000
Digitaliseren bouwdoSSIers incidenteel	I	-400.000	-	-	-
Digitaliseren bouwdoSSIers structureel	S	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Fiets- en wandelpad De Gilden	S	1.667	1.667	1.667	1.667
GBLT Ontwerpbegroting 2020	S	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000
ICT totale extra lasten	I	-124.000	-	-	-
ICT totale extra lasten	S	-85.000	-95.000	-95.000	-95.000
Inbedding inwonersparticipatie/initiatieven uit de samenleving	I	-200.000	-200.000	-200.000	-
Informatieveiligheid- en privacy bewustwording	S	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
Innovatiebudget Nieuwe Verbindingen	I	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Klantgeleidingssysteem Burgerzaken	I	-4.223	-	-	-
Klantgeleidingssysteem Burgerzaken	S	-	-765	-765	-765
Ondermijning (1 fte schaal 11)	I	-20.000	-20.000	-20.000	-
Portaal Burgerzaken en e-diensten	I	-18.836	-	-	-
Portaal Burgerzaken en e-diensten	S	-	-19.500	-19.500	-19.500
Privacy Officer	I	-40.000	-40.000	-	-
Transitiebudget	I	-147.000	-112.000	-12.000	-12.000
Transitiebudget	S	-	-10.000	-10.000	-10.000
Uitbreiding beleidsformatie WMO	I	-11.600	-11.600	-11.600	-11.600
Uitbreiding Griffie	S	-71.000	-71.000	-71.000	-71.000
Verhoging budget externe juridische advisering	I	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000
Totaal Programma 0		-1.427.992	-866.198	-726.198	-506.198
Programma 1 Veiligheid					

Gevolgen van de herijking tijdens de twee bestuursconferenties Veiligheidsregio Flevoland	S	-52.146	-237.848	-423.549	-609.250
Ondermijning (1 fte schaal 11)	I	-84.100	-84.100	-84.100	-
Ontwerpbegroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 VRF	S	-79.402	-81.402	-81.402	-81.402
Uitvoering motie VVD: leges goededoelenorganisaties	S	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
Totaal Programma 1		-218.648	-406.350	-592.051	-693.652
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat					
Fiets- en wandelpad De Gilden	S	-3.667	-5.600	-5.534	-5.467
Onderzoek verkeersveiligheid en verkeersstromen	I	-25.000	-25.000	-	-
Uitbreiding P+R station Dronten	I	-75.000	-	-	-
Uitrol netwerk elektrische laadpalen	S	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Totaal Programma 2		-113.667	-40.600	-15.534	-15.467
Programma 3 Economie					
Nieuwe Natuur	I	-35.000	-	-	-
Totaal Programma 3		-35.000	-	-	-
Programma 4 Onderwijs					
Onderzoek huisvesting primair onderwijs Swifterbant	I	-50.000	-25.000	-	-
Ontwikkeling flexibele leerlijnen en leer/werkplekken	I	-25.000	-	-	-
Totaal Programma 4		-75.000	-25.000	-	-
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie					
Bibliotheekwerk in de gemeente Dronten	S	-22.000	-22.000	-22.000	-22.000
Motorische basisvaardigheden	I	-30.000	-30.000	-30.000	-
Uitvoeringsagenda Recreatie en Toerisme	I	-40.000	-	-	-
Totaal Programma 5		-92.000	-52.000	-52.000	-22.000
Programma 6 Sociaal domein					
Amendement Steunpunt vrijwilligers	S	-33.000	-33.000	-33.000	-33.000
Contractmanager Zorgpartijen	I	-84.000	-84.000	-84.000	-84.000
CP61 Inspelen op externe ontwikkelingen SD	I	-150.000	-150.000	-150.000	-
CP61 Monitoren indicatoren strategie SD	I	-50.000	-50.000	-50.000	-
CP62 Kennis, beleid, schulden en bewindvoering	I	-50.000	-50.000	-50.000	-
CP62 Schulden Budgetbeheer op maat	I	-45.000	-45.000	-45.000	-
CP62 Schulden Keten verslavingszorg/outreaching werk	I	-43.000	-43.000	-43.000	-
CP62 Schulden o.a. Stress sensitieve methodiek	I	-50.000	-	-	-
CP63 Iedereen doet mee - Coalitie tegen eenzaamheid	I	-50.000	-50.000	-50.000	-
CP63 Iedereen doet mee - De Kans (Meerpaal)	I	-63.000	-63.000	-63.000	-
CP63 Iedereen doet mee - Lang zult u wonen	I	-11.000	-11.000	-11.000	-
CP63 Iedereen doet mee - Mantelkring	I	-95.000	-95.000	-95.000	-
CP63 Iedereen doet mee - Mantelzorg	I	-50.000	-50.000	-50.000	-

CP63 Iedereen doet mee - Voedselbank	I	-25.000	-25.000	-25.000	-
CP63 Iedereen doet mee - Vraag Elkaar	I	-85.000	-85.000	-85.000	-
CP65 Reïntegratietrajecten vanuit gezondheid naar werk	I	-98.000	-98.000	-98.000	-
CP65 Sluitende keten verslavingszorg	I	-28.000	-28.000	-28.000	-
CP66 Ontwikkelen kinderen/jongeren Tussenvoorz PO en VO	I	-100.000	-100.000	-100.000	-
CP66 Ontwikkelen kinderen/jongeren Versterking onderwijs en jeugdhulp	I	-100.000	-100.000	-100.000	-
CP66 Ontwikkelen kinderen/jongeren Voorschoolse tussenvoorz	I	-100.000	-100.000	-100.000	-
CP66 Ontwikkelen kinderen/jongeren Woonstart	I	-200.000	-200.000	-200.000	-
CP68 Herijking strategie Sociaal Domein	I	-	-50.000	-	-
Uitbreiding beleidsformatie WMO	I	-38.400	-38.400	-38.400	-38.400
Totaal Programma 6		-1.548.400	-1.548.400	-1.498.400	-155.400
Programma 7 Volksgezondheid en milieu					
Activiteiten voor een afvalloze samenleving	I	-15.000	-	-	-
Ontwerpbegroting 2020 Omgevingsdienst Flevoland (OFGV)	S	-94.345	-126.018	-112.975	-112.975
Totaal Programma 7		-109.345	-126.018	-112.975	-112.975
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing					
Doorontwikkeling gegevens basisregistratie	I	-20.000	-	-	-
Doorontwikkeling gegevens basisregistratie	S	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Functionaris BAG	I	-117.000	-106.000	-106.000	-106.000
Geo-visie: multisignalering	S	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Implementatiekosten Omgevingswet (deel 2)	I	-50.000	-	-	-
Programmaleiding Omgevingswet en implementatiekosten	I	-415.108	-733.705	-	-
Subsidiecoördinator Duurzaamheid	I	-50.000	-50.000	-	-
Uitvoeringsagenda Woonvisie	I	-25.000	-	-	-
Uitvoeringsprogramma Klimaatbeleidsplan	I	-45.000	-15.000	-	-
Woonvisie en ontwikkelvisie herontwikkeling schoollocaties, sporthal Het Dok en Zuidwest	I	-170.000	-	-	-
Totaal Programma 8		-917.108	-929.705	-131.000	-131.000

Financiële hoofdlijnen

Financieel is het doel een meerjarig structureel sluitend begrotingsresultaat. Dat is het saldo van onze jaarlijks terugkomende, structurele inkomsten en uitgaven.

Het totaal aan meerjarige begrotingseffecten van deze Begroting 2020 is:

Meerjarige begrotingseffecten (x € 1.000)			2020	2021	2022	2023
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	I	-9.667	-3.037	-670	361
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	S	399	-630	-679	-414
Totaal meerjarige begrotingseffecten			-9.268	-3.667	-1.349	-53

Financieel perspectief 2020-2023		2020	2021	2022	2023
(in € x 1.000)					
Structureel begrotingsresultaat ná Voortgangsrapportage 2019	S	712	-24	-246	258
Mutaties Programmabegroting 2020	S	-261	-368	-9	-62
Stand structureel exclusief Veiligheidsregio	S	451	-392	-255	196
Gevolgen beleidskeuzes bestuursconferentie Veiligheidsregio	S	-52	-238	-424	-610
Stand structureel na Programmabegroting 2020 inclusief Veiligheidsregio	S	399	-630	-679	-414
Dekkingsvoorstel: Onttrekking BR dekkingsreserve Begroting 2020	(S)		1.030	1.079	814
Stand structureel na onttrekking dekkingsreserve	S	399	400	400	400

Vermogenspositie gemeente

Bij de vermogenspositie van de gemeente gaat het met name om de stand van de Algemene reserve.

In de Paragraaf weerstandsvermogen wordt een nadere toelichting gegeven op de vermogenspositie van de gemeente waarin ook de financiële kengetallen zijn opgenomen. De stand van de Algemene reserve bedraagt op 1 januari 2019 (stand Jaarstukken 2018 na resultaatbestemming) € 66 miljoen. De norm van de gemeentelijke risicobuffer moet tenminste 10% van de gemeentelijke exploitatie bedragen. Met een exploitatiebegroting van € 118 miljoen in 2019 moet de buffer dus minimaal € 11,8 miljoen zijn. De Algemene reserve is ruim hoger dan deze norm.

Slot

Dit is de tweede begroting die ons college in de deze raadsperiode aan uw raad aanbiedt. Wij vertrouwen erop dat u met deze begroting een goed begrotingsbesluit kunt nemen voor het komende jaar.

Dronten, 17 september 2019

Het college van Dronten,

T. van Lenthe
gemeentesecretaris

J.P. Gebben
burgemeester

Onze aanpak

De gemeenteraad stelt elk jaar de begroting vast. Daarin staat een uitwerking van de beleidsvoornemens, de concrete activiteiten en de middelen die nodig zijn voor de uitvoering. Na afloop van het begrotingsjaar wordt er in de jaarstukken door het college verantwoording afgelegd over het jaar.

Deze Programmabegroting 2020 is opgesteld in overeenstemming met de eisen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de eisen zoals de financiële verordening van de gemeente Dronten deze stelt. De begroting bestaat uit de volgende delen:

1. Aanbieding;
2. Beleidsbegroting, bestaande uit:
  - Programmaplan;
  - Paragrafen;
3. Financiële begroting, bestaande uit:
  - overzicht van baten en lasten inclusief toelichting;
  - financiële positie inclusief toelichting.

Programmaplan

In deze begroting treft u de programma's aan evenals de status van de moties en uitwerking van de amendementen. In programma 0 is specifiek aandacht voor het overzicht Algemene dekkingsmiddelen en de raming voor onvoorziene uitgaven. Binnen het programmaplan is het geheel van de ramingen van de Programmabegroting 2020 en volgende jaren opgenomen. Met de vaststelling van het programmaplan geeft de raad aan, welke speerpunten er zijn en op welke wijze deze worden bereikt (dat wil zeggen uitgevoerd door het college), welke middelen daarvoor beschikbaar zijn en uit welke bronnen deze middelen zullen worden verkregen.

Paragrafen

In de paragrafen worden onderwerpen behandeld, die van belang zijn voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente. De paragrafen bevatten de beleidsuitgangspunten van beheersmatige activiteiten.

Door vaststelling van de paragrafen worden de beleidsuitgangspunten, die ten grondslag liggen aan de beheersmatige activiteiten, door u vastgesteld.

Aanvullend hebben wij in het kader van de pilot een Paragraaf sociale monitor ingericht. In deze paragraaf zijn de beleidsindicatoren van de vijf themavelden van het Sociaal domein uitgewerkt.

Financiële begroting

De Programmabegroting (kaderstellend) is een uitvoeringsdocument van de Kadernota (richtinggevend) waar onder andere de acties van het nieuwe beleid voor het desbetreffende jaar nader zijn uitgewerkt. Het opgenomen nieuw beleid uit de kadernota is nader toegelicht. Autonome ontwikkelingen uit de kadernota zijn niet nader toegelicht.

Onderdelen die als p.m. zijn aangemerkt, worden afzonderlijk aan de raad voorgelegd inclusief bijbehorend dekkingsvoorstel.

Getalnotatie

In alle tabellen is de onderstaande notatie gehanteerd:

- Een positief saldo (overschot) is plus;
- Een negatief saldo (tekort) is een min;
- Voordelen door lagere uitgaven of hogere inkomsten worden positief genoteerd;
- Nadelen door hogere uitgaven of lagere inkomsten worden negatief neergezet.

Alle bedragen worden in 1000-tallen weergegeven, tenzij anders is aangegeven. Door deze weergave kan het voorkomen dat totalen een (minimale) afwijking laten zien.

Recapitulatie

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
	Totale lasten exclusief reserves	-105.843	-119.443	-117.752	-111.409	-109.706	-108.780
	Totale baten exclusief reserves	107.684	105.742	105.236	105.670	105.343	106.082
	Saldo exclusief reserves	1.841	-13.701	-12.516	-5.739	-4.363	-2.698
0.10	Toevoegingen aan reserves	-22.674	-26.758	-837	-937	-537	-537
0.10	Onttrekkingen uit reserves	30.369	30.920	4.084	3.008	3.549	3.184
	Het geraamde, c.q. gerealiseerde resultaat	9.535	-9.540	-9.268	-3.667	-1.349	-53
	Waarvan incidenteel te dekken lasten	9.535	-11.394	-9.667	-3.037	-670	361
	Structurele begrotingsresultaat 2020-2023	0	1.853	399	-630	-679	-414

1.2 Beleidsbegroting

1.2.1 Programmaplan

Programmastructuur

In dit beleidsdeel van onze Programmabegroting geven we aan wat we binnen de beleidsprogramma's willen realiseren. De gemeente Dronten kent de volgende programmastructuur:

- Programma 0 Bestuur en ondersteuning;
- Programma 1 Veiligheid;
- Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat;
- Programma 3 Economie;
- Programma 4 Onderwijs;
- Programma 5 Sport, cultuur en recreatie;
- Programma 6 Sociaal domein;
- Programma 7 Volksgezondheid en milieu;
- Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.

Deze programma's bestaan uit de verplichte taakvelden conform het Besluit begroting en verantwoording (BBV).

Beleidsindicatoren

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag. Zo kunnen raadsleden en anderen een helder beeld vormen over de beleidsresultaten van de gemeente en gemeenten onderling vergelijken.

De huidige tabellen zijn samengesteld op basis van de vergelijking met Nederland en de peildatum 26 juli 2019.

Via het dashboard van Waarstaatjegemeente.nl zijn nog meer gegevens beschikbaar om te zien waar de gemeente Dronten staat op diverse thema's en monitoren over gemeentelijke onderwerpen.

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Het programma omvat het openbaar bestuur, de communicatie met de inwoners, de gemeentelijke basisadministratie en de interne en externe dienstverlening.

In dit programma is een aantal verplichte onderdelen opgenomen:

1. Algemene dekkingsmiddelen: zoals algemene belastingen en de Algemene uitkering uit het gemeentefonds;
2. Overhead: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. In de programma's zijn alleen nog de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces;
3. Onvoorzien;
4. Vennootschapsbelasting.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

[Financiële verordening 2017](#)
[Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid 2003](#)
[Toekomstvisie De kracht van Dronten 2014](#)
[Visie op Dienstverlening 2019-2023](#)
[Archiefverordening 2018](#)
[Inspraakverordening 2007](#)
[Referendumverordening 2013](#)
[Delegatiebesluit ex artikel 3.10 Wro](#)
[Delegatiebesluit 2008](#)
[Verordening rechtspositie raadsleden en wethouders 2015](#)
[Verordening ambtelijke bijstand raad en raadsleden 2003](#)
[Verordening op de vertrouwenscommissie 2016](#)
[Verordening rechtspositie gemeentelijke rekenkamer 2013](#)
[Verordening op het onderzoeksrecht van de raad 2006](#)
[Verordening bestuurlijke integriteit voor bestuurders 2012](#)
[Verordening regelende de instelling en toekenning van een gemeentelijke erepenning 1974](#)
[Verordening duurzaamheidslening 2013](#)
[Verordening commissie bezwaarschriften 2016](#)
[Reglement van orde van de raad 2017](#)
[Verordening huishoudelijk reglement van het presidium Dronten 2013](#)
[Verordening vergoeding leden stembureaus 2004](#)
[Verordening werkgeverscommissie 2011](#)
[Instellingsbesluit werkgeverscommissie](#)
[Verordening op de vertrouwenscommissie burgemeester Dronten 2018](#)
[Register gemeenschappelijke regelingen Dronten](#)
[Beleidsregel Besluit proceskosten bestuursrecht](#)
[E-mail protocol digitaal berichtenverkeer gemeente Dronten](#)
[Regeling nadere eisen elektronisch berichtenverkeer gemeente Dronten 2016](#)
[Regeling klokkenluiders gemeente Dronten 2011](#)
[Regeling klachtencommissie ongewenst gedrag gemeente Dronten 2011](#)
[Gedragscode voor ambtenaren en overige \(tijdelijke\) medewerkers van de gemeente Dronten 2011](#)
[Verordening bestuurlijke integriteit voor bestuurders van de gemeente Dronten 2012](#)
[Bezoldigingsverordening gemeente Dronten 2014](#)
[Regeling werktijden 2014 gemeente Dronten](#)
[Verordening fractievergoedingen 2015](#)
[Sociaal statuut gemeente Dronten 2015](#)
[Controleverordening 2016](#)
[Instructie voor de griffier](#)
[Regeling budgetbeheer gemeente Dronten 2016](#)
[Mandaat presidium en griffier](#)

[Mandaatbesluit 2018](#)
[Verordening regelende de bezoldiging van de ambtenaren van de burgerlijke stand en de buitengewone ambtenaren van de burgerlijke stand 1996](#)
[Verordening gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens](#)
[Verordening gegevensverstrekking basisregistratie personen 2014](#)
[Verordening op het onderzoeksrecht van de raad 2006](#)
[Verordening onroerende zaakbelastingen 2019](#)
[Beleidsregel integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur 2016](#)
[Reglement burgerlijke stand 2016](#)
[Verordening reclamebelasting 2017](#)
[Verordening precariobelasting 2019](#)
[Verordening inburgering gemeente Dronten 2010](#)
[Regeling briefadres gemeente Dronten 2017](#)
[Beleidsregel verloren en gevonden voorwerpen gemeente Dronten 2017](#)
[Beleidsregels debiteuren 2018](#)
[Reglement van orde college 2018](#)
[Verordening op de Auditcommissie Dronten 2018](#)
[Aanwijzingsbesluit en aanstellingsbesluit onbezoldigd ambtenaar 2019](#)
[Beleidsregels openbare oplaadinfrastructuur elektrische voertuigen gemeente Dronten 2019](#)
[Verordening klankbordgesprekken burgemeester en gemeenteraad Dronten 2019](#)
[Verordening op de rekenkamer 2017](#)
[Verordening op de raadscommissie\(s\) 2017](#)
[Accommodatiebeleidsplan 2015-2020](#)

Wat willen we bereiken in 2020 en verder?

Nieuw beleid

0.1 Bestuur

[Inbedding inwonersparticipatie/initiatieven uit de samenleving](#) (€ 200.000 incidenteel in 2020, 2021 en 2022, nadeel)

Wat te bereiken?

Inwonersparticipatie en overheidsparticipatie is ingebed als werkwijze in het hoofd, hart & beleid van het college en ambtelijke organisatie. In het coalitieakkoord "naar nieuwe verbindingen" is inwonersparticipatie en overheidsparticipatie een belangrijk uitgangspunt. Participatie is niet nieuw in onze organisatie. We kennen al vele geslaagde voorbeelden. Maar participatie is niet meer vrijblijvend en moet iets worden van de hele organisatie. Als gemeente geven wij vanzelfsprekend ruimte aan inwoners-, en overheidsparticipatie. We betrekken inwoners, wanneer relevant, bij de ontwikkeling van beleid en besluiten die hen aangaan (inwonersparticipatie). Wij zijn een mogelijkhedenmaker ook bij initiatieven uit de samenleving (overheidsparticipatie). Wij werken van buiten naar binnen. De logica van de inwoners staat centraal waarbij de Gemeente wel het algemeen belang blijft dienen. We leggen (nieuwe) verbindingen met de samenleving als motor voor onze beleidsvoornemens. Medewerkers en bestuur zijn voldoende toegerust om deze nieuwe rol, houding en werkwijze uit te kunnen voeren.

Hoe te bereiken?

We leven in een tijd waarin de maatschappij verandert naar een participatiesamenleving waarbij de invloed en betrokkenheid van inwoners groter wordt. Spannende ontwikkelingen die het handelen van de raad, het college en ambtenaren sterk beïnvloeden. De rol van de overheid verandert. Medewerkers en bestuur worden toegerust om deze nieuwe rol en bijbehorende houding en werkwijze eigen te maken.

We gaan op meerdere manieren aan de slag om onze doelstelling te bereiken:

- Vanuit de raadsvisie op participatie worden twee nota's opgesteld, één voor inwonersparticipatie en één voor overheidsparticipatie. Deze nota's bieden een kader en houvast voor iedereen die betrokken is bij beleidsvoornemens die leiden tot concrete plan- en beleidsvorming en het beantwoorden van initiatieven uit de samenleving.

- We nemen tijdelijk een regisseur Inwonersparticipatie aan om de raadsvisie te implementeren. Medewerkers en bestuur worden toegerust op hun nieuwe rol, bijbehorende houding en werkwijze omschreven in de nota's. Het doel is dat de regisseur zichzelf weer overbodig maakt en inwonersparticipatie een integrale werkwijze wordt in alle lagen van de organisatie en het bestuur. Het gaat daarom om een tijdelijke functie.
- We voegen een participatieparagraaf toe bij college,- en raadsvoorstellen. Zo wordt altijd aan de voorkant zorgvuldig afgewogen of participatie noodzakelijk is en of het voor de inwoners van toegevoegde waarde is. Als hierop het antwoord ja is wordt er gewerkt met startnotities en participatieplannen.
- Medewerkers en bestuur worden getraind in:
  - theoretische en praktische kennis over participatie;
  - afwegen wanneer participatie wel en wanneer niet van toegevoegde waarde is;
  - werken met startnotities en participatieplannen;
  - omgevingsbewust denken en handelen;
  - communicatieve vaardigheden die nodig zijn om participatief te werken;
  - passende werkvormen kiezen bij het vraagstuk en de betrokkenen; (burgerschapstijlen).
- We maken middelen, die beschikbaar zijn om participatie te bevorderen, breder bekend in de samenleving (zoals het bewonersbudget van Samen Actief en andere fondsen voor overheidsparticipatie en de e-tool dronten.ikpraatmee.nl).
- We maken meer gebruik van (digitale) inwonerspanels en stimuleren de komst van een Jeugdraad. Periodieke updates op plannen worden zoveel mogelijk inzichtelijk via de raadsapp en een module op de website.
- We hebben de komende jaren tien experimenten, zoals themaplannen sociaal domein, de begrotingsmarkt en verlichting Meerpaalplein, op dit gebied uitgevoerd en zijn hierin een lerende organisatie.

Samenwerking met inwoners en partijen uit de samenleving

Wat te bereiken?

Om de samenwerking met inwoners en partijen uit de samenleving te faciliteren, is een kanteling nodig in houding en gedrag van de organisatie en ook een verandering van onze bestuursstijl. Het college streeft naar een netwerkstructuur waarin de gemeente zoveel mogelijk faciliteert, verbindt en mogelijk maakt.

Hoe te bereiken?

Op een vast moment per week bezoekt het voltallige college een organisatie, instelling, bedrijf of inwoners in de samenleving. De keuze rouleert per bestuurder. Afhankelijk van het thema gaat een betrokken ambtenaar mee om het bezoek te faciliteren.

Amendement uitbreiding griffie met 1 fte (€ 71.000 structureel, nadeel)

Wat te bereiken?

In het amendement is gesteld dat het takenpakket van de griffie al jaren toeneemt. Om de processen beter te stroomlijnen en fouten te voorkomen is extra secretariële ondersteuning nodig.

Hoe te bereiken?

Goede en efficiënte secretariële afhandeling van de stroom van stukken, brieven en informatie aan inwoners.

0.2 Burgerzaken

Klantgeleidingssysteem Burgerzaken (€ 765 structureel vanaf 2021, nadeel; € 4.223 incidenteel 2020, nadeel) en klantunits (€ 19.500 structureel vanaf 2021, nadeel; € 18.836 incidenteel 2020, nadeel)

Wat te bereiken?

Het optimaliseren van de (digitale) dienstverlening voor de inwoners.

Hoe te bereiken?

Tien bundels van e-diensten en website uitbreiden met mijn.afspraak.nl

Verkiezingskalender (€ 64.477 voordeel in 2020 en nadeel in 2023)

In 2020 zijn geen verkiezingen voorzien. De eerstvolgende [dag van stemming](#) voor de Tweede Kamerverkiezing is 17 maart 2021.

Normaliter begroten we elk jaar één verkiezing. Dat is dus voor 2020 niet nodig, mits geen sprake is van een tussentijdse verkiezing. Wij stellen voor deze systematiek aan te passen aan de verkiezingskalender en het budget van 2020 over te zetten naar 2023, aangezien in 2023 sprake is van twee verkiezingen.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Accommodatiebeleidsplan actualiseren en vastgoedbeheerplan ontwikkelen

Wat te bereiken?

We hebben overzicht van alle gemeentelijke bezittingen en accommodaties en een visie op hoe deze in de toekomst gebruikt gaan worden.

Hoe te bereiken?

We actualiseren het accommodatiebeleidsplan en ontwikkelen een vastgoedbeheerplan om zo inzicht te krijgen en te houden op al ons vastgoed. Op het moment dat we dit hebben ontwikkeld maken we een plan wat we gaan doen met deze bezittingen

0.4 Overhead

[Innovatiebudget Nieuwe Verbindingen](#) (€ 100.000 incidenteel 2020 tot en met 2023, nadeel)

Wat te bereiken?

Nieuwe Verbindingen zetten uiteen hoe het contact van de gemeente met onze inwoners en ondernemers slimmer, toegankelijker en persoonlijker kan.

Hoe te bereiken?

Er worden Business Cases opgehaald uit de domeinen. Deze Business Cases zijn maatschappelijke vraagstukken rond de digitale overheidsdienstverlening aan onze inwoners en ondernemers.

[Vervanging Zaaksysteem \(en mogelijk DocumentManagementsysteem\) met bijhorende modules in relatie tot de digitale agenda, dienstverlening en privacy](#) (bedrag p.m. structureel met name voor licenties, nadeel; bedrag p.m. incidenteel, nadeel)

Wat te bereiken?

Het ZaakGerichtWerken (ZGW) dient een nieuwe impuls te krijgen voor onder meer de Omgevingswet. Vragen die beantwoord dienen te worden zijn onder andere:

- Zijn de systemen nog wel toegerust op nieuwe wettelijke ontwikkelingen zoals de omgevingswet, de archiefwet en onze visie op dienstverlening naar onze samenleving?
- Passen de systemen in de Drontense architectuur voor de toekomst?

Door middel van een integrale benadering wordt met behulp van het antwoord op bovenstaande vragen de digitale dienstverlening aan burgers en bedrijven steeds verder geïntegreerd in het DNA van de gemeentelijke organisatie. Hierbij moeten we ons wel realiseren dat de systemen een middel zijn om een organisatiedoel te realiseren. ICT is dus geen doel op zich.

Hoe te bereiken?

Het Informatiebeleidsplan van 2017-2021 heeft een belangrijke aanzet gegeven om de bovenstaande vragen te kunnen beantwoorden. Het Informatiebeleidsplan is ons stuurinstrument dat antwoord geeft op de vragen hoe het informatiemanagement is gericht (doelen / ambities), is ingericht (structuur) en wordt verricht (taken / projecten). Dit plan geeft integraal aan op welke punten onze informatievoorziening en daarmee ons informatiebeleid aandacht behoeft.

De gemeente dient in 2020 het Zaaksysteem en het DocumentManagementSysteem opnieuw aan te besteden. Het zaaksysteem bestaat nu uit een All-in One suite (Zaaksysteem, DMS, KlantContactSysteem, e-Formulieren generator en een website). Door deze aanbesteding van de suite kan de gemeente ook toekomstbestendig gaan werken aan de Drontense ICT Architectuur. De nieuwe impuls op het ZGW vereist daarom een programmatische aanpak met een programmaplan.

[Digitaliseren bouwdoSSIers](#) (€ 20.000 structureel, nadeel; € 400.000 incidenteel, nadeel)

Wat te bereiken?

Het digitaal beschikbaar stellen van bouwdoSSIers aan burgers en bedrijven.

Hoe te bereiken?

Door het opschonen en digitaliseren van analoge en papieren archieven.

[InformatieVeiligheid- en privacy bewustwording \(€ 35.000 structureel, nadeel\) en Privacy Officer](#) (€ 40.000 2020 en 2021 incidenteel, nadeel)

Wat te bereiken?

Op grond van de Algemene verordening gegevensbescherming zijn gemeenten sinds mei 2018 verplicht een Functionaris Gegevensbescherming (FG) aan te stellen. Naast toezichthoudende taken van de FG dienen ook adviserende en uitvoerende taken op het terrein van privacy belegd te worden bij een Privacy Officer (PO). Hierbij is functiescheiding van toepassing.

Een PO is verantwoordelijk voor het vormgeven en bewaken van het privacybeleid binnen de gemeente. Daarnaast kan de PO de FG ondersteunen bij het in kaart brengen van de risico's door bijvoorbeeld een Privacy Impact Assessment (PIA) uit te voeren. Ook speelt de PO een belangrijke rol op de werkvloer met ondermeer privacy-bewustwordingsactiviteiten en hij of zij heeft een adviserende rol richting de vakafdelingen.

Inwoners en bedrijven verwachten een betrouwbare overheid die zorgvuldig en adequaat omgaat met (persoons)informatie die goed is beveiligd tegen de toenemende dreiging van cybercriminaliteit en het onbewust onveilig handelen door de eigen medewerkers.

Uit landelijk onderzoek blijkt dat ongeveer 75% van de informatieVeiligheid- en privacy incidenten worden veroorzaakt door de houding en het gedrag van de eigen medewerkers.

Daarbij is het belangrijk dat de gemeente Dronten de betrouwbaarheid, juistheid en integriteit van haar informatie kan waarborgen.

Hoe te bereiken?

De PO-functie is nog niet belegd binnen de gemeente. Om het privacybeleid in al zijn facetten goed in de steigers te krijgen wordt voor een incidentele periode van 2 jaar een 0,5 fte voor invulling van de PO-functie gevraagd. In die periode kan bezien worden wat structureel nodig is.

Middels bewustwordingsactiviteiten en interne en externe audits willen we in de organisatie structureel aandacht vragen voor privacy en informatieVeiligheid.

Dit zorgt voor kwaliteit en continuïteit van de bedrijfsvoerings- en dienstverleningsprocessen en daarmee een goede dienstverlening naar burgers en het bedrijfsleven.

Daarom eisen ondermeer de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG), de Europese Verordening Gegevensbescherming (AVG), DigiD en Suwinet dat er structureel jaarlijks audits worden gehouden en dat er voor de gehele organisatie structureel bewustwordingsactiviteiten voor informatie/privacy veiligheid worden georganiseerd. Hierbij kan gedacht worden aan structurele e-learning omgeving i-bewustzijn, sprekers/presentaties en het uitvoeren van informatieVeiligheid-/privacy testen.

[ICT totale extra lasten](#) (€ 124.000 incidenteel, nadeel; € 85.000 structureel 2020, nadeel; € 95.000 structureel vanaf 2021 nadeel)

Wat te bereiken?

ICT faciliteert dagelijks heel veel medewerkers en zorgt ervoor dat gebruikers effectief hun werk kunnen doen.

Om de organisatie op een effectieve en (informatie)veilige wijze te kunnen faciliteren zijn er extra lasten geraamd voor onder andere kantoorsoftware, het beheer van inlogaccounts, het faciliteren van datagebruik en het doen van complexe voorspellingen, het vaststellen en oplossen van kwetsbaarheden van onze informatieVeiligheid, voor het monitoren van websites en de centrale opslag van digitaal beeldmateriaal

Bijna elk project vanuit de vakgebieden bevat tegenwoordig een groot of klein aandeel ICT. Daarbij wil het vakgebied bedrijfsvoering de interne dienstverlening optimaliseren. Dit stelt onze collega's in staat de dienstverlening naar burgers, bedrijven en instellingen verder te verbeteren.

Hoe te bereiken?

Door de aanschaf van nieuwe software en de uitbreiding van bestaande software wordt de organisatie ondersteund in haar verdergaande professionalisering op het gebied van

dienstverlening, privacy van persoonsgegevens en informatieveiligheid. Om te kunnen voldoen aan het recht op verzoeken van inzage, verwijderingen of aanpassingen van persoonsgegevens door natuurlijke personen is een applicatie nodig om deze ongestructureerde data te beheren. De informatieveiligheid dient constant verbeterd te worden, hiervoor worden met behulp van zogenaamde penetratietesten de risico's en kwetsbaarheden van onze informatiesystemen vastgesteld en worden extra veiligheidsmaatregelen getroffen.

Op grond van de archiefwet worden voorbereidende werkzaamheden gestart voor het overbrengen van digitale archiefbescheiden die voor blijvende bewaring in een archiefbewaarplaats (het e-depot) in aanmerking komen.

De inzet van software voor het beheren van foto's, de controle van web-activiteiten, het monitoren van sociale media, blogs en nieuwssites op berichten die voor de gemeente Dronten van belang zijn. Daarnaast worden met webcare onze eigen sociale media accounts beheerd. De crisiscommunicatie binnen de veiligheidsregio maakt hier ook gebruik van. Het Informatiebeleidsplan is vastgesteld in 2017. De ontwikkelingen in de ICT gaan op bepaalde aspecten dusdanig snel dat bij het opstellen van het informatiebeleidsplan dit nog niet (volledig) kon worden voorzien. De aanvullende middelen voor de ICT worden in totaal geraamd op: € 124.000 incidenteel en structureel € 85.000 in 2002 en € 95.000 vanaf 2021.

[ARBO-beleid](#) (€ 20.000 incidenteel, nadeel)

Goed werkgeverschap, gezond, vitaal en fit werken is van belang. Als werkgever investeren we in goede arbeidsomstandigheden en het voorkomen van ziekte en klachten ten gevolge van het werk. Zo voorkomen we uitval en verzuim en verhogen we werkplezier. Het is noodzakelijk om periodiek een inventarisatie te maken van de gezondheidsrisico's binnen het werk. Hiervoor voeren we (eens in de 4 jaar) een Risico inventarisatie en evaluatie uit, bieden we een periodiek medisch onderzoek aan de medewerkers aan en organiseren we activiteiten in het kader van vitaliteit en fitheid.

[Communicatiebeleidsplan](#) (Bedrag p.m. incidenteel, nadeel)

In 2019 wordt het communicatiebeleid herijkt. Er is een aantal redenen waardoor de tijd rijp is voor een nieuw communicatiebeleidsplan. De grootste aanleiding is de veranderende samenleving en de andere rol die de overheid hierdoor krijgt. Daarnaast is het college in 2018 geïnstalleerd, met nieuwe doelen, ambities en het maken van nieuwe verbindingen. Ook het college heeft te maken met de andere rol van de overheid en kan handvatten gebruiken om hier goed mee om te gaan. Tenslotte is de gemeentelijke organisatie in 2017 een nieuwe koers ingeslagen: Dronten op Koers. En als de organisatiekoers verandert, verandert de communicatiekoers mee.

[Verhoging budget externe juridische advisering](#) (€ 70.000 incidenteel 2020-2023, nadeel)

Het budget voor uitbestede werkzaamheden juridische advisering (met name de juridische dienstverlening door onze huisadvocaat) bedraagt € 16.600. In de afgelopen vijf jaar is gemiddeld € 94.322 uitgegeven. In een juridiserende samenleving, een groeiend aantal taken van de gemeente en mede daarmee samenhangend meer juridisch ingewikkelde dossiers zal het beroep op externe juridische dienstverlening toenemen. Het is zaak voor externe werkzaamheden juridische dienstverlening een reëel budget te begroten. Om die reden wordt voorgesteld om het budget vanaf 2020 te verhogen. In eerste instantie wordt ervoor gekozen om dit budget incidenteel op te hogen. Er wordt bezien hoe dit voor de toekomst kan worden beperkt.

[Transitiebudget](#) (€ 283.000 incidenteel 2020-2023 (€ 147.000 in 2020, € 112.000 in 2021, € 12.000 in 2022 en 2023), nadeel; € 10.000 structureel vanaf 2021, nadeel)

De maatschappij verandert snel. Dat vraagt van de organisatie dat we hier met snelheid op kunnen inspelen. Het transitiebudget is nodig om deze schakeling te kunnen maken en heeft als doel de veranderende eisen op het gebied van regelgeving, scholing en opleiding te bekostigen. Dit betekent dat het budget aangewend kan worden voor de volgende zaken:

- Als mobiliteitsbudget voor medewerkers;
- Verbeteringen in de kwaliteit van het regelingen en verordeningenbestand;

- Project Klinkende taal, waarbij de pilot die in 2018 is gestart wordt ingebed in het dagelijkse werk en alle medewerkers een 'word plug in' hulpmiddel krijgen waarbij alle documenten, brieven en e-mails op B1 niveau opgesteld kunnen worden.

Overheadkosten personeelsformatie (€ 51.600 incidenteel 2020 - 2022, € 31.600 incidenteel 2023, nadeel)

Bij formatiewijzigingen, zoals toegelicht bij de verschillende taakvelden in de programma's onder nieuw beleid, is € 20.000 per fte begroot voor overheadkosten.

In deze begroting betreft dit:

- Programma 1: [Projectleider Ondernijning](#) (1 fte);
- Programma 6: [Contractmanager](#) Zorgpartijen (1 fte) en [uitbreiding beleidsformatie WMO](#) (0,58 fte).

0.64 Belastingen overig

Amendement Indexatie gemeentelijke belastingen en tarieven met 1,7%

Wat willen we bereiken?

De gemeente Dronten wil de lastenverzwaring voor de inwoners zo laag mogelijk houden.

Hoe te bereiken?

Door de indexatie te beperken tot 1,7 %.

Overhead

Om de raad op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie en ook meer zeggenschap over die kosten te geven, wordt in het BBV voorgeschreven dat vanaf het programmaplan 2017 een apart overzicht moet worden opgenomen van de kosten van de overhead. In de programma's worden de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces.

Om te kunnen vaststellen welke kosten verband houden met de sturing en ondersteuning van het primaire proces en zodoende gerekend kunnen worden tot de overhead, wordt een definitie van de overhead geïntroduceerd. De definitie voor overhead luidt: *alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces*. Conform deze nieuwe voorschriften is de overhead in deze Programmabegroting centraal begroot in programma 0 onder het [taakveld overhead \(0.4\)](#).

De begrote overhead, na doorbelasting aan de grondexploitaties en exclusief de incidentele kosten die te maken hebben met de vernieuwbouw van het gemeentehuis, bedraagt 15,4 miljoen. De materiële overhead bestaat hoofdzakelijk uit ICT-kosten, de kosten van het gemeentehuis en De Reest.

In de tabel hierna is een uitsplitsing weergegeven naar de verschillende overhead gerelateerde loonkosten:

Specificatie overhead	2020
Leidinggevend en managementondersteuning primair proces (hiërarchisch)	2.399.638
P&O/HRM	462.200
Facilitaire zaken en Huisvesting (incl. beveiliging)	495.060
Informatievoorziening en automatisering (ICT)	1.645.168
Financiën, Toezicht en Controle gericht op de eigen organisatie	1.207.738
Juridische zaken	442.513
Bestuurszaken en bestuursondersteuning	263.252
Interne en externe communicatie m.u.v. klantcommunicatie	344.309
Informatiebeheer (DIV)	244.594
Inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement)	193.628
Overig (o.a. detacheringen, bovenformatief, programma Dienstverlening, wet banenafpraak)	819.471
Totaal salariskosten ondersteunende medewerkers	8.517.571
Toerekening salariskosten overhead aan grondexploitaties	-588.437
Totaal salariskosten ondersteunende medewerkers na toerekening grondexploitaties	7.929.134

Overheadpercentage

De kosten van overhead kunnen worden uitgedrukt in een percentage. Het BBV schrijft voor dat hiervoor een indicator moet worden opgenomen in de begroting. Deze indicator (zie ook onderdeel BBV indicatoren) drukt de totale overheadkosten in het percentage van het totaal van de lasten exclusief toevoegingen aan reserves.

In de BBV definitie wordt elke leidinggevende voor 100% toegerekend aan de overhead. De tijdelijke huisvestingskosten gedurende de verbouwing van het gemeentehuis wordt gezien van incidentele aard en de omvang van deze kosten is buiten beschouwing gelaten bij de toerekening van kosten. De structurele hogere afschrijvingslasten van het gemeentehuis, zullen na realisatie in 2021, zorgen voor een verder stijgend overheadpercentage. Het overheadpercentage voor 2020 bedraagt 57%.

Het overheadpercentage ten behoeve van de kostendekkendheid van de tarieven en de doorbelasting naar de grondexploitaties is 86%. Bij de berekening van dit percentage wordt uitgegaan van de totale salariskosten verminderd met de salariskosten van medewerkers van de ondersteunende teams afgezet tegen de totale overheadkosten.

Overhead	2017	2018	2019	2020	
Salariskosten van medewerkers ondersteunende teams	6.200.000	7.000.000	7.300.000	7.900.000	(1)
Materiële overhead	4.600.000	5.200.000	6.400.000	7.500.000	(2)
Totale overhead	10.800.000	12.200.000	13.700.000	15.400.000	(1)
	0	0	0	0	(2)
Totale salariskosten	19.800.000	22.700.000	24.500.000	27.000.000	
	0	0	0	0	
Overheadpercentage	55%	54%	56%	57%	

(1) inclusief toerekening kosten aan GREX. Het jaar 2020 is exclusief incidentele exploitatiekosten in verband met vernieuwbouw gemeentehuis

(2) na toe te rekenen activa aan taakvelden

Verbonden partijen per programma

Verbonden partij	Type	Jaarlijkse bijdrage
Alliander N.V.	Vennootschappen/Coöperaties	n.v.t.
Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus Tricijn (GBLT)	Gemeenschappelijke regelingen	€ 652.000
Het Flevolands Archief (HFA)	Gemeenschappelijke regelingen	€ 91.707
Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	Verenigingen	€ 50.000
Vitens N.V.	Vennootschappen/Coöperaties	n.v.t.

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

Via het verplichte dashboard van Waarstaatjegemeente.nl zijn nog meer gegevens beschikbaar.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma van onze gemeente vergeleken met Nederland:

PRG	Indicator	Eenheid	Periode	Regio	Waarde	Bron	Omschrijving
0	Nieuwbouw woningen	aantal per 1.000 woningen	2016	Dronten	6,20	ABF-Systeem Woningvoorraad	Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen
				Nederland	7,20		
0	Woonlasten éénpersoonshuishouden	euro	2019	Dronten	687,00	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten
				Nederland	669,00		
0	Woonlasten meerpersoonshuishoudens	euro	2019	Dronten	687,00	COELO, Groningen	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten
				Nederland	739,00		
0	WOZ-waarde woningen	duizend euro	2018	Dronten	206,00	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	De gemiddelde WOZ waarde van woningen 2014-2018
				Nederland	230,00		

Wat gaat dit kosten?

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting na wijziging 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten							
0.1	Bestuur	-2.397	-2.481	-2.727	-2.716	-2.651	-2.451
0.2	Burgerzaken	-1.894	-2.164	-1.952	-1.998	-1.997	-2.062
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-511	-447	-529	-534	-534	-533
0.4	Overhead	-13.313	-18.242	-19.928	-16.090	-15.789	-15.727
0.5	Treasury	2.048	-2.537	-1.697	-1.848	-1.991	-2.123
0.62	OZB niet-woningen	-536	-526	-572	-572	-572	-572
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	351	87	87	87	-263
0.8	Overige baten en lasten	-	-1.284	-890	-899	-899	-932
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-257	-	-	-	-	-
	Subtotaal Lasten	-16.860	-27.330	-28.208	-24.570	-24.346	-24.663
Baten							
0.1	Bestuur	68	-	-	-	-	-
0.2	Burgerzaken	739	716	709	709	709	709
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	226	246	246	246	246	246
0.4	Overhead	287	279	304	204	204	204
0.5	Treasury	991	7.578	7.136	7.096	7.056	7.055
0.61	OZB woningen	5.460	5.393	5.566	5.566	5.566	5.566
0.62	OZB niet-woningen	3.703	3.950	4.016	4.016	4.016	4.516
0.63	Parkeerbelasting	31	8	8	8	8	8
0.64	Belastingen overig	1.431	1.108	1.108	1.108	193	193
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	57.344	58.444	60.108	60.484	60.855	61.176
0.8	Overige baten en lasten	-	16	16	16	16	16
	Subtotaal Baten	70.280	77.738	79.217	79.453	78.869	79.689
	Saldo Lasten en Baten prog. 0	53.420	50.408	51.009	54.883	54.523	55.026
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-10.628	-20.367	-312	-412	-12	-12
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	2.245	26.538	1.286	2.120	2.569	2.204
0.10	Saldo Reserves prog. 0	-8.383	6.170	974	1.708	2.557	2.192
	Resultaat programma 0	45.037	56.579	51.985	56.593	57.081	57.218

Overzicht mutaties reserves

In de onderstaande tabel worden de mutaties reserves inzichtelijk gemaakt (taakveld 0.10):

Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten						
Mutaties reserves programma 0	-10.628	-20.367	-312	-412	-12	-12
Mutaties reserves programma 2	-674	-2.800	-	-	-	-
Mutaties reserves programma 4	-410	-495	-495	-495	-495	-495
Mutaties reserves programma 5	-652	-3.108	-42	-42	-42	-42
Mutaties reserves programma 6	-5.015	12	12	12	12	12
Mutaties reserves programma 8	-5.296	-	-	-	-	-
Subtotaal Lasten	-22.675	-26.758	-837	-937	-537	-537
Baten						
Mutaties reserves programma 0	2.245	26.538	1.286	2.120	2.569	2.204
Mutaties reserves programma 1	41	41	41	41	41	41
Mutaties reserves programma 2	1.671	70	74	74	74	74
Mutaties reserves programma 3	1.334	-	-	-	-	-
Mutaties reserves programma 4	11	36	6	6	6	6
Mutaties reserves programma 5	1.076	1.645	1.132	1.122	1.214	1.214
Mutaties reserves programma 6	3.633	2.591	1.545	-355	-355	-355
Mutaties reserves programma 7	102	-	-	-	-	-
Mutaties reserves programma 8	20.255	-	-	-	-	-
Subtotaal Baten	30.368	30.921	4.084	3.008	3.549	3.184
Saldo Lasten en Baten taakveld 0.10	7.693	4.163	3.247	2.071	3.012	2.647

Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen

Dit overzicht geeft inzicht in de Algemene dekkingsmiddelen van de gemeente Dronten.

Tot de Algemene dekkingsmiddelen worden gerekend:

- Gemeentelijke heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is;
- Algemene uitkeringen;
- Dividend;
- Saldo van de financieringsfunctie;
- Overige algemene dekkingsmiddelen.

Voor wat betreft de gemeentelijke heffingen zijn dit met name de onroerende zaakbelastingen, hondenbelasting, toeristenbelasting en forensenbelasting. Deze heffingen kennen in tegenstelling tot heffingen als het rioolrecht en de afvalstoffenheffing geen vooraf bepaald bestedingsdoel. De niet vrij aanwendbare heffingen worden, evenals de ontvangsten van de specifieke uitkeringen in de programma's, waar ze voor een deel de kosten dekken, onder de baten verantwoord. In de volgende tabel staan de middelen die vrij besteedbaar zijn.

Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten						
Algemene uitkeringen	-	351	87	87	87	-263
Bespaarde rente	-186	-	-	-	-	-
Financieringsfunctie	1.610	-1.517	-571	-721	-865	-997
Inflatiecorrectie voorzieningen	-	-195	-173	-173	-173	-173
Overige Algemene dekkingsmiddelen	625	-824	-953	-953	-953	-953
Subtotaal Lasten	2.049	-2.185	-1.610	-1.760	-1.904	-2.386
Baten						
Algemene uitkeringen	57.345	58.444	60.108	60.484	60.854	61.176
Bespaarde rente	-	5.312	5.746	5.706	5.666	5.665
Dividenden	-	777	650	650	650	650
Financieringsfunctie	712	1.489	740	740	740	740
Lokale heffingen, waarvan besteding niet gebonden is	11.873	11.568	11.859	11.909	11.044	11.594
Overige Algemene dekkingsmiddelen	279	-	-	-	-	-
Subtotaal Baten	70.209	77.590	79.103	79.489	78.954	79.825
Saldo lasten en baten Algemene dekkingsmiddelen	72.258	75.405	77.493	77.729	77.050	77.439

Programma 1 Veiligheid

Het programma omvat activiteiten die gericht zijn op integrale veiligheid, het waarborgen van veiligheid, het voeren van regie op evenementen(beleid), het voorkomen van rampen en daarnaast de coördinatie bij rampenbestrijding.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

Rampenbestrijdingsplannen (11)

[Regionaal crisisplan 2014](#)

[Regionaal beleidsplan 2015-2018](#)

[Regionaal risicoprofiel 2014](#)

[Integraal Veiligheidsbeleid 2016-2019](#)

[Algemene plaatselijke verordening 2016](#)

[Aanwijzingsbesluit nachtvisserij met schuilmiddel gemeente Dronten](#)

[Beheersverordening attractiepark en evenemententerrein Spijkweg 2013](#)

[Brandbeveiligingsverordening 1997](#)

[Verordening op de heffing en invordering van brandweerrechten 2009](#)

[Verordening brandveiligheid en hulpverlening 1997](#)

[Verordening inzake speelautomatenhallen 1988](#)

[Damoclesbeleid](#)

[Antidiscriminatievoorziening Dronten 2011](#)

[Mandaatbesluit crisisorganisatie bevolkingszorg 2014 Flevoland en Gooi en Vechtstreek](#)

[Uitvoeringsbesluit artikel 5:12 Algemene plaatselijke verordening 2013 van de gemeente Dronten](#)

[Privacyreglement Gemeentelijk Casusoverleg Radicalisering Midden-Nederland](#)

[Verordening binnentreden ter uitvoering van noodverordeningen 1998](#)

[Verordening brandveiligheid en hulpverlening 1997](#)

[Verordening kwaliteit vergunningverleningen, toezicht en handhaving gemeente Dronten 2016](#)

[Aanwijzingsbesluit carbidschieten gemeente Dronten 2016](#)

[Uitvoeringsbesluit Algemene plaatselijke verordening Dronten; verbod op het houden van hanen in de bebouwde kom](#)

[Verordening van de gemeenteraad van de gemeente Dronten houdende regelgeving betreffende de heffing en invordering van leges Legesverordening 2019](#)

Wat willen we bereiken in 2020 en verder?

Nieuw beleid

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

[Gevolgen beleidskeuzes twee bestuursconferenties Veiligheidsregio Flevoland \(VRF\) \(€ 52.146 structureel extra nadeel 2020, vanaf 2021 jaarlijks oplopend met € 185.701 structureel nadeel tot en met 2025\)](#)

De bij gemeenten reeds bekende Ontwerpbegroting 2020 was gebaseerd op de primitieve begroting en drie begrotingswijzigingen 2019 (totale verhoging van € 1,48 mln, waarvan de structurele meerkosten voor gemeente Dronten € 81.402 waren).

De zes Flevolandse burgemeesters hebben aangegeven op basis van a) het besluit van begrotingsuitbreiding en b) richtinggevende uitspraken over kostenverdeelsleutel alvast het meerjarenperspectief in de begroting op te nemen. In november zal het AB het definitieve rapport met de voorlopige effecten van de keuzes uit de twee bestuursconferenties agenderen. Als daar een voorlopig besluit op wordt genomen volgt vervolgens een zienswijzentraject voor wijziging van de begroting en de GR.

De 1^e bestuursconferentie (bepalen van de 'koek') heeft plaatsgevonden op 24 juni 2019, waarbij het AB de voorkeur heeft uitgesproken voor TS Flex goed, totale kosten van dit besluit € 3.504.400, waarmee de begroting van de VRF uitkomt op € 23.804.534. De structurele meerkosten voor Dronten kwamen daarmee op € 463.307.

Tijdens de 2^e bestuursconferentie is gekozen voor een nieuwe verdeelsleutel op basis van het gemeentefonds met een ingroeimodel van vijf jaren voor de nadeelgemeenten (verdeling van de 'koek').

Voor Dronten zijn de aanvullende structurele gevolgen van de 2^e bestuursconferentie in 2020 € 52.146. Vervolgens zal de gemeentelijke bijdrage vijf jaren (2021-2025) opgeplust worden met € 185.701 als structureel nadeel om uiteindelijk aan te sluiten bij de herverdeeffecten van de 'koek'. De structurele meerkosten voor Dronten komen daarmee op € 980.652 na vijf jaren (na bepaling en verdeling van de 'koek').

1.2 Openbare orde en veiligheid

[Projectleider ondermijning](#) (€ 84.100 incidenteel 2020, 2021 en 2022, nadeel)

Wat te bereiken?

Het tegengaan van ondermijning van de democratische rechtsorde is fundamenteel in de 8^e opgave van het Interbestuurlijk programma: goed openbaar bestuur in een veranderende samenleving. De bestrijding van ondermijningsactiviteiten heeft ook in gemeente Dronten aandacht.

Hoe te bereiken?

Vanuit de landelijke agenda, de (concept) Veiligheidsstrategie Midden Nederland als het huidige IVB (2016-2019) is de aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit een speerpunt. Ook voor het nieuwe IVB (2020-2023) wordt voorgesteld om ondermijning als speerpunt te benoemen. Aangezien ondermijning een zeer abstract en ongrijpbaar fenomeen is, is het cruciaal goed zicht te krijgen op de omvang hiervan en belangrijker nog een effectieve aanpak hierop. Binnen het huidige cluster veiligheid ontbreekt het hiervoor eenvoudigweg aan voldoende capaciteit waardoor uitbreiding op dit thema noodzakelijk is. Het is een onderwerp dat weliswaar vanuit de veiligheidshoek wordt aangepakt (bestreden), maar door de gehele organisatie en gemeente (gemeenschap) speelt en voelbaar is. Wij stellen dan ook voor de eerste aanzet (inzicht krijgen in de gemeentelijke problematiek en de hoogte ervan) 1 Fte voor de functie van integraal projectleider ondermijning (schaal 11 € 104.100; waarvan [€ 20.000 binnen taakveld 0.4 overhead](#)) aan te stellen. De verwachting is dat een eerste verkenning plus de daarvoor noodzakelijke aanpak op casusniveau dusdanig veel werk voor diverse afdelingen (denk aan handhaving en Publiekszaken) oplevert dat verdere formatie uitbreiding noodzakelijk is om de gewenste aanpak slagvaardig uit te voeren.

[Onderzoek naar ondermijning binnen \(permanente\) bewoning recreatiewoningen](#) (Bedrag p.m. incidenteel, nadeel)

Het permanent bewonen van recreatiewoningen is niet toegestaan. Landelijk zijn thema's als belastingontduiking, witwassen, vormen van fraude, ondermijning en mensenhandel of uitbuiting op vakantieparken hierbij actueel.

Permanente bewoning leidt tot slechte leefomstandigheden, verstoring van natuur, criminaliteit, overlast en onveiligheid en is een voedingsbodem voor ondermijnende activiteiten. Er is nog geen compleet beeld bij de aard en de omvang van de problematiek in Dronten. Hiervoor is onderzoek nodig. Omdat geen structurele handhaving op deze overtredingen plaatsvindt, is het aannemelijk dat permanente bewoning van recreatiewoningen in Dronten in enige vorm voorkomt.

Wat te bereiken?

Bijdragen aan verbetering van het sociaal-maatschappelijk leefklimaat, passend in een beeld waarbij de lokale democratie sterker en zelfredzamer wordt.

Hoe te bereiken?

Zodra de projectleider is aangesteld, zal hij/zij de opdracht voor het onderzoek naar ondermijning binnen bewoning recreatiewoningen verstrekken. Pas dan is de omvang en het offertebedrag van dit onderzoek te definiëren.

[Motie Legesvrijstelling lokale goededoelenorganisaties](#) (€ 3.000 structureel, nadeel)

Het college vond de raadsmotie sympathiek en geeft hier uitvoering aan door in de Legesverordening 2020 op te nemen dat activiteiten die georganiseerd worden door goededoelenorganisaties vrijgesteld zijn van leges. Hierbij wordt onder een goededoelenorganisatie in ieder geval verstaan:

1. een organisatie die is opgenomen op de actuele lijst van erkende goede doelen met CBF-keur, zoals die jaarlijks wordt gepubliceerd door Centraal Bureau Fondswerving;
2. een organisatie die is opgenomen op de actuele lijst van Algemeen Nut Beogende Instellingen (ANBI) zoals die door de rijksbelastingdienst wordt vastgesteld.

Indien u dit kader tijdens de behandeling van de Legesverordening 2020 verruimt, zal dit effect hebben op genoemd financieel nadeel.

Verbonden partijen per programma

Verbonden partij	Type	Jaarlijkse bijdrage
Veiligheidsregio Flevoland	Gemeenschappelijke regelingen	€ 1.732.659

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

Via het verplichte dashboard van [Waarstaatjegemeente.nl](#) zijn nog meer gegevens beschikbaar.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma van onze gemeente vergeleken met Nederland:

PRG	Indicator	Eenheid	Periode	Regio	Waarde	Bron	Omschrijving
1	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2018	Dronten	2,00	Politie	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners
				Nederland	2,50		
1	Gewelds- en seksuele misdrijven per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2018	Dronten	3,30	Politie	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.)
				Nederland	4,80		
1	Jongeren met delict voor rechter	%	2015	Dronten	1,16	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen
				Nederland	1,45		

PRG	Indicator	Eenheid	Periode	Regio	Waarde	Bron	Omschrijving
1	Vernielingen en misdrijven tegen de openbare orde per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2018	Dronten	4,70	Politie	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven
				Nederland	5,40		
1	Verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12-17 jaar	aantal per 10.000 inw 12-17jr	2018	Dronten	125,00	Bureau Halt	Het aantal verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie
				Nederland	119,00		
1	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2018	Dronten	0,70	Politie	het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners
				Nederland	2,20		

Wat gaat dit kosten?

Lasten en Baten		Rekening	Begroting na wijziging	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(x € 1.000)		2018	2019	2020	2021	2022	2023
Lasten							
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-1.822	-2.155	-2.153	-2.335	-2.518	-2.700
1.2	Openbare orde en veiligheid	-1.176	-855	-982	-982	-982	-889
Subtotaal Lasten		-2.998	-3.010	-3.135	-3.317	-3.500	-3.589
Baten							
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	155	28	86	86	86	86
1.2	Openbare orde en veiligheid	46	41	38	38	38	38
Subtotaal Baten		201	69	124	124	124	124
Saldo Lasten en Baten prog. 1		-2.797	-2.941	-3.011	-3.193	-3.376	-3.465
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-	-	-	-	-	-
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	41	41	41	41	41	41
0.10 Saldo Reserves prog. 1		41	41	41	41	41	41
Resultaat programma 1		-2.758	-2.900	-2.970	-3.152	-3.335	-3.424

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Het programma omvat activiteiten gericht op het beheer en onderhoud van (water-) wegen, straten, bermen, pleinen, bruggen openbare verlichting en gladheidbestrijding. Daarnaast het opstellen/ vernieuwen van beleid en het treffen van verkeersmaatregelen ten behoeve van de verkeersafwikkeling, de verkeerscirculatie en de verkeersveiligheid.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

[Beleids- en beheerplan wegen 2016-2020](#)
[Beheerplan civieltechnische kunstwerken 2017-2021](#)
[Beleidsplan verlichting in de openbare ruimte 2018-2027](#)
[Beheerplan openbare verlichting 2018-2022](#)
[Gemeentelijke Verkeers- en Vervoerplan \(GVVP\) 2017-2027](#)
[Beleidsplan gladheidbestrijding 2012-2018](#)
[Parkeervisie Dronten-centrum, 2013](#)
[Regeling ontheffinghouders parkeerplaatsen Het Diep te Dronten](#)
[Beleidsnotitie parkeerexcessen](#)
[Verordening parkeerbelastingen 2017](#)
[Algemene verordening ondergrondse infrastructuur Dronten 2018](#)
[Beleidsregels individuele gehandicaptenparkeerplaatsen gemeente Dronten 2019](#)

Wat willen we bereiken in 2020 en verder?

Nieuw beleid

2.1 Verkeer en vervoer

[Onderzoek verkeersveiligheid en verkeersstromen](#) (€ 25.000 in 2020 en 2021 incidenteel, nadeel)

Wat te bereiken?

Een bereikbare en verkeersveilige infrastructuur in de kernen en het buitengebied van de gemeente Dronten.

Hoe te bereiken?

Het monitoren van de verkeersveiligheid is belangrijk om voor specifieke vraagstukken onderzoeken te doen. Vanwege alle (komende) ontwikkelingen is het belangrijk om de verkeerssituatie goed te blijven monitoren. Daarnaast zal het nodig zijn om voor specifieke vraagstukken een verkeerskundig onderzoek te doen. We betrekken de samenleving hierbij, bijvoorbeeld door vanuit een digitale enquête knelpunten en verbeterpunten in beeld te brengen.

[Fietsverbinding De Zate - De Noord](#) (Bedrag p.m. incidenteel, nadeel)

Wat te bereiken?

Een goed en volwaardig fietsnetwerk, waarbij beperkingen of barrières waar mogelijk worden weggenomen. Voor deze situatie is de wens de bestaande oeververbinding (brug) te verbreden om de langzaam verkeer verbinding Dronten Noord – centrum Dronten te verbeteren.

Hoe te bereiken?

In samenspraak met de omgeving bepalen welke aanvullende maatregelen gewenst/noodzakelijk zijn om deze fietsverbinding te verbeteren.

[Fiets- en wandelpad De Gilden](#) (Krediet € 100.000: € 5.000 structurele kapitaallasten, nadeel; € 2.000 dekking Bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen, voordeel)

Wat te bereiken?

Op basis van de uitvoeringsagenda Toerisme en Recreatie inzetten op het vergroten en versterken van de beleevingswaarde van ons mooie gebied. 'We hebben mooie dorpen omringd door een groene landelijke omgeving. De vele wandel- en fietsroutes verbinden onze centra en dorpen'.

Hoe te bereiken?

Afronding van de hoofdstructuur groen in woonwijk De Gilden door het stelsel aan recreatieve wandel/fietspaden aan te sluiten met de bestaande padenstructuur. Het maakt het mogelijk om vanuit de eigen buurt aan te takken op het pad en zo een wandeling te maken met de hond, een rondje hardlopen etc.

[Uitrol netwerk elektrische laadpalen](#) (€ 10.000 structureel, nadeel)

Wat te bereiken?

Uitvoering geven aan de duurzaamheidsambities die in het Klimaatbeleidsplan en Gemeentelijk Verkeer- en VervoersPlan zijn opgenomen. In de wijken voorzien in een netwerk aan laadpalen voor elektrische auto's (zie ook raadsinformatiebrief U18.014910).

Hoe te bereiken?

Op basis van de geprognosticeerde laadbehoefte en ontwikkelde plankaart betekent dit dat er circa 20 laadpalen per jaar geplaatst moeten worden (beleidsregels laadinfra). Het aantal openbare laadpalen dat daadwerkelijk geplaatst wordt is afhankelijk van de aanvragen. De uitvoering wordt gecoördineerd door de Metropool Regio Amsterdam Elektrisch (MRA-E) waar de gemeente Dronten samen met 80 andere gemeenten bij aangesloten is.

[Uitbreiding P+R station Dronten](#) (€ 75.000 incidenteel, nadeel)

Wat te bereiken?

Stimulering van het gebruik van Openbaar Vervoer door voldoende parkeercapaciteit in de directe omgeving van station Dronten.

Hoe te bereiken?

Het huidige P+R-terrein uitbreiden met circa 50 extra parkeerplaatsen.

[Ontwikkeling Lelystad Airport](#)

Wat te bereiken?

We zoeken de balans tussen steun voor het ontwikkelen van Lelystad Airport en het zo minimaal mogelijk laten zijn van de overlast.

Hoe te bereiken?

- We dienen een zienswijze in tegen het ontwerp-Luchthavenbesluit Lelystad Airport;
- We bereiden een reactie voor op de herindeling van het Nederlandse luchtruim;
- We laten ons adviseren over het in te zetten traject ten aanzien van de compensatie en gaan daar het gesprek over aan met het ministerie/de minister;
- We brengen de kansen en voorwaarden voor de ontwikkeling van Lelystad Airport in beeld en gaan lokaal en regionaal met ondernemers in gesprek om de economische kansen te verzilveren.

[Goede ontsluiting van onze gemeente via OV en auto](#)

Wat te bereiken?

De samenleving mag van ons verwachten dat we ons blijven inzetten voor een goede ontsluiting van onze gemeente via OV en auto. Specifieke aandachtspunten zijn de N50/A50 en de passage Roggebotsluis, de bereikbaarheid van Lelystad Airport en het evenemententerrein Walibi.

Hoe te bereiken?

We werken samen met onze partners om het knelpunt Roggebotsluis per 2023 op te lossen. Hiermee versterken we de positie en aantrekkelijkheid van Dronten. We zetten ons ook in, samen met onze partners (Regio Zwolle) en provincie Flevoland, op de verdere afronding van het project van A-Z (Alkmaar-Zwolle). Dit raakt ook de ontwikkeling van de N50 en de A28. We brengen de belangen van Dronten in bij het opstellen van een bereikbaarheidsvisie Regio Zwolle. Hierbij benoemen we kansen en vragen we aandacht voor alle modaliteiten. We vragen bij de concessieverlener (provincies) aandacht voor de versterking van het openbaar vervoer, onder andere in de verbinding naar de Veluwe en ons buitengebied. Voor de bereikbaarheid van Lelystad Airport brengen we de kansen en voorwaarden in beeld. Hierover gaan we in gesprek met het ministerie en de provincie. De bereikbaarheid van het evenemententerrein wordt opgepakt met de provincies Gelderland, Flevoland en de betrokken gemeenten Elburg en Harderwijk en de organisatoren van de evenementen.

Verbonden partijen per programma

--

Beleidsindicatoren (BBV)

--

Wat gaat dit kosten?

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting na wijziging 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten							
2.1	Verkeer en vervoer	-7.839	-7.494	-6.334	-6.274	-6.240	-6.221
2.2	Parkeren	-35	-29	-30	-30	-30	-30
2.4	Economische havens en waterwegen	-185	-181	-181	-181	-181	-181
	Subtotaal Lasten	-8.059	-7.704	-6.545	-6.485	-6.451	-6.432
Baten							
2.1	Verkeer en vervoer	381	1.472	192	208	208	208
2.2	Parkeren	11	2	2	2	2	2
	Subtotaal Baten	392	1.474	194	210	210	210
	Saldo Lasten en Baten prog. 2	-7.667	-6.230	-6.351	-6.275	-6.241	-6.222
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-674	-2.800	-	-	-	-
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	1.671	70	74	74	74	74
0.10	Saldo Reserves prog. 2	998	-2.730	74	74	74	74
	Resultaat programma 2	-6.669	-8.960	-6.277	-6.201	-6.166	-6.147

Programma 3 Economie

Het programma omvat activiteiten die gericht zijn op ondersteuning en uitbouw van het bestaande economisch potentieel. Hieronder vallen bedrijventerreinen, land en tuinbouw, winkelcentra, werkgelegenheid, markten en exploitatie van gemeentelijke eigendommen.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

[Retailvisie 2018 gemeente Dronten \(conform motie raad 9 november 2017: besluit college, ter kennisname raad\)](#)
[Structuurvisie Dronten 2030 \(2012\)](#)
[Nota grondbeleid 2016](#)
[Standplaatsenbeleid/ herziening 2013](#)
[Bestemmingsplan Buitengebied, 2007](#)
[Beleidsnota toerisme en recreatie, 2008](#)
[Strategische visie Oostkant Dronten, 2010](#)
[Ruimtelijk economisch ontwikkelingskader en uitvoeringsprogramma initiatieven Oostkant Dronten, 2012-2018](#)
[Van Eiland naar WIJLand, gebiedsvisie Drieslag – Wisentweg 2012-2025](#)
[Algemene verordening ondergrondse infrastructuur 2015](#)
[Marktgeldverordening 2019](#)
[Nadere regels voor de warenmarkten in de gemeente Dronten 2013](#)
[Reglement voor de marktcommissie](#)
[Winkeltijdenverordening 2014](#)
[Sociaal economische visie gemeente Dronten 2016-2020](#)
[Verordening op de warenmarkten voor de gemeente Dronten 2013](#)
[Instellingsbesluit Brancheadviescommissie](#)
[Verordening forensenbelasting 2019](#)
[Verordening watertoeristenbelasting 2019.](#)
[Verordening toeristenbelasting 2019](#)

Wat willen we bereiken in 2020 en verder?

Nieuw beleid

3.1 Economische ontwikkeling

[Bijdrage Regio Zwolle Human Capital Agenda](#) (€ 73.000 incidenteel 2020-2023, nadeel)

Wat te bereiken?

Er is - ook in Dronten - een toenemende vraag naar goed geschoold personeel. Onze ondernemers werven op allerlei manieren personeel, maar merken dat het erg lastig is om goed gekwalificeerd personeel te vinden. Verder wordt bij acquisitiesprekken voor nieuwe bedrijven vaak als eerste gevraagd naar de lokale arbeidsmarktmogelijkheden.

Door de economische groei neemt het belang van dit thema alleen maar toe. Problemen met het vinden en houden van personeel vormen een risico voor economische groei.

Daarom gaan we participeren in de Human Capital Agenda van de Regio Zwolle. De provincie Overijssel verdubbelt de bijdragen die de gemeenten (ook buiten deze provincie) inleggen. Er loopt een lobby om voor een zogenaamde Regiodeal in aanmerking te komen. Dit zou de financiële slagkracht om op dit thema in te zetten nog verder vergroten.

Het doel is om een specifiek Dronter programma samen te stellen, samen met ondernemers en onze onderwijs- en kennisinstellingen. Naast de Human Capital Agenda binnen de Regio Zwolle zullen we ook – waar mogelijk – verbinding leggen met mogelijkheden van de provincie Flevoland op dit gebied.

Hoe te bereiken?

We transformeren de SEA-kerngroep Aansluiting Onderwijs Arbeidsmarkt tot SEA-groep menselijk kapitaal. De bemensing van de SEA-groep wordt afgestemd op het actieprogramma dat we opstellen.

De SEA-groep is aangesloten op de regionale initiatieven op dit gebied. Los van het delen van kennis, houdt de arbeidsmarkt uiteraard niet op bij onze gemeentegrens. Regionale samenwerking op dit thema maakt de aanpak sterker.

Uitwerking Retailvisie (Bedrag p.m. incidenteel, nadeel)

Wat te bereiken?

Levendige en vitale (winkel)centra voor Dronten, Swifterbant en Biddinghuizen, waar het prettig winkelen en verblijven is.

Hoe te bereiken?

Vitale centra hebben meerdere functies. Als pilot voor de Omgevingsvisie onderzoeken we de mogelijkheid voor een flexibilisering van de bestemmingsplannen.

Voor de uitwerking van de Retailvisie stellen we samen met de stakeholders een uitvoeringsagenda (actieplannen) op. Hierbij brengen we de bijdrage en rol van de stakeholders in beeld. Daarbij is onze gemeentelijke rol met name gericht op de inrichting van de openbare ruimte, bijvoorbeeld om de overlast van fietsers in de winkelcentra tegen te gaan. We evalueren, waar nodig, de huidige samenwerkingsverbanden en doen aanbevelingen voor de toekomstige samenwerking.

We starten een pilot voor een geleidelijke verandering en balans tussen zondagsrust en zondagsopenstelling. We peilen de behoefte bij ondernemers en inwoners.

Nieuwe Natuur (€ 35.000 incidenteel, nadeel)

Wat te bereiken?

We realiseren door middel van het project Nieuwe Natuur circa 70 hectare Nieuwe Natuur aan de Oostkant van Dronten. Passend binnen het landschap werken we hier ook aan de uitbreiding van recreatieve mogelijkheden. Dit doen we in samenhang met behoud van het landschap, plattelandscultuur en bescherming van milieu en biodiversiteit.

Hoe te bereiken?

Op basis van gemaakte afspraken met de provincie Flevoland en Staatsbosbeheer faciliteren we dat de deelnemers aan het project de Nieuwe Natuur en de recreatieve versterking gaan realiseren. Dit doen we in nauw overleg met de samenwerkingspartners, de betrokken deelnemers en de omgeving.

Van Eiland naar Wijland (Bedrag p.m. incidenteel, nadeel)

Wat te bereiken?

Uitvoering geven aan de kernopgave van het gebied: versterken van de samenhang in het gebied en het leggen van nieuwe verbindingen binnen het gebied in de omgeving.

De opgaven in het gebied worden projectmatig opgepakt met de betreffende stakeholders. De focus ligt op activiteiten met maatschappelijke impact (omgeving Wisentbos) en economische activiteiten (omgeving Aeres/Warmonderhof – Green Campus).

Hoe te bereiken?

We hebben een bestuursopdracht opgesteld waarin de volgende onderzoeksvragen centraal staan;

Hoe zorgen we ervoor dat:

- We uitvoering blijven geven aan de kernopgave van het gebied (versterken van de samenhang in het gebied en het leggen van nieuwe verbindingen binnen het gebied en de omgeving) in deze fase van het proces;
- De opgaven en wensen in het Wijland-gebied opgepakt worden;
- De stakeholders in het gebied betrokken blijven bij het gebied en bij elkaar.

Motie Tulpenroute

Wat te bereiken?

We onderzoeken of er provinciale mogelijkheden zijn om de organisatie van de Tulpenroute financieel te ondersteunen.

Hoe te bereiken?

Met de provincie Flevoland worden ambtelijk de mogelijkheden verkend.

Keurmerk Veilig Ondernemen

Wat te bereiken?

We streven naar het Keurmerk Veilig Ondernemen en op onze bedrijventerreinen en winkelcentra.

Hoe te bereiken?

Voor de winkelcentra onderzoeken we de veiligheid. Samen met de SEA kerngroepen Vitale Centra en Bedrijventerreinen pakken we aan wat nodig is om veilig te ondernemen.

MKB-vriendelijke gemeente

Wat te bereiken?

Bij MKB-vriendelijke gemeenten past een overheid, die de economie niet in de weg zit

Hoe te bereiken?

We ontwikkelen samen met ons lokale bedrijfsleven een methode om de MKB-vriendelijkheid van ons als gemeente te meten en ontwikkelen door op de thema's die bijdragen aan de vereenvoudiging van onze processen voor het MKB-bedrijf. We willen de dienstverlening richting het MKB verbeteren in de lijn van onze visie op de dienstverlening. We doen dit in nauwe afstemming met het lokale bedrijfsleven.

Verbonden partijen per programma

Verbonden partij	Type	Jaarlijkse bijdrage
Technofonds Flevoland	Vennootschappen/Coöperaties	n.v.t.

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

Via het verplichte dashboard van [Waarstaatjegemeente.nl](#) zijn nog meer gegevens beschikbaar.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma van onze gemeente vergeleken met Nederland:

PRG	Indicator	Eenheid	Periode	Regio	Waarde	Bron	Omschrijving
3	Banen	aantal per 1.000 inw.15-65jr	2018	Dronten	627,40	LISA	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar
				Nederland	774,00		
3	Funcziemenging	%	2018	Dronten	49,80	CBS BAG / LISA - bewerking ABF Research	De funcziemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen
				Nederland	52,80		
3	Hernieuwbare elektriciteit	%	2017	Dronten	159,70	Rijkswaterstaat - Klimaatmonitor	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa
				Nederland	16,90		

PRG	Indicator	Eenheid	Periode	Regio	Waarde	Bron	Omschrijving
3	Netto arbeidsparticipatie	%	2018	Dronten	70,40	CBS - Arbeidsdeelname	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking
				Nederland	67,80		
3	Vestigingen		2018	Dronten	149,40	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar
				Nederland	145,90		

Wat gaat dit kosten?

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting na wijziging 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten							
3.1	Economische ontwikkeling	-999	-2.149	-1.106	-921	-871	-871
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-1.363	-607	-574	-572	-571	-569
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-119	-154	-141	-141	-141	-141
3.4	Economische promotie	-69	-70	-84	-84	-84	-84
	Subtotaal Lasten	-2.550	-2.980	-1.905	-1.718	-1.667	-1.665
Baten							
3.1	Economische ontwikkeling	40	-	-	-	-	-
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.980	921	580	580	713	580
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	48	55	55	55	55	55
3.4	Economische promotie	1.276	1.167	1.219	1.269	1.319	1.369
	Subtotaal Baten	4.344	2.143	1.854	1.904	2.087	2.004
	Saldo Lasten en Baten prog. 3	1.794	-837	-51	186	420	339
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-	-	-	-	-	-
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	1.334	-	-	-	-	-
0.10	Saldo Reserves prog. 3	1.334	-	-	-	-	-
	Resultaat programma 3	3.129	-838	-53	184	418	337

Programma 4 Onderwijs

Dit programma bevat de activiteiten op het gebied van onderwijs. Het passend onderwijs is in augustus 2014 gestart en de invulling van de jeugdhulp is vanaf januari 2015 door de gemeente georganiseerd. In Dronten werken gemeente en onderwijs nauw samen met alle partners jeugd om beide ontwikkelingen op elkaar aan te sluiten en de Dronter jeugd optimaal te ondersteunen. Een goed en een breed aanbod van onderwijs vormt een belangrijke randvoorwaarde voor de kwaliteit en aantrekkelijkheid van Dronten als woon- en werkgemeente. Samen met het onderwijs organiseren we dan ook een passend onderwijsaanbod voor Dronten in een adequate huisvesting.

Binnen dit programma vallen ook de nieuwe taken die verwijzen naar de Sturingsnotitie Themaplannen Sociaal domein 2019-2022 en de onderliggende op uitvoering gerichte themaplannen. Voor een dwarsdoorsnede van deze themaplannen verwijzen wij u naar de nieuwe [Paragraaf sociale monitor](#).

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

<p>Verordening leerlingenvervoer gemeente Dronten 2018 Beleidskader Voor- en Vroegschoolse Educatie 2015-2018 Overlegverordening onderwijsbeleid 2003 Beleidsnota Toezicht en Handhaving Kinderopvang Beleidsregels handhaving Wet kinderopvang Dronten 2018 Gewijzigde beleidsregels studietoelage 2018 Subsidieregeling peuteropvang en VVE 2019 Strategie voor het brede sociaal domein 2019- 2022 Themaplan opgroeien en opvoeden 2019-2022 Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Dronten 2004 Accommodatiebeleidsplan 2015-2020</p>

Wat willen we bereiken in 2020 en verder?

Nieuw beleid

4.2 Onderwijshuisvesting

[Onderzoek huisvesting primair onderwijs Swifterbant](#) (€ 50.000 in 2020 en € 25.000 in 2021, incidenteel, nadeel)

Wat te bereiken?

We maken een plan van aanpak huisvesting primair onderwijs Swifterbant.

Hoe te bereiken?

We onderzoeken samen met de scholen de mogelijkheden van (nieuwe) huisvesting en komen met een scenario voor de huisvesting van het PO in Swifterbant.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

[Ontwikkeling flexibele leerlijnen en leer-/werkplekken](#) (€ 25.000 incidenteel, nadeel)

Wat te bereiken?

Gemeente en Onderwijs delen de maatschappelijke opdracht om kinderen en jongeren zich optimaal te laten ontwikkelen. Voor jongeren waarvan we verwachten dat zij na de middelbare school niet verder leren, gaan we flexibele ontwikkel- en leerlijnen maken.

Hoe te bereiken?

Samen met de jongeren, onderwijs, jongerenwerkers en werkgevers wordt op een laagdrempelige wijze kennis gemaakt en ervaring, kennis en kunde gedeeld om te komen tot nieuwe ontwikkelingen voor jongeren.

Verbonden partijen per programma

--

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

Via het verplichte dashboard van [Waarstaatjegemeente.nl](#) zijn nog meer gegevens beschikbaar.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma van onze gemeente vergeleken met Nederland:

PRG	Indicator	Eenheid	Periode	Regio	Waarde	Bron	Omschrijving
4	Absoluut verzuim	per 1.000 leerplichtigen	2017	Dronten	0,00	DUO/Ingrado	Van absoluut verzuim is sprake als een leerplichtige jongere tussen de 5 en 16 jaar of een jongere van 16 of 17 jaar die valt onder de kwalificatieplicht niet is ingeschreven op een school en ook niet vrijgesteld is van de inschrijvingsplicht. De cijfers van Ingrado hebben betrekking op schooljaren. De periodeaanduiding "2017" staat voor schooljaar "2016/2017"
				Nederland	1,82		
4	Relatief verzuim	per 1.000 leerplichtigen	2017	Dronten	21,59	DUO/Ingrado	Van relatief verzuim is sprake als een op een school ingeschreven leer- of kwalificatieplichtige jongere ongeoorloofd afwezig is. De periodeaanduiding "2017" staat voor schooljaar "2016/2017"
				Nederland	26,58		
4	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO)	%	2016-2017	Dronten	1,80	DUO/Ingrado	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De cijfers van DUO hebben betrekking op schooljaren. De periodeaanduiding "2017" staat voor schooljaar "2017/2018"
				Nederland	1,90		

Wat gaat dit kosten?

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting na wijziging 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
	Lasten						
4.1	Openbaar basisonderwijs	-687	-710	-698	-684	-650	-644
4.2	Onderwijshuisvesting	-2.083	-2.327	-2.200	-2.123	-1.982	-1.945
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-2.293	-2.369	-2.412	-2.330	-2.330	-2.329
	Subtotaal Lasten	-5.063	-5.406	-5.310	-5.137	-4.962	-4.918
	Baten						
4.1	Openbaar basisonderwijs	98	77	77	77	77	77
4.2	Onderwijshuisvesting	12	6	6	6	6	6
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	868	740	740	740	740	740
	Subtotaal Baten	978	823	823	823	823	823
	Saldo Lasten en Baten prog. 4	-4.085	-4.583	-4.487	-4.314	-4.139	-4.095
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-410	-495	-495	-495	-495	-495
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	11	36	6	6	6	6
0.10	Saldo Reserves prog. 4	-399	-460	-490	-490	-490	-490
	Resultaat programma 4	-4.483	-5.044	-4.977	-4.806	-4.629	-4.586

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Het programma omvat het ontwikkelen, in stand houden of beëindigen van voorzieningen op de gebieden cultuur, recreatie, sport en welzijn en de aanleg en het beheer van het openbaar groen. Binnen dit programma vallen ook de nieuwe taken die verwijzen naar de Sturingsnotitie Themaplannen Sociaal domein 2019-2022 en de onderliggende op uitvoering gerichte themaplannen. Voor een dwarsdoorsnede van deze themaplannen verwijzen wij u naar de nieuwe [Paragraaf sociale monitor](#).

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

[Structuurvisie Dronten 2030](#)
[Oostkant Dronten Strategische Visie](#)
[Groenbeleidsplan gemeente Dronten 2017](#)
[Algemene Subsidieverordening 2017](#)
[Verordening van de gemeenteraad van de gemeente Dronten houdende regels omtrent subsidie Algemene subsidieverordening 2017](#)
[Subsidiebeleidsregels 2016](#)
[Speelruimteplan 2018](#)
[Erfgoedverordening 2016](#)
[Beheerplan civieltechnische kunstwerken 2017-2021](#)
[Sportbeleidsplan 2018-2021 'Dronten in beweging'](#)
[Cultuurvisie 2015, supplement 2017](#)
[Verordening antidiscriminatievoorzieningen Dronten 2011](#)
[Subsidieregeling 2019](#)
[Strategie voor het brede sociaal domein 2019- 2022](#)
[Sturingsnotitie themaplannen sociaal domein](#)
[Themaplan gezonde leefstijl 2019-2022](#)
[Themaplan zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden 2019-2022](#)

Wat willen we bereiken in 2020 en verder?

Nieuw beleid

5.1 Sportbeleid en activering

[Motorische basisvaardigheden](#) (€ 30.000 incidenteel, nadeel)

Wat te bereiken?

We zetten in op het in beeld krijgen van de motorische vaardigheden van jongeren, zodat we ze kunnen stimuleren om beter te bewegen.

Hoe te bereiken?

Samen met scholen en sportverenigingen en de buurtsportcoaches worden kinderen getest op hun fysieke mogelijkheden/ motoriek om zodoende een goed beweegadvies te kunnen afgeven.

5.2 Sportaccommodaties

[Motie De Alk Biddinghuizen \(voorstel investering € 546.000,00; hier zullen structurele kapitaallasten uit voortvloeien\)](#)

Zwembad De Alk in Biddinghuizen voldoet qua sanitaire voorzieningen, inrichting en bereikbaarheid niet meer aan de eisen van deze tijd. Door Dorpsbelangen Biddinghuizen is het plan "Naar een toekomstbestendig zwembad De Alk in Biddinghuizen" opgesteld. In dit plan zijn de wensen van de inwoners van Biddinghuizen verwerkt. De totale kosten voor het realiseren van het plan worden geraamd op ongeveer € 666.000,00. Een deel van de kosten, ongeveer € 120.000,00, wordt ingebracht door de gemeenschap zelf in de vorm van zelfwerkzaamheid en sponsoring door lokale bedrijven. Er is voor een bedrag van € 175.000,00 een beroep gedaan op het fonds leefbaarheid van de provincie Flevoland. Dit subsidieverzoek is afgewezen. Ook het bezwaar is ongegrond verklaard. Het resterende investeringsbedrag van ongeveer € 546.000,00 komt voor rekening van de gemeente. Dit bedrag kan lager uitvallen als materialen uit het huidige zwembad Overboord hergebruikt kunnen worden. Er zal voor dit onderwerp nog een apart voorstel gedaan worden.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Onderhoud kunst in de openbare ruimte (dekking via reguliere begroting)

Wat gaan we doen?

We gaan het nieuwe landschapskunstwerk in de gemeente Dronten opnemen in de planning voor het onderhoud van kunst in de openbare ruimte.

Toelichting:

In 2019 is een nieuw landschapskunstwerk gerealiseerd in de gemeente Dronten. De provincie Flevoland heeft hiervoor de opdracht gegeven en de provincie betaalt de realisatie van het werk. Na oplevering wordt het kunstwerk in eigendom overgedragen aan de gemeente en zal de gemeente verantwoordelijk zijn voor het onderhoud van het werk. Geschat wordt dat er voor het onderhoud € 2.000 per jaar nodig is. Dit is een schatting op basis van de ontwerptekeningen. Na verloop van tijd zal blijken wat de werkelijke onderhoudskosten zijn. Voor de dekking van de extra kosten wordt voorsnog gebruik gemaakt van de reguliere begrotingspost.

Motie kunstwerken Cyril Lixenberg

Wat willen we bereiken?

We laten onderzoeken of het mogelijk is om een deel van het nagelaten werk van kunstenaar Cyril Lixenberg (1932-2015) voor een breed publiek toegankelijk te maken. We overleggen met de rechthebbenden en brengen de mogelijkheden en de kosten in kaart.

Motie Stimuleringsprijs amateurkunst

Wat willen we bereiken?

We onderzoeken of we de samenwerking van amateurkunstorganisaties kunnen stimuleren door middel van een stimuleringsprijs amateurkunst. We bekijken welke vorm de prijs kan hebben, welke criteria kunnen worden gehanteerd en hoe de prijs kan worden toegekend.

5.6 Media

Bibliotheekwerk in de gemeente Dronten (€ 22.000 structureel, nadeel)

Wat gaan we doen?

We verhogen het budget voor het bibliotheekwerk met € 22.000 structureel. Een goede openbare bibliotheek draagt bij aan meerdere programma's uit de collegeplanning, zoals vitale centra, het optimaal opgroeien van kinderen, participatie van inwoners, zelfredzaamheid van inwoners.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Ontwikkeling Strandbeleid (Bedrag p.m. incidenteel, nadeel)

Wat te bereiken?

Het versterken van de recreatieve functie aan de oostkant Dronten door een kwaliteitsverbetering van de stranden in dit gebied.

Hoe te bereiken?

Door in samenspraak met de stakeholders te komen tot een gedragen toekomstvisie met betrekking tot de stranden.

Uitvoeringsagenda Recreatie en Toerisme (€ 40.000 incidenteel, nadeel)

Wat te bereiken?

Vanuit de Sociaal Economische Visie inzetten op de versterking van Vrijtijdseconomie.

Hoe te bereiken?

Uitvoering geven aan de uitvoeringsagenda Recreatie en Toerisme, door actualisatie van de fietsknooppuntenkaart en het versterken van de gebiedspromotie door het opstellen van een vrijetijdsmagazine.

Verbonden partijen per programma

Verbonden partij	Type	Jaarlijkse bijdrage
Coöperatie Gastvrije Randmeren	Vennootschappen/Coöperaties	€ 27.800

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

Via het verplichte dashboard van [Waarstaatjegemeente.nl](#) zijn nog meer gegevens beschikbaar.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma van onze gemeente vergeleken met Nederland:

PRG	Indicator	Eenheid	Periode	Regio	Waarde	Bron	Omschrijving
5	% Niet-sporters	%	2016	Dronten	54,30	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM	Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet
				Nederland	48,70		

Wat gaat dit kosten?

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting na wijziging 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
	Lasten						
5.1	Sportbeleid en activering	-428	-676	-526	-526	-526	-496
5.2	Sportaccommodaties	-3.121	-3.102	-3.699	-2.808	-2.777	-2.749
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-258	-303	-272	-272	-272	-272
5.4	Musea	-	-70	-	-	-	-
5.5	Cultureel erfgoed	-108	-8	-18	-18	-18	-18
5.6	Media	-1.560	-1.587	-1.609	-1.609	-1.609	-1.609
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-9.013	-9.482	-9.627	-9.480	-9.716	-9.810
	Subtotaal Lasten	-14.488	-15.228	-15.751	-14.713	-14.918	-14.954
	Baten						
5.2	Sportaccommodaties	1.594	558	1.078	1.215	1.215	1.215
5.6	Media	38	38	38	38	38	38
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	860	774	60	60	135	137
	Subtotaal Baten	2.492	1.370	1.176	1.313	1.388	1.390
	Saldo Lasten en Baten prog. 5	-11.996	-13.858	-14.575	-13.400	-13.530	-13.564
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-652	-3.108	-42	-42	-42	-42
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	1.076	1.645	1.132	1.122	1.214	1.214
0.10	Saldo Reserves prog. 5	424	-1.463	1.090	1.080	1.172	1.172
	Resultaat programma 5	-11.572	-15.321	-13.485	-12.319	-12.357	-12.392

Programma 6 Sociaal domein

Dit programma omvat activiteiten die gericht zijn op verlening bijstand, activering & re-integratie, inkomensondersteuning voor minima, uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening, het programma jeugd, wijk- en buurtbeheer, inburgering, algemeen maatschappelijk werk, zorg, kinderopvang, en peuterspeelzaalwerk. Binnen dit programma vallen ook de nieuwe taken die verwijzen naar de Sturingsnotitie Themaplannen Sociaal domein 2019-2022 en de onderliggende op uitvoering gerichte themaplannen. Voor een dwarsdoorsnede van deze themaplannen verwijzen wij u naar de nieuwe [Paragraaf sociale monitor](#).

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

[Strategie voor het brede sociaal domein 2019- 2022](#)
[Sturingsnotitie themaplannen sociaal domein](#)
[Themaplan opgroeien en opvoeden 2019-2022](#)
[Themaplan gezonde leefstijl 2019-2022](#)
[Themaplan zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden 2019-2022](#)
[Themaplan participatie 2019-2022](#)
[Themaplan leefbaarheid en veiligheid 2019-2022](#)
[Accommodatiebeleidsplan 2015-2020](#)
[Gewijzigde beleidsregels studietoelage 2018](#)
[Beleidsregels bijzondere bijstand inrichtingskosten statushouders 2018](#)
[Gewijzigde beleidsregels krediethypotheek en pandrecht 2018](#)
[Beleidsregels collectieve zorgverzekering 2017](#)
[Beleidsregels bestuurlijke boete 2017](#)
[Beleidsregels individuele inkomenstoelage](#)
[Beleidsregels taaleis](#)
[Besluit eigen bijdragen en financiële tegemoetkomingen 2013](#)
[Beleidsregels debiteuren 2018](#)
[Verordening handhaving sociale zaken 2013](#)
[Mee\(r\) doen in wijk en buurt, beleidsplan wijk en buurtbeheer 2016-2020](#)
[Beleidsnota Toezicht en Handhaving kinderopvang 2018](#)
[Beleidsregels handhaving Wet kinderopvang Dronten 2018](#)
[Regionaal Kompas Flevoland 2018-2020](#)
[Verordening maatschappelijke ondersteuning Dronten 2017](#)
[Verordening jeugdhulp gemeente Dronten 2017](#)
[Verordening tegenprestatie 2017](#)
[Verordening loonkostensubsidie Participatiewet gemeente Dronten 2015](#)
[Verordening individuele studietoelage gemeente Dronten 2015](#)
[Re-integratieverordening Participatiewet 2017](#)
[Verordening individuele inkomenstoelage gemeente Dronten 2015](#)
[Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ Dronten 2018](#)
[Centrum voor Jeugd en Gezin](#)
[Verordening kwijtschelding 2012](#)
[Verordening tegenprestatie Dronten 2017](#)
[Beleidsregel tegenprestatie](#)
[Beleidsregels jongeren in de Participatiewet](#)
[Beleidsregels marginale zelfstandigen in de Participatiewet en de IOAW](#)
[Beleidsregels tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten Dronten 2015](#)
[Wijziging Beleidsregels bijzonder bijstand](#)
[Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland](#)
[Verordening maatschappelijke ondersteuning Dronten 2017](#)
[Nadere regels maatschappelijke ondersteuning Dronten 2019](#)
[Beleidsregels voorzieningen inburgering](#)
[Verordening persoonsgebonden budget begeleid werken Wet sociale werkvoorziening](#)
[Verordening cliëntenparticipatie op basis van de Participatiewet, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Jeugdwet](#)

[Nadere regels Jeugdhulp gemeente Dronten 2017](#)
[Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Dronten 2017](#)
[BELEIDSREGELS REISKOSTENVERGOEDING RE-INTEGRATIE GEMEENTE DRONTEN 2019](#)
[Beleidsregels individualisering uitkeringsnorm 2019](#)
[Beleidsregels maatschappelijke participatie en toegankelijkheid 2019](#)

Wat willen we bereiken in 2020 en verder?

Nieuw beleid

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Sociaal Domein algemeen, externe ontwikkelingen en monitoring:

Inspelen op externe ontwikkelingen SD (€ 150.000 incidenteel, 2020 - 2022, nadeel)

Monitoren indicatoren strategie SD (€ 50.000 incidenteel, 2020 - 2022, nadeel)

Wat te bereiken?

We investeren in een aanpak waarbij beleidsvelden met elkaar worden verbonden.

Hoe te bereiken?

We realiseren vijf themaplannen waarin de rolverdeling tussen inwoners, maatschappelijke partners en de gemeente duidelijk is. We bewegen deels van gecontracteerde partners naar het maatschappelijk voorveld.

We zetten in op preventie en een breed aanbod van maatschappelijke voorzieningen.

We realiseren een aangepaste manier van inkoop van gecontracteerde zorg. Ook nemen we de werkwijze van het sociaal domein onder de loep, onder andere door invoering van de nieuwe route en de omgekeerde toets. Daarnaast voeren we de omgekeerde verordening in. We spelen in op externe ontwikkelingen (€ 150.000), zoals de invoering van het abonnementstarief. We zorgen ervoor dat ondersteuningsvragen tijdig afgehandeld blijven worden, bij een toename van vragen van inwoners. We monitoren indicatoren strategie Sociaal Domein via storytelling en data (€ 50.000).

Herijking strategie Sociaal Domein (€ 50.000 incidenteel, 2021, nadeel)

Wat te bereiken?

We evalueren de strategie, de themaplannen sociaal domein en de ingezette activiteiten.

Hoe te bereiken?

Deze evaluatie gebruiken we om de strategie van het sociaal domein te herijken en te komen tot een nieuwe strategie 2023 en verder.

Problematische schulden oplossen (€ 188.000 incidenteel, 2020, nadeel; € 138.000 incidenteel, 2021 - 2022, nadeel)

Wat te bereiken?

We streven naar een inclusieve samenleving, waarin verschil er mag zijn.

We stimuleren inwoners om naar elkaar om te zien.

We herkennen en erkennen de waarde van mantelzorgers en zijn ons bewust van de spankracht van vrijwilligers.

Het aantal inwoners met problematische schulden neemt af.

Hoe te bereiken?

Meer kwetsbare inwoners doen mee. Samen met onze inwoners en maatschappelijke partners ontwikkelen we activiteiten om dit te bereiken

Zo willen we onder andere de noodzaak voor het gebruik van de voedselbank terugdringen en de integratie van statushouders adequaat oppakken.

Om dit te bereiken gaan we onder andere de volgende activiteiten ondernemen:

- Budgetbeheer op maat (€ 45.000, 2020 - 2022);
- Outreachend werken en inzet op de keten verslavingszorg (€ 43.000, 2020 - 2022);
- Implementatie stress sensitieve methodiek (€ 50.000, 2020);
- Vergroten van kennis over schuldhulpverlening binnen de gemeente mogelijkheden/ Aanpak schuldhulpverlening en bewindvoering (€ 50.000, 2020 - 2022).

Dit is een onderdeel van het themaplan Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden.

Besluitvorming over de themaplannen heeft al plaatsgevonden.

Iedereen doet mee (€ 379.000 incidenteel, 2020 - 2022, nadeel)

Wat te bereiken?

We stimuleren dat mensen zo lang mogelijk in hun eigen omgeving kunnen wonen en senioren relevant zijn in onze samenleving. Daarbij past dat we aandacht hebben voor hen die daar niet meer toe in staat zijn. Zoals inzet voor een dementievriendelijke gemeente.

Hoe te bereiken?

Meer (kwetsbare) inwoners voeren zelf regie.

We stimuleren en faciliteren coalities van inwoners, maatschappelijke partners en gemeente om mogelijkheden voor het volhouden van intensieve mantelzorg te ondersteunen.

We onderzoeken de mogelijkheden voor een respijtvoorziening.

We zetten het programma Lang zult u wonen door.

We stimuleren en faciliteren activiteiten en coalities die dit bevorderen, zoals:

- Coalitie tegen eenzaamheid (€ 50.000);
- Mantelkring (€ 95.000);
- Vraag Elkaar (€ 85.000);
- Lang zult u wonen (€ 11.000);
- Mantelzorg (€ 50.000);
- Voedselbank (€ 25.000);
- De Kans (Meerpaal) (€ 63.000).

Dit is een onderdeel van het themaplan Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden.

Besluitvorming over de themaplannen heeft al plaatsgevonden.

Goede gezondheid en maatschappelijke participatie (€ 28.000 incidenteel, 2020 - 2022, nadeel)

Wat te bereiken?

Goede gezondheid en maatschappelijke participatie stimuleren elkaar.

Hoe te bereiken?

- We willen een inclusieve samenleving waar inwoners zich veilig voelen en prettig wonen;
- We ontwikkelen met onze inwoners en maatschappelijke partners activiteiten om dit te realiseren;
- We realiseren een sluitende keten verslavingszorg van preventie tot nazorg (€ 28.000).

Dit is een onderdeel van het themaplan Gezonde leefstijl. Besluitvorming over de themaplannen heeft al plaatsgevonden.

Amendement Steunpunt vrijwilligers (maximaal € 33.000 structureel, nadeel)

Wat te bereiken?

Er is in de samenleving een grote behoefte aan een vraagbaak voor vrijwilligers. Een vraagbaak waar vrijwilligers terecht kunnen met vragen, ondersteuning en advies over het opzetten en runnen van een vrijwilligersorganisatie en waar cursussen en/ of workshops gegeven worden om de deskundigheid van vrijwilligers te vergroten.

Hoe te bereiken?

Er zijn in Dronten al meerdere initiatieven en partijen actief om vrijwilligers te ondersteunen in het uitvoeren van hun taak. Vanuit de lijn Strategie Sociaal Domein is het raadzaam om deze initiatieven met elkaar te verbinden. Zo heeft de Meerpaal een vrijwilligersvacaturebank, voeren zij activiteiten uit ter bevordering van deskundigheid onder vrijwilligers, wordt er een verenigingsondersteuner vanuit het sportbeleidsplan aangetrokken en wordt er vanuit verschillende initiatieven vanuit de samenleving een stichting Houvast opgericht die juist op financiële en juridisch vlak ondersteuning en diensten gaat aanbieden.

De eerste stap is duidelijk te krijgen wat er al aan ondersteuning aanwezig is, waar behoefte aan is en hoe de verbinding tussen de initiatieven tot stand te brengen. Het resultaat zal zijn; Een vraagbaak waar alle vragen betreffende ondersteuning, deskundigheid etc. met betrekking tot vrijwilligers gesteld en beantwoord kunnen worden.

Motie Aandacht voor ondervoeding bij ouderen

Het onderwerp gezonde voeding voor kwetsbare doelgroepen in zijn algemeenheid komt aan de orde bij de uitwerking van het themaplan Gezonde Leefstijl. Ondervoeding bij ouderen zal extra onder de aandacht worden gebracht bij de coalitiepartners rondom ouderen. Daarnaast zal bij de uitwerking van het themaplan Zelfredzaamheid en Eigen mogelijkheden ook aandacht worden besteed aan dit onderwerp.

6.2 Wijkteams

Kinderen en jongeren ontwikkelen zich optimaal (€ 500.000, incidenteel, nadeel)

Wat te bereiken?

Om kinderen en jongeren optimaal te laten ontwikkelen is de verbinding met onderwijs en zorg cruciaal. Dat geldt ook om de groep kwetsbare jongeren beter op weg helpen om zelfstandig te wonen

Hoe te bereiken?

Dit realiseren we via:

- Een tussenvoorziening op het primair en voortgezet onderwijs (€ 100.000);
- Woonstart (€ 200.000);
- Voorschoolse tussenvoorziening (€ 100.000);
- Versterking onderwijs en jeugdhulp (€ 100.000).

Een ander belangrijk onderdeel is dat we minder kinderen willen met een taal- of ontwikkelingsachterstand. Dit realiseren we via Voorschoolse (tussen)voorziening(en). Ook zetten we in op hulp voor kinderen om de gevolgen van vechtscheidingen te voorkomen. Dit is een onderdeel van het themaplan Opgroeien en Opvoeden. Besluitvorming over de themaplannen heeft al plaatsgevonden.

Uitbreiding beleidsformatie Wmo (€ 38.400 voor 2020-2023 incidenteel, nadeel)

Wat te bereiken?

Beleidsformatie Wmo op orde.

Hoe te bereiken?

Sinds de decentralisaties worden we jaarlijks geconfronteerd met nieuwe regelingen en verplichtingen, zoals het abonnementstarief en beschermd wonen. Dit zijn voorbeelden van taken die door de gemeente per dit jaar of komende jaar moeten worden opgepakt. Vanaf 2020 wordt nu om dekking gevraagd voor 21 uur (32 uur minus 11 uur = 21 uur). De formatie plaats is 32 uur waarvan reeds structureel beschikbaar is 7 uur (Generatiepact) en 4 uur minder werken van een andere beleidsmedewerker. Additioneel wordt daarom 21 uur gevraagd (schaal 9 € 50.000; waarvan [€ 11.600 binnen taakveld 0.4 overhead](#)). De jaren 2020-2023 wordt deze functie incidenteel begroot. Er wordt nog bezien hoe dit in de periode hierna kan worden georganiseerd.

Contractmanager zorgpartijen (€ 84.000 incidenteel, 2020-2023, nadeel)

Wat te bereiken?

Sinds de decentralisaties kopen we als gemeente zorg in voor inwoners, die ondersteuning nodig hebben. Daar gaat mee gepaard dat we hebben te voldoen aan wettelijke verplichtingen en aan vereisten van rechtmatigheid en doelmatigheid. Het is daarbij van belang dat we bewaken of wordt voldaan aan de doelstellingen van de (raam)overeenkomst tussen gemeente en zorgpartijen en de doelstellingen van de gemeente. Het monitoren van deze doelstellingen is een taak van de contractmanager. Deze taak in de bedrijfsvoering is nieuw als gevolg van de decentralisaties.

Hoe te bereiken?

In de overeenkomsten met de zorgpartijen zijn voorwaarden opgenomen op casus- en organisatieniveau en zijn de Kritische Prestatie Indicatoren vastgelegd.

De Contractmanager stuurt hierop tijdens de gesprekken met de zorgaanbieder. Om onder meer de transformatie doelstellingen (o.a. kwaliteit, innovatie, afschaling) met de gecontracteerde zorg aanbieders te kunnen behalen is de inzet van een contractmanager noodzakelijk. De Contractmanager functioneert als een spin in een web van relaties en verhoudingen. Zo is de Contractmanager de schakel vanuit de gemeente naar de aanbieders, maar ook naar de backoffice en andere partijen die van invloed zijn om de resultaten te behalen.

Onderzoeken en vergelijkingen met andere gemeenten tonen aan dat er bij 43 zorgaanbieders minimaal een Fte contractmanagement noodzakelijk is om de doelstellingen te behalen (schaal 11 € 104.000; waarvan [€ 20.000 binnen taakveld 0.4 overhead](#)). De jaren 2020-2023 wordt deze functie incidenteel begroot. Er wordt nog bezien hoe dit in de periode hierna kan worden georganiseerd.

6.5 Arbeidsparticipatie

[Goede gezondheid en maatschappelijke participatie](#) (€ 98.000 incidenteel, 2020 - 2022, nadeel)

Wat te bereiken?

Goede gezondheid en maatschappelijke participatie stimuleren elkaar.

Hoe te bereiken?

- We willen een inclusieve samenleving waar inwoners zich veilig voelen en prettig wonen;
- We ontwikkelen met onze inwoners en maatschappelijke partners activiteiten om dit te realiseren;
- We zetten in op re-integratietrajecten naar werk, die starten met de aandacht op positieve gezondheid (€ 98.000).

Dit is een onderdeel van het themaplan Participatie. Besluitvorming over de themaplannen heeft al plaatsgevonden.

Verbonden partijen per programma

Verbonden partij	Type	Jaarlijkse bijdrage
Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland	Gemeenschappelijke regelingen	€ 61.000
IMpact	Gemeenschappelijke regelingen	€ 1.804.165
Regionale Sociale Recherche	Gemeenschappelijke regelingen	€ 86.834

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

Via het verplichte dashboard van [Waarstaatjegemeente.nl](#) zijn nog meer gegevens beschikbaar.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma van onze gemeente vergeleken met Nederland:

PRG	Indicator	Eenheid	Periode	Regio	Waarde	Bron	Omschrijving
6	% Kinderen in armoede	%	2015	Dronten	4,82	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen
				Nederland	6,58		
6	Bijstandsuitkeringen	aantal per 1.000 inw.18jr e.o.	tweede halfjaar 2018	Dronten	27,80	CBS - Participatiewet	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen
				Nederland	39,00		

PRG	Indicator	Eenheid	Periode	Regio	Waarde	Bron	Omschrijving
6	Jongeren met jeugdbescherming	%		Dronten		CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen
6	Jongeren met jeugdhulp	%	tweede halfjaar 2018	Dronten	10,00	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders
				Nederland	10,40		
6	Jongeren met jeugdreclassering	%	tweede halfjaar 2018	Dronten	0,20	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar)
				Nederland	,30		
6	Lopende re-integratievoorzieningen	aantal per 1.000 inw.15-65jr	eerste halfjaar 2018	Dronten	37,10	CBS - Participatiewet	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar
				Nederland	30,50		
6	Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	aantal per 1.000 inwoners betreffende doelgroep	tweede halfjaar 2018	Dronten	50,00	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO	Aantal per 1.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo
				Nederland	60,00		

Wat gaat dit kosten?

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting na wijziging 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten							
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-3.541	-4.724	-3.595	-3.389	-3.210	-2.560
6.2	Wijkteams	-3.833	-4.286	-4.794	-4.896	-4.894	-4.394
6.3	Inkomensregelingen	-13.426	-13.291	-13.060	-12.974	-12.974	-12.879
6.4	Begeleide participatie	-1.790	-1.831	-1.725	-1.713	-1.635	-1.641
6.5	Arbeidsparticipatie	-1.798	-1.932	-1.673	-1.626	-1.626	-1.528
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-865	-844	-832	-832	-832	-832
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-5.401	-5.188	-5.119	-5.041	-5.028	-5.028
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-10.654	-9.792	-9.323	-8.810	-8.762	-8.762
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-423	-811	-843	-691	-381	-381
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-1.113	-1.067	-1.061	-1.061	-1.061	-1.061
Subtotaal Lasten		-42.844	-43.766	-42.025	-41.033	-40.403	-39.066
Baten							
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	160	55	55	55	55	55
6.2	Wijkteams	56	50	-	-	-	-
6.3	Inkomensregelingen	10.806	9.772	9.814	9.814	9.814	9.814
6.5	Arbeidsparticipatie	71	-	-	-	-	-
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-	6	6	6	6	6
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	430	150	455	455	455	455
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-	-	-	-	-	-
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	801	655	-	-	-	-
Subtotaal Baten		12.324	10.688	10.330	10.330	10.330	10.330
Saldo Lasten en Baten prog. 6		-30.520	-33.078	-31.695	-30.703	-30.073	-28.736
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-5.015	12	12	12	12	12
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	3.633	2.591	1.545	-355	-355	-355
0.10	Saldo Reserves prog. 6	-1.382	2.603	1.557	-343	-343	-343
Resultaat programma 6		-31.903	-30.475	-30.137	-31.046	-30.416	-29.079

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Dit programma omvat activiteiten die gericht zijn op Centra Jeugd en Gezin (exclusief jeugd maatwerkdeel Wmo is programma 6), gezondheidszorg, milieu, integrale handhaving en vergunningverlening, afvalverzameling en reiniging, water en riolering alsmede de gemeentelijke begraafplaats.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

[Gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Flevoland 2016](#)
[Algemene subsidieverordening 2017](#)
[Regioplan Windenergie](#)
[Aansluitverordening riolering 2019](#)
[Gemeentelijk Rioleringsplan Dronten 2016 t/m 2021](#)
[Verordening rioolheffing 2019](#)
[Afvalbeleidsplan 2016-2021](#)
[Beheerverordening gemeentelijke begraafplaats Dronten 2015](#)
[Rectificatie Beheersverordening gemeentelijke begraafplaats 2019](#)
[Gezondheidsnota 2014-2017 "Gezond in Dronten"](#)
[Klimaatbeleidsplan "Dronten, meer dan klimaatneutraal"](#)
[Mandaatbesluit OFGV 2013](#)
[Afvalstoffenverordening 2019](#)
[Verordening afvalstoffenheffing 2019](#)
[Uitvoeringsbesluit Afvalstoffenverordening 2016](#)
[Verordening begraafplaatsrechten 2019](#)
[Nadere regels grafbedekking 2019](#)

Wat willen we bereiken in 2020 en verder?

Nieuw beleid

7.3 Afval

[Activiteiten voor een afvalloze samenleving](#) (€ 15.000 en bedrag p.m. incidenteel, 2020, nadeel)

De jeugd heeft de toekomst en jong geleerd is oud gedaan. Om de ingezette koers naar minder restafval en uiteindelijk een afvalloze samenleving voort te zetten wordt ingezet op maatregelen die afvalpreventie en afvalscheiding op scholen bevorderen.

We zetten in op afvalloze scholen waarbij scholen streven naar zo min mogelijk afval en het afval dat ontstaat zo goed mogelijk te scheiden. Daarbij wordt ook ingezet op educatie.

Verbonden partijen per programma

Verbonden partij	Type	Jaarlijkse bijdrage
GGD Flevoland	Gemeenschappelijke regelingen	€ 864.000
Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC)	Vennootschappen/Coöperaties	n.v.t.
Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV)	Gemeenschappelijke regelingen	€ 986.704

Beleidsindicatoren (BBV)

PRG	Indicator	Eenheid	Periode	Regio	Waarde	Bron	Omschrijving
7	Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2017	Dronten	131,00	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval
				Nederland	174,00		

Wat gaat dit kosten?

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting na wijziging 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten							
7.1	Volksgezondheid	-850	-924	-899	-930	-845	-855
7.2	Riolering	-2.104	-2.088	-2.160	-2.160	-2.160	-2.160
7.3	Afval	-4.297	-3.827	-4.122	-4.093	-4.121	-4.163
7.4	Milieubeheer	-1.105	-1.182	-1.303	-1.245	-1.232	-1.232
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-359	-340	-358	-348	-342	-341
	Subtotaal Lasten	-8.715	-8.361	-8.842	-8.776	-8.700	-8.751
Baten							
7.2	Riolering	2.673	2.641	2.555	2.555	2.555	2.555
7.3	Afval	5.488	4.973	4.953	4.948	4.947	4.947
7.4	Milieubeheer	-44	4	4	4	4	4
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	347	375	381	381	381	381
	Subtotaal Baten	8.464	7.993	7.893	7.888	7.887	7.887
	Saldo Lasten en Baten prog. 7	-251	-368	-949	-888	-813	-864
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-	-	-	-	-	-
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	102	-	-	-	-	-
0.10	Saldo Reserves prog. 7	102	-	-	-	-	-
	Resultaat programma 7	-150	-369	-949	-887	-813	-863

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Het programma omvat activiteiten die gericht zijn op de ruimtelijke ordening (ontwikkelingsvisie, bestemmingsplannen, welstandstoezicht en handhaving) en volkshuisvesting (woningbouw nieuw en bestaand, woonwagencentrum) en bouwgrondexploitaties.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's

Vigerende bestemmingsplannen
[Woonvisie 2016-2021 'Groeien met kwaliteit'](#)
[Welstandsnota 2013](#)
[Bouwbesluit 2012](#)
[Nota grondbeleid 2016](#)
GEO-visie Dronten 2011
[Structuurvisie Dronten 2030 \(2012\)](#)
[Beleidsnota huisvesting arbeidsmigranten \(Afwijkingenbeleid\)](#)
[Beleidsnota Studentenhuisvesting \(Afwijkingenbeleid\)](#)
[Bouwverordening van de gemeente Dronten 2002](#)
[Legesverordening 2019](#)
[Procedureregeling planschade vergoeding 2005](#)
[Klimaatbeleidsplan "Dronten, meer dan klimaatneutraal"](#)
[Verordening VROM starterslening 2013](#)
[Verordening blijverslening gemeente Dronten 2017](#)
[Wabo vergunningenbeleid gemeente Dronten 2018](#)
[Beleidsnota Duurzaam Dronten 2012-2016](#)
[Delegatiebesluit ex artikel 6 van de Wet basisregistraties adressen en gebouwen](#)
[Verordening duurzaamheidslening 2013](#)
[Aanwijzing van categorieën van gevallen waarvoor geen verklaring van geen bezwaar is vereist](#)
[Procedureverordening planschade 2008](#)
[Procedureregeling planschade vergoeding 2005](#)
[Verordening Blijverslening gemeente Dronten](#)
[Gewijzigde beleidsregels krediethypotheek en pandrecht 2018](#)
[Verordening naamgeving en nummering \(adressen\) gemeente Dronten 2019](#)
[Beleidsregels tweede \(bedrijfs\)woningen in het buitengebied](#)
[Regeling commissie naamgeving openbare ruimten gemeente Dronten 2019](#)
[Aanwijzing toezichthouders en ambtenaren bouw- en woningtoezicht 2007](#)

Wat willen we bereiken in 2020 en verder?

Nieuw beleid

8.1 Ruimtelijke ordening

[Programmaleiding Omgevingswet en implementatie](#) (Programmaleiding Omgevingswet € 415.108 incidenteel, 2020, nadeel; € 733.705 incidenteel, 2021, nadeel; Implementatie € 50.000 incidenteel, 2020, nadeel)

Wat te bereiken?

We maken het voor inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers makkelijk om met nieuwe initiatieven te komen. De komst van de Omgevingswet, waarin gemeente en inwoners op een andere wijze met elkaar samenwerken, helpt hierbij.

Hoe te bereiken?

We richten de gemeentelijke procedures zo in dat inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers deze zo gemakkelijk mogelijk kunnen doorlopen. Dit doen we onder andere door:

- Het faciliteren van participatie en innovatieve werkvormen;
- We ontwikkelen een omgevingsvisie. In 2021 hebben we de zaken die 'moeten' volgens de Omgevingswet geregeld en weten we hoe we de Omgevingswet verder gaan ontwikkelen;

- We ontwikkelen wijkgericht werken door;
- We verbinden Samen Actief en wijknetwerken Dronter Koers met elkaar en werken samen met partners in de wijk, zoals Dorpsbelangen.

Herontwikkeling Spelwijk (Bedrag p.m. incidenteel, nadeel)

Wat te bereiken?

Inzet op een toekomstbestendige visie en ontwikkeling van het gebied Spelwijk in Swifterbant.

Hoe te bereiken?

In samenspraak met de diverse stakeholders in het gebied wordt een inspirerend visiedocument opgesteld, voorzien van verschillende haalbare varianten.

8.3 Wonen en bouwen

Optimalisatie BAG- en BGT-werkzaamheden (€ 117.000 incidenteel 2020, nadeel; € 106.000 incidenteel 2021-2023, nadeel; € 11.000 incidenteel 2020, nadeel)

Wat te bereiken?

Kwalitatief volledige en betrouwbare informatie.

Hoe te bereiken?

Door 1 Fte formatie-uitbreiding en implementatie van een mutatiedetectiesysteem.

Geo-visie: mutatiesignalering (€ 20.000 structureel, nadeel)

Wat te bereiken?

Het tijdig verwerken van mutaties, zodat voldaan wordt aan de wetgeving BAG.

Hoe te bereiken?

Implementatie van mutatiesignalering.

Doorontwikkeling gegevens basisregistraties (€ 5.000 structureel, nadeel; € 20.000 incidenteel, nadeel)

Wat te bereiken?

Kwaliteitsverbetering en het actueel houden van gegevens uit de basisregistraties en het opsporen van onrechtmatigheden.

Hoe te bereiken?

Doorontwikkeling van de huidige berichtenmodule tot een databank.

Woonvisie en ontwikkelvisie herontwikkeling schoollocaties, sporthal Het Dok en Zuidwest centrum Dronten (€ 170.000 incidenteel, nadeel)

Wat te bereiken?

Er is een adequaat en divers woonaanbod beschikbaar dat aansluit bij de ambitie uit de woonvisie. We zetten in op innovatieve toekomstgerichte duurzame woonwijken met groen in alle kernen. We omarmen nieuwe woonvormen als tiny houses, mantelzorg-wonen en levensloopbestendig wonen.

Hoe te bereiken?

Bij de actualisatie van de Woonvisie bepalen we de ambities na 2021.

We geven uitvoering aan de huidige woonvisie, deze loopt tot 2021. We bouwen per jaar gemiddeld 250 woningen naar behoefte, in Biddinghuizen, Swifterbant en Dronten. We passen innovatieve woonvormen waar mogelijk toe.

We brengen potentiële ontwikkellocaties in beeld voor woningbouw. Te denken valt aan de vrijkomende locaties vanuit het accommodatiebeleid en de inzet op nieuwe huisvesting voor de scholen in het primair onderwijs.

We stellen een visie op over de ontwikkeling van de sporthal Het Dok.

We stellen een integrale ontwikkelvisie voor de west- en zuidzijde van het centrum op, gelet op de vrijkomende locaties van Ichthus College en Almere College.

Uitvoeringsprogramma Klimaatbeleidsplan (€ 45.000 in 2020 en € 15.000 in 2021 incidenteel, nadeel)

Wat te bereiken?

De doelstellingen uit het Klimaatbeleidsplan realiseren, door uitvoering te geven aan het in 2019 opgestelde uitvoeringsprogramma.

Hoe te bereiken?

Opstellen van een Transitievisie Warmte en Platform Duurzaam Doen Dronten faciliteren.

[Subsidiecoördinator Duurzaamheid](#) (€ 50.000 in 2020 en 2021 incidenteel, nadeel) incl. Amendement Kadernota 2020

Wat te bereiken?

Inzicht en overzicht van de financiële mogelijkheden zowel intern als extern voor de realisatie van ontwikkelingen en initiatieven binnen de gemeente Dronten.

Hoe te bereiken?

Inzet subsidiecoördinator voor een periode van 2 jaar. Het doel na deze 2 jaar is dat de subsidiecoördinator zichzelf terug gaat verdienen. De subsidiecoördinator brengt (vanuit een tijdelijke inzet) vooral de externe financieringsmogelijkheden in beeld (regionaal, provinciaal, landelijk en zelfs Europees). Hierbij zal vanuit een meer integrale blik bepaald worden welke ontwikkelingen (binnen de gemeente Dronten) met externe financiering mogelijk gemaakt kunnen worden.

[Uitvoeringsagenda Woonvisie](#) (€ 25.000 incidenteel, nadeel)

Wat te bereiken?

Vanuit de Woonvisie 2016-2020 het versterken van de positie van de gemeente Dronten in de regionale woningmarkt.

Hoe te bereiken?

Vanuit Citymarketing specifiek aandacht hebben voor het thema Wonen.

Verbonden partijen per programma

--

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

Via het verplichte dashboard van [Waarstaatjegemeente.nl](#) zijn nog meer gegevens beschikbaar.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma van onze gemeente vergeleken met Nederland:

PRG	Indicator	Eenheid	Periode	Regio	Waarde	Bron	Omschrijving
8	Demografische druk	%	2019	Dronten	72,20	CBS - Bevolkingsstatistiek	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar
				Nederland	69,80		

Wat gaat dit kosten?

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting na wijziging 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten							
8.1	Ruimtelijke ordening	-663	-1.530	-1.590	-1.567	-848	-848
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-1.988	-2.102	-2.052	-2.052	-2.052	-2.052
8.3	Wonen en bouwen	-1.615	-2.026	-2.389	-2.041	-1.859	-1.842
	Subtotaal Lasten	-4.266	-5.658	-6.031	-5.660	-4.759	-4.742
Baten							
8.1	Ruimtelijke ordening	303	4	4	4	4	4
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	6.144	2.072	2.052	2.052	2.052	2.052
8.3	Wonen en bouwen	1.762	1.368	1.569	1.569	1.569	1.569
	Subtotaal Baten	8.209	3.444	3.625	3.625	3.625	3.625
	Saldo Lasten en Baten prog. 8	3.943	-2.214	-2.406	-2.035	-1.134	-1.117
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-5.296	-	-	-	-	-
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	20.255	-	-	-	-	-
0.10	Saldo Reserves prog. 8	14.959	-	-	-	-	-
	Resultaat programma 8	18.902	-2.214	-2.406	-2.035	-1.135	-1.118

1.2.2 Paragrafen

Hierna worden diverse onderwerpen uitgewerkt in de zogenoemde paragrafen. Aanvullend op de informatie in de programmabegroting is dit gedetailleerde informatie over een aantal specifieke onderwerpen met beheersmatige aspecten, zoals bijvoorbeeld de lokale heffingen de investeringen in wegen, riolering etc.

De onderwerpen in de paragrafen bieden een belangrijk inzicht in de financiële positie van de gemeente conform de vastgestelde beleidsuitgangspunten van deze beheersmatige activiteiten.

Paragraaf lokale heffingen

Algemeen

Het totale pakket van gemeentelijke heffingen wordt gelegitimeerd door de gemeenteraad vastgestelde belastingverordeningen en wettelijk vastgestelde tarieven. Voor de hoogte van de tarieven en leges gelden de volgende uitgangspunten:

1. Voortzetten van gemaakte keuzes vanuit het verleden. Voorwaarde is dat de keuzes moeten voldoen aan het wettelijk toegestane;
2. Kostendekkendheid van tarieven en leges;
3. De tarieven en leges, met uitzondering van enkele belastingen, stijgen met 1,7%;
4. Dit geldt uiteraard niet voor tarieven die wettelijk worden vastgelegd of waarbij via besluitvorming een ander afwijkend tarief is afgesproken;
5. De verwerking van de kaders die door de raad zijn aangegeven in de Kadernota 2020.

Beleidsvoornemens ten aanzien van lokale heffingen

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en het overzicht op hoofdlijnen van diverse heffingen wordt onderstaand toegelicht. Het beleid over de lokale lasten is opgenomen in:

- diverse belastingverordeningen;
- de Nota Kwijtscheldingsbeleid.

Kwijtscheldingsbeleid

Indien een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen, kan onder bepaalde voorwaarden aan deze belastingplichtige kwijtschelding worden verleend. Kwijtschelding is uitsluitend van toepassing op de riool- en afvalstoffenheffing.

Gerealiseerde inkomsten

Lokale heffingen genereren de volgende inkomsten in 2020:

Opbrengsten lokale heffingen	Rekening	Begroting na wijziging	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
(x € 1.000)	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Baten						
0.61 & 0.62 Onroerende zaakbelasting	9.162	9.293	9.532	9.532	9.532	10.032
7.3 afvalstoffenheffing	3.463	4.085	3.897	3.897	3.897	3.897
7.2 rioolrechten	2.101	2.373	2.414	2.414	2.414	2.414
0.2 burgerzaken	381	383	383	383	383	383
8.3 omgevingsvergunningen	1.181	1.097	1.247	1.247	1.247	1.247
2.1 kabels en leidingen	171	96	96	96	96	96
2.2 (water)toeristenbelasting	1.189	1.037	1.087	1.137	1.187	1.237
3.4 forensenbelasting	87	130	132	132	132	132
3.3 marktgelden	21	23	23	23	23	23
7.5 grafrechten	342	375	381	381	381	381
0.64 hondenbelasting	264					
1.2 openbare orde & veiligheid	40	41	38	38	38	38
0.63 parkeerbelasting	31	8	8	8	8	8
0.64 precariobelasting	963	915	915	915		
0.64 reclamebelasting	202	193	193	193	193	193
Totaal	19.982	20.048	20.346	20.396	19.531	20.081

Belastingbeleid en hoofdlijnen diverse heffingen

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en het overzicht op hoofdlijnen van diverse heffingen wordt onderstaand toegelicht.

Onroerende zaakbelasting

Bij de begroting 2020 is gebruik gemaakt van de WOZ-waarden per 1 januari 2019 van alle woningen/gebouwen in de gemeente Dronten. Deze waarden afgezet tegen de OZB-tarieven leidt tot een begrote opbrengst.

Op basis van deze gegevens worden de tarieven als volgt:

Omschrijving	Percentage 2019	Verhogingen	Percentage 2020
Gebruikersbelasting	0,1724%	Trend 1,7 %	0,1752%
Eigenarenbelasting:			
- dient in hoofdzaak tot woning	0,1543%	Trend 1,7 %	0,1568%
- dient niet in hoofdzaak tot woning	0,2328%	Trend 1,7 %	0,2365%

NB: bovenstaande percentages zijn op basis van de WOZ waarden per 1-1-2019. Het effect van de waardeontwikkeling wordt verrekend met het uiteindelijk gehanteerde percentage.

Afvalstoffenheffing

Het tarief 2020 is bijgesteld met 1,7% stijging voor loon- en prijscompensatie zoals opgenomen in de Kadernota 2020. Het tarief van de afvalstoffenheffing komt daarmee in 2020 op € 241,95. Op basis van bestaand beleid (bestaande budgetten) is de heffing op begrotingsbasis kostendekkend.

De verwachting is echter dat op basis van met name autonome landelijke ontwikkelingen een verhoging vereist is. In de Kadernota 2020 is aangegeven dat bij de aanbidding van de legesverordening een voorstel zal worden gedaan voor het toekomstbestendig kostendekkend houden van de inzameling van afval. Dit is het effect van de uitwerking van de analyse die is gemaakt en met de raad zal worden gedeeld bij de behandeling van de legesverordening afvalstoffenheffing.

In de onderstaande tabel wordt de kostendekkendheid op basis van bestaand beleid van de afvalstoffenheffing inzichtelijk gemaakt:

Berekening kostendekkendheid Afvalstoffenheffing	Percentage 2020	€	€
Kosten taakveld (incl. omslagrente)		3.738.080	
Inkomsten taakveld (excl. heffingen)		-962.067	
Netto kosten taakveld			2.776.013
Overhead (incl. omslagrente)	86%	685.665	
BTW	21%	435.632	
Totaal toe te rekenen kosten			1.121.297
Totale kosten			3.897.310
Opbrengst heffingen			3.897.310
Dekkingspercentage			100%

Rioolheffing

De rioolheffing wordt vastgesteld in het kader van het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Het tarief 2020 is bijgesteld met 1,7 % stijging voor loon- en prijscompensatie zoals opgenomen in de Kadernota 2020. Bovenstaand verwerkt te hebben, komt het tarief van de rioolheffing daarmee in 2020 op € 131 en is daarmee 100% kostendekkend.

In de onderstaande tabel wordt de kostendekkendheid van de rioolheffing inzichtelijk gemaakt:

Berekening kostendekkendheid Rioolheffing	Percentage 2020	€	€
Kosten taakveld (incl. omslagrente)		1.968.957	
Inkomsten taakveld (excl. heffingen)		0	
Netto kosten taakveld			1.968.957
Overhead (incl. omslagrente)	86%	221.666	
BTW	21%	222.958	
Totaal toe te rekenen kosten			444.624
Totale kosten			2.413.581
Opbrengst heffingen			2.423.236
Dekkingspercentage			100%

(Water)Toeristenbelasting

Het tarief voor toeristenbelasting is sinds 2012 € 0,95 per persoon per overnachting. De ontwikkeling is afhankelijk van volumegroei. Dit monitoren we op basis van de aangiften. Indien de volumegroei in opbrengst niet gehaald wordt dan zal de hoogte van het tarief toeristenbelasting afgeleid worden van de door de gemeente geraamde opbrengst. Gezien de lopende afspraken met de ondernemers is het tarief voor 2020 op € 0,95 gehandhaafd.

Forensenbelasting

Forensenbelasting wordt geheven over de waarde van de woning/stacaravan. Voor 2020 wordt het tarief trendmatig verhoogd met 1,7 %. Afhankelijk van de economische waarde van het object bedraagt de in 2020 te betalen belasting tussen € 137 en € 635.

Marktgeden

In de Begroting 2020 is voor deze heffing rekening gehouden met een stijging van de tarieven met 1,7 %.

Grafrechten

Uitgaande van een stabilisatie van de opbrengsten bij gelijkblijvende mate van kostendekkendheid wordt voor de begraafrechten uitgegaan van de trendmatige tariefstijging van 1,7%. Voor 2020 betekent dit het volgende voor de meest voorkomende tarieven:

- Begraafrecht wordt € 858;
- Begraafplaatsrecht wordt € 1.417;
- Grafrecht voor 20 jaar wordt € 934;
- Gedenktekenrecht wordt € 354;
- Recht aanleg grafkelder € 1.035.

Precario- reclamebelasting en overige leges en tarieven

De Precariobelasting komt te vervallen met ingang van 1 januari 2022. Tot die tijd blijft het tarief gelijk en wordt de belasting geheven.

Voor de Reclamebelasting en overige leges en tarieven geldt het uitgangspunt van 1,7% loon- en prijscompensatie. Naar verwachting betekent dit dat we voor deze tarieven onder wettelijk voorgeschreven tarieven zullen blijven.

Lokale lastendruk

Eén van de uitgangspunten in de gemeente Dronten de laatste jaren is het principe van geen extra lastenverzwaring als gevolg van belastingverhoging voor de burger in de gemeente. De afgelopen jaren is het gelukt om de gemeentelijke lastendruk op hetzelfde niveau te houden.

Als wij het over de lastendruk voor de burgers hebben dan spreken wij over de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Dit zijn de belastingen die bij iedere huishouden worden geheven.

Uitgaande van een woning met een economische waarde van € 206.000 (gemiddelde woning in Dronten per 1-1-2018) is de lastendruk voor een huishouden als volgt:

Lastendruk per huishouden	2017	2018	2019	2020
Afvalstoffenheffing	242,90	234,16	237,91	241,95
Rioolheffing	125,90	126,78	128,81	131,00
<i>Onroerendezaakbelasting</i>				
- Eigenaar woning 2020 (waarde € 206.000)	298,63	300,72	305,53	323,00
Totaal lastendruk (zonder eigen woning)	368,80	360,94	366,72	372,95
Totaal lastendruk (met eigen woning)	667,43	661,66	672,25	695,95

Verder zijn we er bij de berekening van de belastingdruk van uitgegaan dat de eigenaren van onroerende goederen die verhuren de extra tariefsverhoging doorrekenen in de huurprijs zodat de gebruiker van de woning daadwerkelijk betaalt (in de praktijk is dit niet altijd mogelijk).

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

In december 2017 is een geactualiseerde Nota Risicomanagement door de raad vastgesteld, waarin het beleid weerstandsvermogen en risicobeheersing is vastgelegd.

De risico's worden halfjaarlijks geactualiseerd bij de begroting en de jaarstukken. Risico's met een financieel gevolg zijn beoordeeld en opgenomen in de risico-inventarisatie van deze paragraaf. Het weerstandsvermogen wordt gedefinieerd als "het vermogen van de gemeente Dronten om niet-reguliere kosten die onverwacht en substantieel zijn op te kunnen vangen teneinde de taken te kunnen voortzetten". Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor geen financiële maatregelen zijn getroffen en die van grote betekenis kunnen zijn op de financiële positie van de gemeente.

De paragraaf Weerstandsvermogen delen we op in de volgende onderdelen:

- Weerstandscapaciteit;
- Risico-inventarisatie;
- Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit;
- Kengetallen BBV;
- Interbestuurlijk toezicht (IBT).

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit wordt gedefinieerd als: "het geheel aan beschikbare en vrij aanwendbare financiële middelen om mogelijke risico's met financieel gevolg op te kunnen vangen". Er wordt daarbij het volgende onderscheid gemaakt in:

- Een incidentele component: de ruimte om onverwachte eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat deze invloed hebben op de voortzetting van gemeentelijke taken;
- Een structurele component: het vermogen om onverwachte structurele tegenvallers in de begroting op te vangen, zonder dat dit gevolgen heeft voor de voortzetting van gemeentelijke taken.

Incidentele componenten

De incidentele componenten van het weerstandsvermogen bestaan uit:

1. De algemene reserve;
2. De post onvoorzien eenmalig;
3. De stille reserves.

1. Algemene reserve

In de nota Reserves en voorzieningen 2016 is als norm vastgelegd dat de gemeentelijke risicobuffer tenminste 10% van de gemeentelijke exploitatie moet bedragen. Met een exploitatiebegroting (primitief) van € 117,8 miljoen in de begroting 2020 moet de buffer dus minimaal € 11,8 miljoen zijn. De Algemene reserve is ultimo 2019 in totaal € 66,1 miljoen afgerond en dus ruim hoger dan deze norm. Dit geldt ook voor de komende jaren.

2. Post onvoorzien eenmalig

Jaarlijks wordt binnen de begroting rekening gehouden met een raming voor onvoorziene uitgaven van € 3,50 per inwoner. Dat maakt dat in de begroting een post onvoorzien is opgenomen van € 142.000 voor incidentele uitgaven.

3. Stille reserves

Stille reserves zijn activa die onder de opbrengstwaarde of tegen nul op de balans zijn gewaardeerd. Dat betekent dat de boekhoudkundige waarde lager is dan de reële waarde. Indien de activa verkoopbaar zijn, is de opbrengst bij eventuele verkoop dan éénmalig vrij inzetbaar. In praktijk zijn stille activa echter vaak niet verkoopbaar. Stille reserves van de gemeente Dronten worden daarom op voorhand niet meegenomen bij het bepalen van de weerstandscapaciteit.

Tabel incidentele componenten

In de volgende tabel is aangegeven wat de weerstandscapaciteit is voor het incidenteel opvangen van exploitatietekorten en onvoorzienbare ontwikkelingen:

Incidentele weerstandscapaciteit (algemene dienst)	1-1-2017	1-1-2018	1-1-2019	1-1-2020
Algemene reserves	54.023.889	49.613.827	56.594.128	40.809.673
Bestemmingsreserves	10.251.992	9.050.611	15.775.797	11.252.079
Onvoorzien	142.000	142.000	142.000	142.000
Stille reserves	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal	64.417.881	58.806.438	72.511.925	52.203.752

De bestemmingsreserves zijn opgenomen exclusief de dekkingsreserves voor kapitaallasten en BTW compensatiefonds.

Structurele componenten

Onder de structurele componenten van de weerstandscapaciteit vallen:

- A) De onbenutte belastingcapaciteit;
- B) De post onvoorzien structureel.

A) Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit van de gemeente Dronten kan onderverdeeld worden in:

1. Onroerende Zaakbelastingen (OZB);
2. Riool- en afvalstoffenheffing;
3. Leges en andere heffingen.

1. OZB

De OZB is de belangrijkste lokale belasting. Weliswaar gelden geen maximumtarieven en maximumstijgingspercentages, maar dat betekent niet dat de gemeente zo maar de tarieven mag verhogen. Om de onbenutte belastingcapaciteit van Dronten te bepalen wordt de volgende definitie gehanteerd: de onbenutte belastingcapaciteit kan worden gedefinieerd als het bedrag dat nog aan extra inkomsten kan worden gegenereerd voor het geval zich tegenvallers voordoen. Daarbij wordt uitsluitend rekening gehouden met de onroerendezaakbelastingen, aangezien de meeste andere belastingen en heffingen kostendekkend of substantieel van geringe betekenis zijn. Voor de berekening van de omvang van de onbenutte belastingcapaciteit wordt de ruimte in aanmerking genomen tussen de eigen tarieven (volgens deze jaarstukken) en het normtarief voor de zgn. artikel 12-gemeenten van 0,1853% (Meicirculaire 2019).

Conclusie: Dronten heeft een structurele weerstandscapaciteit van € 550.000 in de exploitatie. Dit betreft de onbenutte belastingcapaciteit.

2. Riool- en afvalstoffenheffing

De riool- en afvalstoffenheffing zijn heffingen voor het gebruik van de riolering en voor het inzamelen van afval. De wet geeft aan dat de (meerjarige) baten niet hoger mogen zijn dan de (meerjarige) lasten.

Het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) 2016 is de basis voor het toekomstig onderhoud aan de riolering. Er is een voorziening Rioolbeheer gevormd om de toekomstige lasten voor het GRP af te dekken. De voorziening Rioolbeheer bedraagt € 18,9 miljoen per ultimo 2019. De voorziening is ontstaan door een overdekking op het rioolbeheer in de afgelopen jaren. In het GRP is aangegeven hoe de rioolheffingen zich de komende jaren ontwikkelen. Dit houdt in dat op dit moment geen rekening is gehouden met een onbenutte belastingcapaciteit binnen de rioolheffingen.

Voor de afvalstoffenheffing is het uitgangspunt 100% kostendekkendheid van de afvalbeheerkosten, waarbij jaarlijks het overschot of tekort wordt verrekend met de egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing. Het saldo van deze egalisatievoorziening wordt weer ingezet om de tarieven (incidenteel) te verlagen of om toekomstige kosten te dekken. De egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing bedraagt afgerond € 0,3 miljoen per ultimo 2019. Aangezien uitgegaan wordt van maximale kostendekkendheid is geen sprake van een onbenutte belastingcapaciteit voor de afvalstoffenheffing.

3. Leges en andere heffingen

Uitgangspunt van de leges en andere heffingen is maximale kostendekkendheid van de kosten. Hier is dus geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit.

B) Post onvoorzien structureel

De post structureel onvoorzien is bedoeld om onvoorziene structurele uitgaven te kunnen afdekken. De gemeente Dronten kent geen structurele stelpost voor onvoorzien.

Omschrijving	geraamde opbrengst 2019	maximum 2020	geraamde opbrengst	ruimte
OZB	9.292.911	10.082.251	9.532.251	550.000
% stijging		* o.b.v. 0,1853%	1.7%	

Risico-inventarisatie

Een risico is een kans op het optreden van een gebeurtenis met een bepaald (negatief) gevolg. Tot de risico's behoren alle zaken van materiële betekenis voor de financiële situatie, waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd, geen verzekeringen zijn afgesloten of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid.

De gemeentelijke risico's zijn in te delen in twee hoofdgroepen:

1. Risico's afkomstig buiten de eigen organisatie, macro-economisch gebonden risico's (exogene risico's);
2. Risico's binnen de eigen organisatie, organisatiegebonden risico's (endogene risico's).

Daarnaast maken we onderscheid in risico's met een structureel gevolg en risico's met een incidenteel gevolg.

Risicokaart

In onderstaande risicokaart zijn de risico's opgenomen, onderverdeeld naar kans en impact, waaruit de risicoscore wordt bepaald op basis van kans-score x impact-score. Het aantal risico's is in onderstaande risicokaart vermeld:

		IMPACT (in euro's)				
		< 25.000	25.000 tot 49.999	50.000 tot 99.999	100.000 tot 499.999	> 500.000
		Score 1	Score 2	Score 3	Score 4	Score 5
KANS	Zeer groot (81-100%) Score 5					
	Groot (61-80%) Score 4			1	1	2
	Gemiddeld (41-60%) Score 3	1		1	1	1
	Klein (21-40%) Score 2	1	2	1		
	Zeer klein (1-20%) Score 1	3	3	5	2	3

Leeswijzer: het getal 3 rechtsonder op de kaart geeft aan dat er drie risico's zijn geformuleerd met impact-score 5 en kans-score 1. Deze drie risico's hebben een risicoscore van $5 \times 1 = 5$.

Risicoscores

In onderstaand schema zijn de risico's inclusief risicoscore vermeld. De gewijzigde risico's en risico's met een hoge risicoscore (8 en hoger) worden nader toegelicht:

Begroting 2020		Verwachte	Verwachte	Eenmalig of	Risico
Omschrijving risico's:	Prog	kans	impact	structureel	score
Exogene risico's:					
Uitkeringen van het Rijk	0	70	↑ 1.000.000	Structureel	20
Transities Sociaal Domein	6	80	↓ 1.000.000	Structureel	20
Exploitatietekort Wsw Impact	6	70	↓ 150.000	Structureel	12
Bodemsaneringen	7	20	500.000	Incidenteel	5
Leerlingenvervoer	4	40	50.000	Structureel	4
Bijstand zelfstandigen	6	50	30.000	Structureel	3
Inkomensdeel Participatiewet	6	↓ 20	↓ 100.000	Structureel	3
Renteontwikkelingen	0	10	50.000	Structureel	2
Endogene risico's:					
Leges omgevingsvergunning agv invoering Omgevingswet	8	70	300.000	Structureel	16
Bijdrage aan negatief resultaat grondexploitaties	8	50	4.000.000	Incidenteel	15
Personeel, krapte arbeidsmarkt - nieuw	0	50	300.000	Structureel	12
Kosten ICT	0	50	100.000	Structureel	9
Personeel (politiek verlof c.q. detachering/terugkeergarantie)	0	40	200.000	Structureel	6
Garantstellingen OFW (WSW)	8	1	1.060.000	Incidenteel	5
Garantstelling HVC	7	10	1.050.000	Incidenteel	5
Aansprakelijkheidsclaim	0	10	250.000	Incidenteel	4
Procedures subsidies	5	40	50.000	Incidenteel	4
Toereikendheid VZ Afvalstoffenheffing	7	1	250.000	Incidenteel	4
Garantstelling Impact	6	10	240.000	Incidenteel	3
Overige garantstellingen	0	5	110.000	Incidenteel	3
Gladheidbestrijding	2	20	100.000	Incidenteel	3
Europese aanbestedingen	0	10	150.000	Incidenteel	3
Minimabeleid	6	10	50.000	Structureel	2
Gebruik accommodaties	0	5	50.000	Incidenteel	2
Schade vandalisme	0	40	30.000	Incidenteel	2
Lagere inkomsten begraafplaats	7	20	30.000	Structureel	1
Re-integratieprocedure personeel	0	5	40.000	Incidenteel	1
Kosten bestuursdwang	0	10	15.000	Incidenteel	1
<i>Project MFC Swifterbant</i>	8	0	0	<i>vervallen</i>	0
<i>Hogere lasten i-NUP/BRP</i>	0	0	0	<i>vervallen</i>	0
Totaal			11.005.000		

* Risico's van grondexploitaties worden apart berekend in de perspectiefnota.

Toelichting > 8 risicoscores

Risico's Sociaal Domein

Het financiële risico Sociaal Domein (SD) is dat de taken niet binnen het vastgestelde financiële scenario kunnen worden uitgevoerd.

De Begroting 2020 bevat een stevige ambitie voor wat de financiële kaders betreft. We staan voor deze opgave en nemen de afgesproken maatregelen. Desondanks blijft de uitvoering van taken in het SD het karakter houden van een openeinde. Een toe- of afnemende zorgvraag vanuit de samenleving, de praktische haalbaarheid of effectiviteit van bedachte activiteiten en maatregelen en/of de ontwikkelingen van inkomsten maakt dat er te allen tijde een risico is op overschrijding van het budget.

Voor de komende jaren is met de vaststelling van de kadernota en begroting 2019 het budget voor het SD vastgesteld. Om te komen tot een sluitende begroting SD is gekozen voor scenario 2 uit het rapport van Berenschot. Scenario 2 houdt de voortzetting en aanscherping van de maatregelen in (20 maatregelen uit rapport Berenschot en meegenomen in de aangenomen Strategie SD) die moeten leiden tot een besparing op de kosten en een bijdrage uit de algemene middelen. Voor 2020 is de inbreng vanuit de algemene middelen vastgesteld op € 1,9 miljoen.

Risico's Wmo

Toelichting

De Wmo bevat onder meer de volgende risico's:

- Het aantal inwoners dat een beroep doet op de Wmo neemt toe;
- De wijziging van nieuwe wetgeving over de eigen bijdragen heeft een aanzuigende werking op het aantal inwoners dat een beroep doet op de Wmo;
- Meer gebruik van duurdere zorg dan verwacht;
- Onvoldoende gebruik van voorliggende algemene voorzieningen;
- Toename van verwarde mensen in schrijnende omstandigheden;
- Toename van ontregelde huishoudens van mensen met verstandelijke beperkingen en/of geestelijke gezondheidsproblemen;
- Faillissement zorgaanbieders.

Beheersmaatregel

Om bovenstaande risico's te beperken zijn de volgende maatregelen getroffen:

- Door de eenduidige toegang en werkwijze werken we integraal, vraag- en resultaatgericht. Oplossingen zullen meer gevonden worden in het sociaal netwerk en algemene voorzieningen. We werken samen in het, waar nodig, opstellen van één plan van aanpak voor ondersteuning en zorg van inwoners;
- Door een regisseur zorg en veiligheid aan te stellen kunnen we de toename aan verwarde mensen opvangen;
- Wij hebben een palet aan aanbieders om risico te spreiden zodat ingeval van faillissement andere aanbieders de cliënten kunnen overnemen en continuïteit van zorg voor onze inwoners zoveel mogelijk gegarandeerd wordt.

Risico's Jeugdwet

Toelichting

De besparingsopdrachten 2020 worden niet gerealiseerd. De opdracht voor 2021 zal daardoor een grotere omvang hebben dan geraamd. Dit leidt tot een groter financieel risico op het Sociaal Domein.

Bij de Jeugdwet is daarnaast ook sprake van het risico dat de uitvoering van beleid niet de tot de gewenste resultaten leidt. De instroom in de eerste helft van 2019 is gedaald ten opzichte van de instroom in 2018.

Onzekerheden zijn verder binnen de Jeugdwet:

- Het woonplaatsbeginsel;
- Ophoging leeftijd jeugdhulp;
- Ophoging leeftijd pleegzorg.

De landelijke overheid denkt er over om bovenstaande zaken door te voeren. Er is nog niet bekend of hierbij de gemeenten ook gecompenseerd worden.

Beheersmaatregel

Vanaf de tweede helft van 2018 neemt de instroom geleidelijk af. Samen met de toegang zijn wij actief om deze ontwikkeling vast te houden. Het is niet aan te tonen of deze daling een autonome ontwikkeling is en/of een gevolg van de besparingsopdracht. Feit is wel dat de ontwikkeling conform het gewenste beleid is. Ook worden in 2019 de eerste resultaten bekend van de resultaatgerichte aanpak die met de nieuwe contractperiode is ingegaan.

De monitoring zal ons meer gelegenheid geven om tijdig te sturen op afwijkingen van de begroting.

Risico's Participatiewet

Toelichting

Voor de beleidscyclus 2019–2022 wordt er gewerkt met de strategie Sociaal Domein en de daaraan gekoppelde themaplannen. Dit gebeurt binnen de financiële kaders vanuit de Kadernota 2019. De risico's voor de Participatiewet liggen bij het al dan niet succesvol implementeren van de maatregelen die zijn benoemd voor de uitvoering van de Participatiewet binnen de genoemde financiële kaders.

Beheersmaatregel

Met de verschillende producten binnen de P&C-cyclus wordt gemonitord of de maatregelen succesvol worden geïmplementeerd.

Risico inkomensdeel P-wet

Toelichting

Met ingang van 2017 is de Rijksbijdrage voor Dronten verhoogd. Dit op basis van het (nieuwe) objectieve verdeelmodel 2017. Er wordt nog een verdere doorontwikkeling van het model 2017 verwacht. Dit omdat het model een aantal moeilijk te verdisconteren uitschieters laat zien. Deze stapelings- en interactie effecten zullen dan ook door de raad van financiële verhoudingen nader onderzocht worden, waarbij twijfel is over de toereikendheid van het macrobudget. De uitschieters zitten niet in de aantallen, maar in het budget. Dit duidt op prijseffecten. De raad voor financiële verhoudingen wil onderzoeken of het mogelijk is de prijscomponent en in het bijzonder de factor deeltijdwerk te objectiveren. Voor 2015 en 2016 was de uitkering voor Dronten flink lager uitgevallen. Het beeld over 2017 en 2018 valt een stuk positiever uit. De uitstroom is in 2017 en 2018 iets hoger dan de instroom waardoor het aantal personen lager uitvalt dan begroot. Doordat het ons lukt veel mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen, zijn er relatief veel uitgaven op grond van de loonkostensubsidie. Of dit beeld ook vastgehouden kan worden is onzeker. Tekorten tot en met 5 procent moeten binnen de eigen begroting opgelost worden. Voor tekorten tussen de 5 en 12,5 procent is een Rijksbijdrage mogelijk.

Beheersmaatregel

In de uitvoering zetten we optimaal in op de poortwachtersfunctie, arbeidsbemiddeling en handhaving om instroom te beperken en uitstroom te bevorderen en daarmee de uitgaven op het inkomensdeel te beperken. In 2013 is de bestemmingsreserve Inkomensdeel ingesteld. Voor incidentele overschrijdingen wordt deze bestemmingsreserve ingezet. De reserve is gemaximaliseerd op € 1,5 miljoen. Deze stand is in 2018 bereikt. Hierdoor wordt de kans als laag ingeschat en is de impact verlaagd naar € 100.000.

Risico op bijdrage in exploitatietekort werkvoorzieningschap IMPact (Wsw)

Toelichting

IMPact voert de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit voor de gemeenten Kampen en Dronten via een gemeenschappelijke regeling. Daarnaast richt IMPact zich o.a. op de brede doelgroep uit de Participatiewet en Wajongers. De deelnemende gemeenten in de gemeenschappelijke regeling dragen naar rato bij aan een eventueel exploitatietekort. Dronten draagt 25% van de tekorten van IMPact. Meerjarig loopt het begrote tekort op de Wsw op van 1,23 miljoen in 2019 naar 1,35 miljoen in 2022, waardoor het risico op een bijdrage voor Dronten oploopt van € 308.000 tot € 338.000. Daarnaast staat de gemeente vanaf 2011 garant voor geldleningen van IMPact bij de BNG. Voor die garantstelling heeft Dronten een 1e hypotheek gevestigd op de bedrijfslocatie van IMPact in Dronten. Dit risico is onder garantstellingen opgenomen.

Beheersmaatregel

IMPact heeft een nieuw Ondernemingsplan opgesteld in 2017 voor de jaren 2018 – 2021. In dit plan stelt IMPact een scenario 'Lokaal investeren' voor. Hierin ligt de koers voor de toekomst waarmee antwoord gegeven wordt op de toegevoegde waarde en de betaalbaarheid. De gemeenten volgen en beoordelen de ontwikkelingen bij IMPact aan de hand van maandrapportages. In de kadernota 2019 is voorgesteld om voor de meerjarenbegroting Dronten rekening te houden met een jaarlijkse bijdrage in het exploitatietekort van € 160.000 (conform de eindafrekening 2017). Daarbij is ook rekening gehouden met het Lage Inkomensvoordeel (berekening UWV 2017). Het verschil met de meerjarenbegroting 2019-2022 van IMPact (gemiddeld € 163.000) is als risico opgenomen.

Risico Uitkeringen van het Rijk

Toelichting

De Algemene Uitkering gemeentefonds is afhankelijk van de Rijksuitgaven (samen de trap op en samen de trap af) en van wijzigingen in het verdeelmodel van de Algemene Uitkering. Forse kortingen kunnen leiden tot een meerjarig niet sluitende begroting. Het Rijk gaat de verdeelsystematiek van de Algemene Uitkering herzien. Dit zal naar verwachting tot uiting komen bij de Meicirculaire 2020. Een wijziging in de verdeelsystematiek kan zowel voordelig, als nadelig uitpakken. Verder was bij de begroting 2018 de verwachte ruimte onder het BCF-plafond begroot. Deze is bij de Begroting 2019 afgeraamd conform de laatste inzichten.

Het is ook mogelijk dat het landelijke hoogte van het BTW-compensatiefonds ontoereikend is, en dat er in de nabije toekomst sprake blijkt te zijn van een korting op de Algemene Uitkering als gevolg van een overschrijding in het BTW-compensatiefonds. Tot slot is er nog geen definitieve hoogte bepaald voor de extra middelen Jeugd voor de jaren 2022 en 2023. Ook dit vormt een risico.

Beheersmaatregel

De geraamde ruimte onder het BCF-plafond is conform de richtlijn van de provincie naar beneden bijgesteld. Verder worden de afspraken tussen de VNG en het Rijk goed gemonitord om tijdig een inschatting te kunnen maken van de onzekerheid met betrekking tot de Algemene Uitkering.

Risico grondexploitatie: risico op tekorten voor algemene dienst

Toelichting

Wanneer tekorten en afwaarderingen in de grondexploitatie niet binnen de algemene reserves van de grondexploitatie kunnen worden opgevangen, dient vanuit de algemene reserve een aanvulling plaats te vinden op de algemene reserve Grondexploitatie. De woningmarkt vertoont herstel. Dit is ook verwerkt in het woningbouwprogramma dat in juni 2016 is vastgesteld (Woonvisie 2016-2021). Bij de uitgifte van de bedrijventerreinen, zien we de effecten van het huidige economisch herstel terug in de verkoop van bedrijfskavels. De gewijzigde voorschriften van de BBV en de daaruit volgende noodzakelijke beheermaatregelen voor complexen met een looptijd langer dan 10 jaar vormen een aanzienlijk risico. Ook de gevolgen van de invoering van de Wet op de Vennootschapsbelasting (VpB) hebben een effect op de geprognoseerde resultaten. Met de belastingdienst is in 2019 een Vaststellingsovereenkomst afgesloten waarin de uitgangspunten en methode voor de aangiften VpB zijn opgenomen. Bij het opstellen van de jaarrekening en de perspectiefnota zijn deze effecten financieel verwerkt. In 2017 zijn de regels op tussentijdse winstneming aangepast. Met als uitgangspunt het realisatiebeginsel van de POC-methode (Percentage of completion).

Beheersmaatregel

Grondexploitaties worden bij de Jaarstukken geactualiseerd en er wordt strak gemonitord op de voortgang en financiële stand van zaken. Indien tussentijds substantiële wijzigingen voordoen, worden deze indien nodig aan de gemeenteraad voorgelegd ter besluitvorming. Woningbouwprognoses worden periodiek bijgesteld met als uitgangspunt een woningbouwprogramma van 250 woningen per jaar zoals benoemd in de Woonvisie. In november 2016 is een nieuwe nota grondbeleid aan de raad aangeboden waarin de wijzigingen BBV en VpB zijn verwerkt en zijn door de raad beheersmaatregelen vastgesteld om de risico's af te dekken. De stand van de reserve Grondexploitatie per 1-1-2019 is nihil.

Risico leges omgevingsvergunningen a.g.v. invoering Omgevingswet

Toelichting

Wanneer tekorten en afwaarderingen in de grondexploitatie niet binnen de algemene reserves van de grondexploitatie kunnen worden opgevangen, dient vanuit de algemene reserve een aanvulling plaats te vinden op de algemene reserve Grondexploitatie. De woningmarkt vertoont herstel. Dit is ook verwerkt in het woningbouwprogramma dat in juni 2016 is vastgesteld (Woonvisie 2016-2021). Bij de uitgifte van de bedrijventerreinen, zien we de effecten van het huidige economisch herstel terug in de verkoop van bedrijfskavels. De gewijzigde voorschriften van de BBV en de daaruit volgende noodzakelijke beheermaatregelen voor complexen met een looptijd langer dan 10 jaar vormen een aanzienlijk risico. Ook de gevolgen van de invoering van de Wet op de Vennootschapsbelasting (VpB) hebben een effect op de geprognoseerde resultaten. Met de belastingdienst is in 2019 een Vaststellingsovereenkomst afgesloten waarin de uitgangspunten en methode voor de aangiften VpB zijn opgenomen. Bij het opstellen van de jaarrekening en de perspectiefnota zijn deze effecten financieel verwerkt. In 2017 zijn de regels op tussentijdse winstneming aangepast. Met als uitgangspunt het realisatiebeginsel van de POC-methode (Percentage of completion).

Beheersmaatregel

Grondexploitaties worden bij de Jaarstukken geactualiseerd en er wordt strak gemonitord op de voortgang en financiële stand van zaken. Indien tussentijds substantiële wijzigingen voordoen, worden deze indien nodig aan de gemeenteraad voorgelegd ter besluitvorming. Woningbouwprognoses worden periodiek bijgesteld met als uitgangspunt een woningbouwprogramma van 250 woningen per jaar zoals benoemd in de Woonvisie. In november 2016 is een nieuwe nota grondbeleid aan de raad aangeboden waarin de wijzigingen BBV en VpB zijn verwerkt en zijn door de raad beheersmaatregelen vastgesteld om de risico's af te dekken. De stand van de reserve Grondexploitatie per 1-1-2019 is nihil. Door het in werking treden van de nieuwe Omgevingswet verandert er veel. Het principe van legesheffing verandert niet. Ook de wettelijke grondslag voor het heffen van leges verandert niet. Toch zijn er een aantal zaken die wel gaan veranderen, waar u nog een kaderstellend besluit over neemt:

- Mogelijk nieuwe activiteiten toestaan om leges over te heffen;
- (Mogelijk) minder vergunningplichten, dus meer vergunningvrij;
- Het vervallen van zo'n 60% van de technische bouwtoetsen, aldus BZK;
- De 'knip': het splitsen van de bouwtechnische en de ruimtelijke vergunning;
- De maximale kostendekkendheid van de gemeentelijke kosten herijken;
- Meer integrale vergunningen (meerdere gezagen betrokken);
- Planactiviteiten worden minder complex (of juist complexer).

Zodra meer bekend is over de resultaten van de pilots en aan de hand van welke kaders wij de invoering van de Omgevingswet moeten implementeren zullen wij de financiële impact van de Omgevingswet op de gemiste leges in de begroting opnemen.

Risico kosten ICT

Toelichting

Op het gebied van ICT gaan de ontwikkelingen snel en worden steeds hogere eisen gesteld. Het risico blijft aanwezig dat de komende jaren zowel incidenteel als structureel hogere kosten ICT noodzakelijk zijn. Naast financiële risico's speelt bij ICT ook het risico informatieveiligheid.

Beheersmaatregel

De teammanager IMF (Informatiemanagement en Facilitair) is verantwoordelijk voor beheersing van de ICT en Facilitaire budgetten. Er is een ICT-adviesgroep (de IV-Raad) ingesteld die zich richt op de prioritering van IMF. In 2017 is een nieuw meerjarig informatiebeleidsplan vastgesteld voor 2017-2021. Het informatieveiligheidsbeleid 2019-2021 is in 2019 door het college vastgesteld. Hiermee wordt invulling gegeven aan het borgen van informatieveiligheid vanuit de jaarlijkse risicoscan.

Risico krapte op de arbeidsmarkt

Toelichting

De schaarste van personeel neemt de komende periode op de arbeidsmarkt toe. Tegelijkertijd vergrijzen wij als organisatie. In bepaalde beroepsgroepen neemt daardoor het risico toe dat we geen goed gekwalificeerd personeel hebben of binnen kunnen houden. Dit kan gevolgen hebben voor de kwaliteit van het werk en verhoging van de werkdruk. Het financiële gevolg heeft betrekking op hogere kosten omdat vacatures niet worden ingevuld en er meer (en duurder) moet worden ingehuurd. Dit risico wordt ingeschat op basis van verwachte uitstroom in de komende jaren en een percentage van de functies die als moeilijk invulbaar worden ingeschat. Daarmee komen we op een financieel gevolg van € 300.000 (hogere inhuurkosten op gemiddeld 5 vacatures per jaar). Het gaat om een risico dat afhankelijk van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt een aantal jaren kan voortduren.

Beheersmaatregel

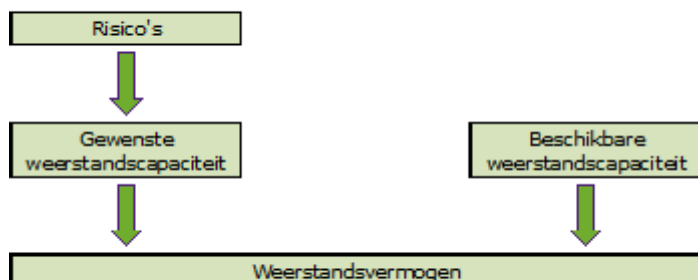
Er worden trainee-trajecten ingezet om jongeren binnen te halen. Daarnaast is het generatiepact opgezet om ouderen eerder (deels) te laten uitstromen en jongeren te laten instromen. Met betere opleiding- en ontwikkelmogelijkheden willen we medewerkers binden en boeien. Verder gaan we anders werven. We willen als pilot een recruiter aanstellen samen met de gemeenten Noordoostpolder en Urk en het waterschap Zuiderzeeland.

Benodigde versus beschikbare weerstandscapaciteit

Op basis van de risicoanalyse is het risicoprofiel voor 2020 berekend op € 11,0 miljoen voor alle bekende risico's. Om dat op te vangen, is incidentele weerstandscapaciteit benodigd.

Er is € 40,8 miljoen aan [incidentele weerstandscapaciteit](#) beschikbaar. Dat is ruim voldoende om de risico's incidenteel te kunnen opvangen.

De relatie tussen de risico's, de benodigde weerstandscapaciteit, de beschikbare weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen is in de volgende figuur weergegeven:

De ratio tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit is een norm voor de mate waarin een gemeente de risico's kan opvangen. Deze ratio wordt ratio weerstandsvermogen genoemd:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

In de volgende tabel is de "ratio weerstandsvermogen" berekend:

Ratio weerstandsvermogen	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020
Risicoprofiel (= benodigde weerstandscapaciteit)	14.265.000	12.400.000	10.010.000	11.005.000
Weerstand (= beschikbare weerstandscapaciteit)	49.186.000	59.113.000	76.329.000	52.203.752
Ratio weerstandsvermogen*	3,4	4,8	7,6	4,7
Waardering ratio weerstandscapaciteit	Uitstekend	Uitstekend	Uitstekend	Uitstekend

* Ratio Weerstandsvermogen = risicoprofiel gedeeld door weerstand in %

Voor de beoordeling van de ratio weerstandsvermogen wordt gebruik gemaakt van de waarderingstabel die het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) en de Universiteit Twente samen hebben opgesteld. De ratio weerstandsvermogen komt voor Dronten ruim boven de 2. Dat betekent dat de gemeente Dronten over een vermogenspositie beschikt die als uitstekend wordt beoordeeld om de financiële risico's éénmalig af te dekken.

Ratio Weerstandsvermogen	Waardering
>2,0	Uitstekend
1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < x < 1,4	Voldoende
0,8 < x < 1,0	Matig
0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim Onvoldoende

Algemene conclusie weerstandsvermogen van de gemeente Dronten

- Het is moeilijk om risico's te kwantificeren in realiteitszin, tijd en geld. Met de aanpak conform de nota Risicomanagement is hier verbetering in aangebracht;
- Er is een uitstekende buffer aanwezig voor het opvangen van de financiële gevolgen van éénmalige tegenvallers;

- Er is, evenals voorgaande jaren, geen buffer aanwezig voor het opvangen van tegenvallers met structurele financiële gevolgen. Bij structurele risico's gaan we ervan uit dat binnen drie jaar maatregelen worden getroffen om de gevolgen binnen de begroting op te vangen. Het weerstandsvermogen is voldoende om de risico's drie jaar af te dekken.

Kengetallen

Onderstaand treft u de kengetallen aan die wij in het kader van het BBV (artikel 11) moeten opnemen.

Daarnaast zijn met de provincie in het kader van het Convenant Interbestuurlijk Toezicht (IBT) ook afspraken gemaakt over het opnemen van bepaalde kengetallen in de P&C-documenten. Interbestuurlijk toezicht is een wettelijke taak van de provincie waarbij zij toezicht houdt op de taakuitoefening door gemeenten. Het wettelijke uitgangspunt is dat de provincie voor alle beleidsterreinen de toezichthouder op gemeenten is met uitzondering van de terreinen waarop de provincie geen taken heeft. Het specifiek toezicht vormt hierop een uitzondering, waarbij met name het financieel toezicht integraal, op alle gemeentelijke domeinen, van toepassing is. In samenspraak met de provincie is afgesproken dat in de P&C-documenten ten aanzien van het onderdeel financiën ingegaan wordt op de volgende onderdelen: sluitende meerjarenbegroting, weerstandsvermogen, materieel evenwicht (structurele baten zijn in evenwicht met de structurele lasten) en de schuldpositie. Zie hiervoor ook [bijlage Financiële positie/ structureel evenwicht](#).

Verloop kengetallen

Begroting 2020	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Meerjarenraming 2021
Netto schuldquote	-/- 26%	-/- 29%	-/- 29%	-/- 29%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-/- 30%	-/- 23%	-/- 23%	-/- 23%
Solvabiliteitsratio	80%	68%	68%	68%
Structurele exploitatieruimte	4,6%	1,8%	0,4%	-0,6%
Grondexploitatie	26%	25%	27%	27%
Belastingcapaciteit	100%	95%	99%	99%

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft de hoogte van de schuld aan ten opzichte van de jaarlijkse omzet, de baten. Als de quote heel hoog is, dan betekent dat er relatief veel schuld is en dat rente en aflossing een belangrijk deel van de inkomsten opslokken. De norm ligt op 80% met een door de VNG geadviseerd maximum van 130%.

Dronten heeft netto geen schuld. We zijn nog ver af van de grenzen die door de VNG zijn aangegeven.

Er is nog een tweede kengetal voor de netto schuldquote die we formeel volgens de BBV ook moeten vermelden. Dit is de netto schuldquote gecorrigeerd min de verstrekte leningen.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio is de verhouding tussen de schulden en het totale vermogen. Solvabiliteit wordt ook vaak in het bedrijfsleven gebruikt. Het geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is om schulden ook op langere termijn te voldoen.

De structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

Het aandeel van de waarde van de grondexploitatie op de totale balanswaarde

De grondexploitaties hebben veel invloed op de ontwikkeling van de financiële resultaten. Gemeenten met een relatief grote grondpositie hebben ook een relatief groot financieel risico. Ook hiervoor zijn normen ontwikkeld waarbij de totale boekwaarde van de grondvoorraad bij voorkeur niet groter mag zijn dan 20%. Het advies is om in elk geval niet boven de 35% uit te komen.

De belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft aan in hoeverre de woonlasten binnen een gemeente hoger of lager zijn dan de gemiddelde woonlasten. In de paragraaf [lokale heffingen](#) is aangegeven dat de woonlasten in 2020 € 696 bedragen. We zijn hierbij uitgegaan van een woningwaarde van € 206.000.

Normering kengetallen

Het belang van financiële kengetallen is drieledig: naast inzicht in de financiële positie en vergelijkbaarheid hebben kengetallen een signaalfunctie. Het Rijk heeft aan de verplichte financiële kengetallen geen normen verbonden. De VNG adviseert de kengetallen te relateren aan bijvoorbeeld signaleringswaarden die voor stresstesten gelden. Deze testen geven ook informatie over de financiële positie. Onderstaand de signaleringswaarden per kengetal:

Signaleringswaarden kengetallen	Category	Category	Category
	A. Minste risico	B. Gemiddeld risico	B. Meeste risico
Netto schuldquote	< 90%	90% - 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen			
Solvabiliteitsratio	> 50%	20% - 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	Begr > 0%	Begr = 0%	Begr < 0%
Grondexploitatie	< 20%	20% - 35%	> 35%
Belastingcapaciteit	< 95%	95% - 105%	> 105%

Interbestuurlijk toezicht (IBT)

Inleiding

Interbestuurlijk toezicht is een wettelijke taak van de provincie waarbij zij toezicht houdt op de taakuitoefening door gemeenten. Het wettelijke uitgangspunt is dat de provincie voor alle beleidsterreinen de toezichthouder op gemeenten is met uitzondering van de terreinen waarop de provincie geen taken heeft. Het specifiek toezicht vormt hierop een uitzondering, waarbij met name het financieel toezicht integraal, op alle gemeentelijke domeinen, van toepassing is. Provincie en gemeenten zullen zich inspannen om op basis van transparantie, begrip en vertrouwen te komen tot een effectieve en efficiënte wijze van interbestuurlijk toezicht. Door het optimaliseren van het zelfregulerend vermogen van de gemeente en de versterking van controle door de gemeenteraden kan de provincie terughoudend met het toezicht omgaan. In de bestuursovereenkomst hebben partijen binnen Flevoland de uitgangspunten vastgelegd voor de vernieuwde interbestuurlijke verhoudingen en de wijze waarop zij met elkaar wensen om te gaan. Het Rijk blijft toezichthouder voor de gemeenten op die terreinen, waar provincies geen taak en expertise hebben. Dit geldt bijvoorbeeld voor onderwijswetten en sociale zaken.

Toezihtgebieden

Het college van B&W moet op een zestal beleidsthema's voldoen aan een aantal wettelijke afspraken. In deze paragraaf staan we stil bij deze zes thema's en in hoeverre we per thema aan de wettelijke afspraken hebben voldaan. Dit wordt aangegeven met "terugblik".

Het IBT betreft de onderstaande toezichtgebieden:

1. Financiën

Algemeen

In samenspraak met de provincie is afgesproken dat in de paragraaf IBT ten aanzien van het onderdeel financiën ingegaan wordt op de volgende onderdelen: sluitende meerjarenbegroting, weerstandsvermogen, materieel evenwicht (structurele baten zijn in evenwicht met de structurele lasten) en de schuldpositie.

De gemeente Dronten heeft een separate hoofdstuk in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing opgenomen. Dronten viel, met inachtneming van art. 203 van de Gemeentewet vanaf begroting 2016 onder repressief toezicht van de provincie met de kleur groen. Dit toezichtregime zal, naar verwachting, ook in begroting 2020 worden gecontinueerd.

2. Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Bouwen en Milieu)

Algemeen

Bescherming van mens en natuur tegen schade en gevaar. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor uitvoering van toezicht en handhaving en deugdelijke kwaliteit van het nalevingstoezicht.

In kader van het IBT wordt jaarlijks een verslag Vergunningen en Handhaving (VH) opgesteld. Het Verslag VH 2018 is in mei 2019 aan de raad aangeboden. Voor de inhoud verwijzen wij u naar het desbetreffende rapport, gezien de veelheid van speerpunten. De belangrijkste conclusie uit dit rapport is dat de uitvoering van de meeste speerpunten redelijk goed op orde is. Op de ambitieuze planning mocht dit een goede score worden genoemd. Het verslag VH 2019 zal medio mei 2020 aan de raad worden aangeboden.

3. Ruimtelijke ordening

Algemeen

De gemeenteraad stelt, ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening voor het gehele grondgebied van de gemeente een of meer structuurvisies en bestemmingsplannen vast.

Bestemmingsplannen:

Voor het gehele grondgebied van de gemeente zijn bestemmingsplannen vastgesteld. Voor het overgrote deel zijn dit ook actuele bestemmingsplannen (< 10 jaar oud). De meeste (delen van) bestemmingsplannen die ouder zijn dan 10 jaar, worden opgenomen in hernieuwde bestemmingsplannen die in voorbereiding zijn (zoals bestemmingsplan Woongebieden). Voor enkele andere oude bestemmingsplannen geldt dat ze nog van toepassing zijn op kleine gebiedjes, die bij de actualisatieslag tussen wal en schip zijn gevallen (hierbij moet gedacht worden aan bermen, sloten, wegen) en waar niet direct ontwikkelingen te verwachten zijn. Deze wijzigingen worden bij eerstvolgende herziening van de aangrenzende bestemmingsplannen meegenomen. Overigens is de actualiseringsplicht formeel vervallen per 1 juli 2018 (met het oog op de voorbereiding op de Omgevingswet), mits de bestemmingsplannen elektronisch raadpleegbaar zijn. Dit is het geval voor de plannen in de gemeente Dronten op www.ruimtelijkeplannen.nl.

Structuurvisie:

De gemeente beschikt voor het hele grondgebied over een actuele structuurvisie 'Dronten 2030' en voor het Hanzekwartier is dit de structuurvisie 'Hanzekwartier'. Ook het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland is een (sectorale) structuurvisie conform de Wro.

4. Huisvesting vergunninghouders

Algemeen

Gemeenten geven uitvoering aan de wettelijke taak om verblijfsgerechtigden tijdig te huisvesten. Het aantal wordt door het Rijk in de halfjaarlijkse taakstelling bepaald. Tijdig betekent binnen twaalf weken nadat verblijfsgerechtigde aan een gemeente is verbonden. In het kader van IBT legt de gemeente met de 'rapportage halfjaarlijks toezichtverslag realisatie taakstelling huisvesting verblijfsgerechtigden gemeente' elk half jaar verantwoording af aan de provincie over de mate waarin de taakstelling is gerealiseerd.

5. Archiefwet

Algemeen

Het doel van het toezicht op archief- en informatiebeheer is om bij gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen te komen tot een betrouwbare informatievoorziening.

Uit het jaarlijkse verslag (jaarverslag 2018 en Archief KPI verslag 2018) over de archieven die na de publicatie van het jaaroverzicht IBT 2018 zijn gepubliceerd, blijkt dat er twee punten zijn die speciale aandacht behoeven. Deze aandachtspunten krijgen vorm in 2020. Dit betreft het kwaliteitssysteem, en het metadataschema (TMLO). Het kwaliteitssysteem gaat in 2020 verder vorm krijgen, zal in dat jaar bestuurlijk worden vastgesteld, en aansluitend worden ingevoerd. Het toepassen van een kwaliteitssysteem is een wettelijke verplichting. Na 2019 gaat ook het metadataschema (TMLO) vorm krijgen. Dit wordt projectmatig opgepakt. Mede met het oog op de aansluiting op het e-Depot is dit punt belangrijk. Deze actiepunten hebben prioriteit, en zijn tevens terugkerende agendapunten tijdens de reguliere overleggen met de gemeentearchivaris.

6. Monumenten en archeologie

Algemeen

Ten aanzien van Rijksmonumenten (beschermd stads/dorpsgezicht) en Archeologie is er toezicht op gemeentelijke ruimtelijke plannen en op vergunningverlening en handhaving. Voor het onderwerp "monumenten en archeologie" is afgesproken dat de gemeenten tweejaarlijks toezichtinformatie aan de provincie verstrekken in de vorm van de Monitor Erfgoedinspectie die iedere twee jaar door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap wordt uitgebracht. Het ministerie stelt de Monitor Erfgoedinspectie op aan de hand van de gegevens die door de gemeenten worden aangeleverd.

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Kapitaalgoederen zijn de spullen die de gemeente nodig heeft om de diensten en goederen die zij aan haar burgers levert te produceren; grote zaken die vaak veel waarde hebben en meerdere jaren meegaan. De gemeente Drunten heeft ongeveer 1.400 hectare aan openbare ruimte in beheer. Veel activiteiten vinden daarop plaats zoals wonen, werken en recreëren.

Daarvoor zijn veel kapitaalgoederen nodig in de vorm van:

- wegenbeheer en verhardingen;
- riolering;
- openbaar groen;
- speelvoorzieningen;
- openbare verlichting;
- bruggen, steigers en vlonders;
- accommodatiebeleid, -beheer, renovatie en vervanging;
- beleid stranden.

Van deze kapitaalgoederen is het beleidskader, de financiële consequenties die uit het beleidskader voortvloeien en een vertaling van de financiële consequenties in de begroting opgenomen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten.

Financieel overzicht kapitaalgoederen

Beheerplannen	Begroting	2020	2021	2022	2023
Wegen	Onderhoudsbudget	294.630	294.630	294.630	294.630
	Voorziening	2.213.064	2.213.064	2.213.064	2.213.064
	Kapitaallast	453.297	514.369	502.179	490.806
Subtotaal wegen		2.960.991	3.022.063	3.009.873	2.998.500
Civieltechnische kunstwerken	Onderhoudsbudget	31.728	31.728	31.728	31.728
	Voorziening	277.000	277.000	277.000	277.000
	Kapitaallast	20.072	20.814	20.793	20.722
Subtotaal civieltechnische kunstwerken		328.800	329.542	329.521	329.450
Openbare verlichting	Onderhoudsbudget	82.611	75.611	75.611	75.611
	Kapitaallast	115.678	116.509	115.558	112.806
Subtotaal openbare verlichting		198.289	192.120	191.169	188.417
Groen	Onderhoudsbudget	367.429	336.129	336.129	336.129
	Kapitaallast	13.377	13.009	12.642	12.274
Subtotaal groen		380.806	349.138	348.771	348.403
Spelen	Onderhoudsbudget	276.671	276.671	276.671	276.671
Subtotaal spelen		276.671	276.671	276.671	276.671
Riolering	Onderhoudsbudget	928.000	928.000	928.000	928.000
	Voorziening	675.947	675.947	675.947	675.947
Subtotaal riolering		1.603.947	1.603.947	1.603.947	1.603.947
Accommodaties	Onderhoudsbudget	129.795	129.795	129.795	129.795
	Voorziening	858.144	858.144	858.144	858.144
	Kapitaallast	2.264.262	2.175.828	2.050.875	1.993.549
Subtotaal accommodaties		3.252.201	3.163.767	3.038.814	2.981.488

Beleid

Het beleid van Dronten voor het onderhoud van kapitaalgoederen is onder meer opgenomen in de volgende nota's:

[Beleids- en beheerplan wegen 2016-2020](#);

[Beheerplan civieltechnische kunstwerken 2017-2021](#);

[Beleidsplan verlichting in de openbare ruimte 2018-2027](#);

[Beheerplan openbare verlichting 2018-2022](#);

[Groenbeleidsplan gemeente Dronten 2017](#);

Groenbeheerplan gemeente Dronten 2010-2015*;

Beheerplan dorpsbossen gemeente Dronten 2014-2018*;

Bomenbeheerplan gemeente Dronten 2012-2016*;

Beheer- en onderhoudsplan halfverhardingen 2012-2016*;

Beheer- en onderhoudsplan dorpsbosvoorzieningen 2014-2018*;

Beheer- en onderhoudsplan Stranden en voorlanden 2008-2017***;

[Speelruimteplan 2018](#);

[Gemeentelijk Rioleringsplan Dronten 2016 t/m 2021](#);

[Accommodatiebeleidsplan 2015-2020](#) **.

* Begin 2019 zijn het groenbeheerplan, beheerplan dorpsbossen en bomenbeheerplan geactualiseerd. Behandeling van deze geactualiseerde beheerplannen staat voor tweede helft 2019 op de planning.

** Het accommodatiebeleidsplan is in ontwikkeling en wordt in de periode tot en met 2020 samen met de PO-scholen, gelegen in het centrum, opgesteld.

*** In 2019 is gestart met de uitvoering van de bestuursopdracht Ontwikkeling Strandbeleid. De verwachting is dat het toekomstbestendig beleidskader voor aanvang van het recreatieseizoen 2020 is opgeleverd.

Wegenbeheer en verhardingen

In 2016 is het beheerplan wegen vastgesteld. De norm waarop het onderhoud wordt gepleegd is CROW-niveau B voor centra, fiets- en voetpaden. Voor alle overige wegen is dat CROW niveau C. Inspecties vinden elk jaar plaats (naast de reguliere schouw die meerder keren per jaar plaatsvindt). Hieronder zijn de meest in het oog springende uitvoeringsprojecten conform plan voor 2020 weergegeven:

Rehabilitatie programma 2020:

- Professor Zuurlaan;
- Visvijverweg;
- De Zuid/Walvisstraat;
- Gildepenningdreef;
- Passeerstroken.

Bermversteving 2020:

- Hondweg.

Het college onderzoekt of in 2020 nog een versnelling te realiseren is ten aanzien van bermversteving.

Riolering

In 2016 is het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) vastgesteld voor de periode 2016-2021. Het GRP houdt naast de zorgplicht voor afvalwater tevens een zorgplicht voor hemel- en grondwater in. Voor de zorgplicht afvalwater gaat de hoofdtaak naar gedegen beheer. In het GRP zijn de nieuwe maatregelen beschreven waar de komende jaren uitvoering aan wordt gegeven. De onderstaande projecten worden in 2020 opgepakt:

- vestigen van recht van opstal voor eigendommen van derden in het openbaar gebied;
- een start maken met het opstellen van een nieuw water(riolerings)plan inclusief kostendekkingsplan. Indien mogelijk in samenwerking met onze partners(waterschap en gemeenten);
- start maken met opstellen van een Rasmariant analyse, waarmee we de levensduur van de riolering beter kunnen inschatten.

Een deel van deze projecten loopt door tot het einde van de planperiode in 2021.

Openbaar Groen

Ten behoeve van een goed groenbeheer is in 2017 een nieuw groenbeleidsplan voor al het groen in de dorpskernen van de gemeente gemaakt en vastgesteld. In dit groenbeleidsplan is tevens het beleid op de dorpsbossen en het bomenbeleidsplan geïntegreerd. Conform de kaders zoals vastgelegd in dit beleidsplan en het afgesproken kwaliteitsbeeld wordt het openbaar groen in 2020 onderhouden.

Speelvoorzieningen

In 2020 worden de speelvoorzieningen in de gemeente Dronten vervangen en onderhouden conform het nieuwe Speelruimteplan. In dit nieuwe plan wordt vooral ingestoken op het omvormen van formele speelruimte naar meer informele speelruimte, waarbij gebruik wordt gemaakt van de gehele openbare ruimte.

Het beheer is op orde en de speelvoorzieningen voldoen aan de geldende veiligheidsnormen.

Openbare verlichting

In 2018 is het OV-beleids- en onderhoudsplan vastgesteld waarin de nieuwe beleids- en onderhoudskaders voor openbare verlichting worden aangegeven voor de komende jaren. In het plan is besloten om bewuster te gaan verlichten (meer maatwerk per locatie) en daar ook de inwoners, verenigingen en bedrijven bewustzijn over te creëren.

Bruggen, steigers en vlonders

In 2016 is een nieuw beheerplan- en onderhoudsplan voor civieltechnische kunstwerken (waaronder bruggen) vastgesteld. Op basis van de beschikbare middelen zal groot onderhoud en jaarlijks onderhoud plaatsvinden van de bij de gemeente in bezit zijnde voorzieningen. De oorspronkelijke planning uit het beheerplan dient als uitgangspunt, aangevuld met de inventarisatie die nu plaatsvindt.

Accommodatiebeleid, beheer, renovatie en vervanging

In juni 2015 is het accommodatiebeleidsplan door de gemeenteraad vastgesteld. Hiermee is een beheercyclus voor de komende decennia vastgelegd, die in periodes van 5 jaar concreet wordt uitgewerkt. We geven in 2020 verder uitvoering aan het vastgestelde accommodatiebeleid en we gaan dit herijken.

Het nieuwe Aat De Jonge zwembad wordt opgeleverd, we starten met het MFC in Swifterbant, In Biddinghuizen is gestart met de tweede fase van het MFG, we komen met een programma van eisen voor de praktijkschool. Daarnaast gaan we verder met het ontwikkelen van de plannen voor Primair Onderwijs in het centrum en Swifterbant.

Beleid stranden

In 2019 wordt de beleidsvisie stranden opgesteld. Hierin wordt onderzocht hoe de stranden voor nu en in de toekomst recreatief succesvol kunnen zijn. Hiertoe wordt in beeld gebracht welke ontwikkelingen er rondom de stranden spelen en wat er voor nodig is om bijvoorbeeld het beheer en onderhoud straks beter te kunnen organiseren.

Bij de totstandkoming van deze beleidsvisie wordt een zorgvuldig participatieproces doorlopen waarbij de diverse belanghebbenden uit het gebied actief betrokken worden.

Paragraaf financiering

Algemeen

De financiering van gemeenten wordt gereguleerd door de Wet financiering decentrale overheden (de Wet fido) en de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo). De Wet fido en Ruddo beogen het bevorderen van een professionele en verantwoorde financiering bij gemeenten, met als direct uitgangspunt het beheersen van renterisico's. De beheersing van de risico's uit zich concreet in de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Beiden beogen de renterisico's te begrenzen, die verbonden zijn aan het begrotingstotaal.

Beleidsvoornemens ten aanzien van risicobeheer van de financieringsportefeuille

De doelstellingen met betrekking tot het financieringsbeleid zijn:

- het verkrijgen en behouden van een duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- het tegengaan van ongewenste financiële risico's zoals renterisico's (van vaste en vlottende schulden), kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en koersrisico's;
- het optimaliseren van het rendement van beschikbare liquiditeiten;
- het minimaliseren van de rentekosten van externe financiering.

De beleidsvoornemens worden fors aan banden gelegd door de invoering van het schatkistbankieren. De beperkingen voortvloeiende uit deze wet hebben voor de gemeente grote financiële consequenties. Inmiddels is er landelijk een discussie gaande dat de gevolgen van deze wet voor sommige gemeenten wel heel erg nadelig uitvallen. Deze discussie volgen wij op de voet. De gemeente heeft tot dusver het verlies voortvloeiende uit de regeling genomen. In de toekomst (jaar 2020) is het risico, dat bij een gelijkblijvende situatie, de gemeente wederom een aanzienlijk verlies moet incasseren. Zoals hiervoor aangegeven wordt de beheersing van de financieringsportefeuille vooral via de instrumenten kasgeldlimiet en renterisiconorm uitgevoerd.

Kasgeldlimiet

Zoals eerder aangegeven is één van de uitgangspunten van de Wet fido het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van openbare lichamen. Om een grens te stellen aan korte financiering (looptijd tot 1 jaar) is in de Wet fido een wettelijk toegestane norm, de kasgeldlimiet, opgenomen. De limiet is bepaald op een percentage (8,5%) van het totaal van de begroting. De doelstelling van de gemeente is om maximaal gebruik te maken van de kasgeldlimiet, omdat kort geld in het geval van een normale rentestructuur goedkoper is dan lang geld.

De kasgeldlimiet 2020 bedraagt voor de gemeente Dronten 8,5% van € 118 miljoen (begroting 2020) = € 10,0 miljoen.

Per kwartaal wordt de gemiddelde liquiditeitspositie berekend op basis van de drie kwartaal maanden, getoetst aan het bedrag van de kasgeldlimiet. Met ingang van 2009 (Wet fido) hoeven de kwartaalrapportages niet standaard meer naar de toezichthouder verzonden te worden. Voor de interne bedrijfsvoering blijven de kwartaalrapportages van belang voor het signaleren van overschrijdingen.

Als de gemiddelde liquiditeitspositie van de drie achtereenvolgende kwartalen drie maal de kasgeldlimiet overschrijdt dan dient de gemeente de drie kwartaalrapportages toe te zenden aan de toezichthouder. Dit moet dan zo ruim mogelijk voorafgaand aan de derde overschrijding, met daarbij een plan van aanpak om weer te gaan voldoen aan de kasgeldlimiet. De toezichthouder kan, indien hij het plan ontoereikend acht, bepalen dat zijn toestemming is vereist voor het aangaan van nieuwe korte leningen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm geeft aan dat het totaal van de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer mag bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Dit betekent dat jaarlijks niet meer dan 20% van begrotingstotaal mag worden afgelost. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt gespreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering.

Uit de onderstaande tabel is af te leiden dat de gemeente voor 2020 ruimschoots binnen de gestelde renterisiconorm blijft.

Berekening renterisiconorm	2020	2021	2022	2023
De norm is gesteld op een percentage van het begrotingstotaal	20%	20%	20%	20%
Begrotingstotaal	117.752.000	111.409.000	109.706.000	108.780.000
Renterisiconorm	23.550.400	22.281.800	21.941.200	21.756.000
Rente herziening op vaste schuld	0	0	0	0
Aflossing op vaste schuld	2.208.404	2.208.402	1.981.512	1.981.512
Renterisico	2.208.404	2.208.402	1.981.512	1.981.512
Ruimte onder de renterisiconorm (voordeel, ruimte)	21.341.996	20.073.398	19.959.688	19.018.488

Op basis van de liquiditeitsprognose zal voor 2020 naar verwachting geen langlopende geldlening moeten worden afgesloten.

Renteschema 2020				
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering			759.845
b.	De externe rentebaten over de korte en lange financiering		-/-	-740.052
Saldo rentelasten en rentebaten				19.793
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	-574.849	
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	-	
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+	-	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente				-555.056
d1.	Rentelasten over eigen vermogen		+/+	3.736.312
d2.	Rentelasten over voorzieningen		+/+	1.245.933
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente				4.427.189
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-/-	-4.596.019
Renteresultaat				-168.830
d1.	Bespaarde rente op eigen vermogen			-3.736.312
d2.	Bespaarde rente op voorzieningen			-1.245.933
	Toevoeging voorzieningen NCW			172.616
Rentelasten toe te rekenen aan taakveld 0.5				941.413
Resultaat op het taakveld Treasury (exclusief ontvangen f. dividenden)				-4.037.046

Bovenstaande uitwerking geeft een beeld van de rentelasten en rentebaten van de gemeente Dronten. Het saldo van rentelasten en rentebaten betreft onder andere de rentebaten die worden ontvangen over de uitstaande geldleningen (verstrekke leningen aan de Meerpaal) en de uitstaande deposito.

Het aan de taakvelden toe te rekenen externe rente bestaat uit het saldo van rentelasten en -baten vermeerderd met de verplicht aan de grondexploitatie toe te rekenen rente. Deze rente is gebaseerd op de voorschriften zoals opgenomen in de notitie Grondbeleid 2019 van de commissie BBV.

Om te bepalen welke rentelast aan de overige taakvelden kan worden toegerekend is het noodzakelijk om over het eigen vermogen en de voorzieningen rente te berekenen. Conform de aanbeveling van de commissie BBV en uw besluitvorming over bespaarde rente, wordt deze bespaarde rente niet toegevoegd aan de reserves en/of voorzieningen. De renteomslag is gebaseerd op de aan de taakvelden toe te rekenen rente gedeeld door de boekwaarde van de vaste activa per 1 januari. Dit percentage mag worden afgerond op een veelvoud van 0,5%.

Het renteresultaat op het taakveld treasury bestaat uit het verschil door deze afronding. De toegerekende rente aan de overige taakvelden komt ten gunste van het taakveld treasury. Hierop wordt in mindering gebracht de inflatiecorrectie aan de voorzieningen die gewaardeerd zijn op netto contante waarde.

Saldo en liquiditeitenbeheer

Voor het liquiditeitenbeheer is een overeenkomst (geïntegreerde dienstverlening) met de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) gesloten. Door middel van deze overeenkomst worden tijdelijke overtollige middelen door de BNG belegd en kan een tekort aan kortlopende financieringsmiddelen op een voordelige wijze worden geleend. Op deze wijze kan snel over voldoende middelen tegen gunstige condities worden beschikt.

Binnen het ministerie van Financiën wordt schatkistbankieren uitgevoerd door het Agentschap. Voor ons betekent schatkistbankieren dat wij al onze overtollige middelen aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Dit houdt in dat geld en vermogen niet langer bij bijvoorbeeld banken buiten de schatkist mogen worden aangehouden. Overtollige middelen mogen alleen in rekening-courant en via deposito's bij de schatkist worden aangehouden of onderling worden uitgeleend aan andere decentrale overheden.

Vanzelfsprekend blijven wij volledig vrij in de besteding van onze middelen zonder dat het Agentschap daar enige vorm van toezicht op uitoefent of kan uitoefenen. De schatkist biedt geen leen- of roodstandfaciliteit aan. Voor het betalingsverkeer blijven we aangewezen op het bankwezen.

Paragraaf bedrijfsvoering

Algemeen

Ter realisatie van de programma's is een goede bedrijfsvoering van groot belang. Deze paragraaf informeert de gemeenteraad over de stand van zaken in de bedrijfsvoering. Vanuit de bedrijfsvoering worden de beleids- en uitvoeringseenheden van de organisatie zo goed als mogelijk gefaciliteerd.

Beleid

Organisatieontwikkeling

Een goede bedrijfsvoering is noodzakelijk voor het realiseren van de doelstellingen, ambities en wettelijke taken van de gemeente. Een goede bedrijfsvoering is daarmee de basis van waaruit wordt gewerkt.

De afgelopen jaren heeft de organisatieontwikkeling 'Dronten op koers' in het teken gestaan van een organisatiewijziging met een vernieuwde hoofdstructuur en is een ontwikkelagenda vastgesteld. De medewerkers van de gemeente Dronten werken vanuit hun hart voor de gemeente. Als dienstverlenende organisatie zetten medewerkers hun professionaliteit in vanuit de betrokkenheid bij de gemeente Dronten. Vanuit wensen en belang van de gemeente Dronten worden mogelijkheden benut en ontwikkelen de medewerkers zich mee met de gemeente.

De medewerkers van de gemeente werken vanuit de 4V's: Vakmanschap, Vertrouwen, Verbinding en Vernieuwingskracht. Alles wat in de organisatie gebeurt, wordt aan deze vier uitgangspunten getoetst. De leidinggevenden in de organisatie werken volgens het principe van het dienend leiderschap, waarbij zij stimuleren dat de vak professionals zelf eigenaar zijn van hun werk en verantwoordelijkheid nemen in het behalen van hun resultaten.

Human Resource Management

De organisatie van de gemeente Dronten heeft de behoefte om mee te groeien met de maatschappelijke ontwikkelingen door het toepassen van de volgende organisatieprincipes: midden in de samenleving, gemeenschappelijke opgave en integrale aanpak, dienstverlenend, vertrouwen en verbinden.

De gemeente Dronten is een lerende organisatie, die zich blijft ontwikkelen voor een continue verbetering van de dienstverlening aan de samenleving van de gemeente Dronten. De Dronten Academie is opgezet met als doel het stimuleren van de persoonlijke ontwikkeling van medewerkers. Komend jaar zullen de 'Dronten leert-dagen' voor de tweede maal georganiseerd worden. Daarnaast biedt de academie gedurende het hele jaar trainingen, workshops en inspiratiebijeenkomsten voor medewerkers.

Het leiderschapstraject wordt in 2020 voortgezet, waar bij het accent komt te liggen op dienstverlening, integraliteit en sturen en vertrouwen.

Gemeentelijke huisvesting

De gemeenteraad heeft begin 2019 besloten tot vernieuwbouw van het gemeentehuis. Als gevolg daarvan zal de gemeentelijke organisatie vanaf het najaar van 2019 vanuit tijdelijke locaties werkzaam zijn. In het najaar van 2020 zal het vernieuwde gemeentehuis in gebruik genomen worden. Tijdens de verbouwing zal extra aandacht worden geschonken aan de onderlinge verbinding en samenwerking. Ook worden voorbereidingen getroffen om het nieuwe werken verder vorm en inhoud te geven.

Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA)

Per 1 januari 2020 treedt de WNRA in werking. Dit betekent dat de aanstelling van de medewerkers van de gemeente van rechtswege wordt omgezet in een arbeidsovereenkomst. In het najaar van 2019 worden alle regelingen voor medewerkers in samenspraak met de Ondernemingsraad en het Georganiseerd Overleg aangepast.

Wet Banenafpraak

In de Wet Banenafpraak is afgesproken om meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te krijgen. De pilot die de gemeente Dronten heeft uitgevoerd heeft er toe geleid dat vier mensen met afstand structureel in de begroting zijn opgenomen. Hiermee heeft de gemeente zijn verantwoordelijkheid als een van de grootste werkgevers van Dronten genomen.

Gelijktijdig heeft de gemeente als ambitie om in 2022 negen mensen met afstand binnen de gemeentelijke organisatie aan het werk te krijgen. In 2020 wordt aan deze ambitie verder vorm gegeven, bijvoorbeeld door middel van jobcarving.

Daarnaast zijn er in de catering, de schoonmaak en de postbezorging binnen het gemeentehuis van de gemeente Dronten mensen met een indicatie aan het werk.

Formatie 2020

In de Kadernota 2020 zijn een aantal incidentele formatieplaatsen opgenomen welke onder de betreffende programma's nader worden toegelicht:

Programma 0	0,4 fte Privacy Officer;
Programma 1	1,0 fte Projectleider Ondernijning;
Programma 6	0,6 fte Beleidsformatie WMO; 1,0 fte Contractmanager zorgpartijen;
Programma 7:	€ 104.000 tbv Programmaleiding Omgevingswet;
Programma 8:	1,0 fte Functionaris BAG; 0,5 fte Subsidiecoördinator.

Planning & control

De basis van het financiële beleid van de gemeente Dronten is de Planning- en Controlcyclus (P&C). De P&C-cyclus vormt het hart van de beheersorganisatie. Binnen deze cyclus zijn de processen, plannen en beheersen onlosmakelijk met elkaar verbonden. De relatie tussen de gemeentelijke doelstellingen dient helder te zijn. De P&C-cyclus is een belangrijk systeem om de beheersing van de bedrijfsprocessen te realiseren.

In 2019 is in samenspraak met de auditcommissie besloten om de P&C-cyclus aan te passen, waarbij de slotrapportage vervalt en er meer ruimte ontstaat voor een kwalitatieve verbetering van de stukken. De instrumenten om de uitvoering te beheersen en tijdig signalen af te geven zijn de programmabegroting, de voortgangsrapportage en de jaarrekening en het jaarverslag. In 2020 zal een herijkingsproces nodig zijn om de begroting meerjarig sluitend te krijgen. Hiervoor wordt een proces opgesteld waarin ruimte is voor inwoners, belanghebbenden en de gemeenteraad om mee te denken.

Rechtmatigheid

Door de coördinator interne controle wordt in het 4e kwartaal 2019 een intern controleplan 2020 opgesteld. Daarin worden de aanbevelingen van de accountant naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole 2018 en de interim controle 2019 meegenomen.

In het organisatie brede interne controleplan is met ingang van 2018 ook de verbijzonderde interne controle voor het sociaal domein opgenomen. In het najaar 2019 wordt het IC plan met de accountant afgestemd.

Financieel beleid

Het financiële beleid is gericht op een gezonde financiële positie voor onze gemeente en transparantie in het financieel handelen. Uitgangspunten voor het financiële beleid zijn het bereiken van een structureel sluitende meerjarenbegroting en te werken volgens wettelijke externe regels o.a. gemeentewet en Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Ook de interne regels, bijvoorbeeld de financiële verordening van de gemeente Dronten dienen te zorgen voor transparantie en duidelijkheid voor de raad, college en organisatie.

Het financiële beeld is sterk aan verandering onderhevig. Een meerjarig sluitende begroting is geen vanzelfsprekendheid en de gemeente bereidt zich voor op een herijkingsproces, waarin maatregelen gevonden moeten worden om de begroting structureel sluitend te houden.

Bezuinigingen op de bedrijfsvoering

Taakstellingen

Er zijn twee taakstellingen die nog niet zijn ingevuld:

- Taakstelling omdenken (2015-2018) en KCC 2015 (€ 110.000 structureel nadeel);
- Taakstelling GREX 2014-2018 (€ 72.000 structureel nadeel).

Voor deze taakstellingen volgt een nadere uitwerking om deze op een juiste manier in te vullen, gekoppeld aan de strategische keuzes die gemaakt worden, passend bij de Visie op dienstverlening en de invoering van de Omgevingswet.

Concerncontrol

In 2019 is er een visie op concerncontrol vastgesteld waarbij de focus van reactief control naar proactief control is verlegd. Dit betekent dat concerncontrol zich in 2020 onder andere gaat toeleggen op risicobeheersing en strategische advisering over grote projecten. Daarnaast zal in de organisatie het 'three lines of defence model' verder uitgewerkt worden. In dit model is het management van de verschillende teams de 1^e lijns control en eigenaar van en verantwoordelijk voor het binnen de kaders realiseren van de gestelde doelen door het uitvoeren van werkprocessen en het beheersen van risico's in die werkprocessen. De 2^e lijns control wordt vormgegeven door de adviseurs van het vakgebied bedrijfsvoering. Zij adviseren, ondersteunen en toetsen de 1^e lijns control vooral op het gebied van de beheersing. Daarnaast formuleren zij kaders en beleid en zien zij toe op de juiste toepassing van deze (organisatiebrede) kaders. De 3^e lijns control wordt gevormd door concerncontrol. Concerncontrol is systeemverantwoordelijk en richt zich op de beoordeling van en de advisering over de interne beheersing en kwaliteitsverbetering van de organisatie.

Vaste onderdelen van concerncontrol zijn advisering op Planning&Control, rechtmatigheid en risicomanagement en advisering aan de directie op de totale bedrijfsvoering van de organisatie.

Digitale dienstverlening

Met de implementatie van de nieuwe website, www.dronten.nl, medio 2016 is een sprong voorwaarts gemaakt met de digitale informatievoorziening en dienstverlening. Dit krijgt de komende jaren verder vorm. De achterliggende systemen zijn toekomstbestendig waar het gaat om verdere uitbouw van de digitale dienstverlening. De verdere ontwikkelingen binnen dienstverlening zijn nader toegelicht in [programma 0](#).

Paragraaf verbonden partijen

Algemeen

Een verbonden partij wordt gedefinieerd als een privaatrechtelijke- of publiekrechtelijke organisatie, waarmee de gemeente een bestuurlijke en een financiële band heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan een zetel (vertegenwoordiging) in het bestuur of het hebben van stemrecht. Van een financieel belang is sprake als de gemeente middelen ter beschikking stelt of aandelen bezit en deze in geval van faillissement van de verbonden partij kwijt is, of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente. Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen komt voort uit het publieke belang. Verbindingen met deze derde partijen zijn dus een manier om bepaalde publieke taken uit te voeren. Sommige verbonden partijen waaraan de gemeente is gelieerd, hebben een historische bestaansgrond. Afhankelijk van onze mate van verbondenheid zijn wij in meer of mindere mate in staat om invloed op het beleid van desbetreffende verbonden partij uit te oefenen.

Visie op verbonden partijen

Het gemeentelijk beleid is er op gericht het aantal verbonden partijen beperkt te houden, enerzijds uit het oogpunt van risicobeheersing en -beperking en anderzijds uit het oogpunt van transparantie van bestuur. Er kunnen echter altijd goede redenen aanwezig zijn voor het aangaan van een verbonden partij constructie.

Criteria die daarbij onder andere worden gehanteerd:

- De taak kan niet of zeer moeilijk door de gemeente alleen worden uitgevoerd;
- Gezamenlijke uitvoering van de taak levert voor de gemeente een concrete meerwaarde op en de gekozen vorm van samenwerking draagt bij aan een efficiëntere en effectievere uitvoering van onze publieke taak;
- Voordelen van de (beoogde) samenwerking wegen op tegen de nadelen.

Overzichtstabel

Naam verbonden partij	Taakveld	Vertegenwoordiger gemeente	Financieel belang 2020
Gemeenschappelijke regelingen			
Het Flevolands Archief (HFA)	0.4	A. van Amerongen	€ 91.707
Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus Tricijn (GBLT)	0.62	A. van Amerongen	€ 652.000
Veiligheidsregio Flevoland	1.1	J.P. Gebben	€ 1.732.659
Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland	6.1	P. van Beraen	€ 61.000
Regionale Sociale Recherche	6.3	P. van Beraen	€ 86.834
IMPact	6.4	P. van Beraen	€ 1.804.165
GGD Flevoland	7.1	I.A. Kortina	€ 864.000
Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV)	7.4	A. van Amerongen	€ 986.704
Vennootschappen/Coöperaties			
Alliander N.V.	0.5	A. van Amerongen	n.v.t.
Vitens N.V.	0.5	A. van Amerongen	n.v.t.
Technofonds Flevoland	3.1	I.A. Kortina	n.v.t.
Coöperatie Gastvrije Randmeren	5.7	I.A. Kortina	€ 27.800
Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC)	7.3	R. Siepel	n.v.t.
Verenigingen			
Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	0.1	J.P. Gebben	€ 50.000

Detailoverzicht verbonden partijen

Alliander N.V.			Arnhem		
Link	Alliander				
Visie	Alliander zorgt ervoor dat klanten de juiste energiekeuzes kunnen maken. Voor zichzelf en voor de totale energievoorziening. Zodat iedereen onder gelijke condities toegang heeft tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie.				
Missie	Wij staan voor een energievoorziening die iedereen onder gelijke condities toegang geeft tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie. Dat is waar wij iedere dag aan werken.				
Belangen					
Financieel	Jaarlijkse bijdrage	n.v.t.			
Bestuurlijk	Ruim vijftig gemeenten in Flevoland en Gelderland zijn mede-aandeelhouder van de nutsbedrijven Nuon, Alliander en Vitens. Voor al die bedrijven is de vraag, hoe de publieke belangen het best geborgd kunnen worden.				
Prognose					
Ontwikkelingen					
Risico's					
Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland			Gemeente Almere in haar hoedanigheid van centrumgemeente		
Link	Dienstverleningshandvest behorende bij centrumregeling sociaal domein Flevoland en Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland				
Visie	Deze regeling heeft tot doel te komen tot een doelmatige uitvoering van de aan de centrumregeling opgedragen taken.				
Missie	Gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde werken samen op het gebied van de jeugdhulp en de Wet maatschappelijke ondersteuning				
Belangen					
Financieel	Jaarlijkse bijdrage	€ 61.000			
Bestuurlijk	De colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde, ieder voor zover het hun bevoegdheid betreft.				
Prognose					
Ontwikkelingen					
Risico's					

Coöperatie Gastvrije Randmeren Harderwijk

Link	Gebiedscoöperatie Gastvrije Randmeren
Visie	De coöperatie zorgt namens de gemeenten voor het beheer en onderhoud van de recreatieve functies van de meren. Speciale aandacht gaat daarbij uit naar vaarwater, fietsverbindingen en recreatie bij aanlegplaatsen en eilanden.
Missie	De meren, eilanden en oevers dragen sterk bij aan de ruimtelijke kwaliteit van het Randmerengebied.

Belangen

Financieel	Jaarlijkse bijdrage	€ 27.800
Bestuurlijk	De gemeenten Almere, Blaricum, Bunschoten, Dronten, Eemnes, Elburg, Ermelo, Gooise Meren, Harderwijk, Huizen, Kampen, Nunspeet, Nijkerk, Oldebroek, Putten, Zeewolde vormen samen de gebiedscoöperatie Gastvrije Randmeren.	

Prognose

Ontwikkelingen

Risico's

Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus Tricijn (GBLT) Het kantoor van GBLT is gevestigd in Zwolle.

Link	Gemeente- en waterschapsbelastingen
Visie	Toonaangevend in Belastingen. Toonaangevend betekent voor ons: richtinggevend, onderscheidend, origineel en wij tonen lef, trots en passie. Wij hebben een goede prijs/kwaliteitverhouding in onze primaire taken, producten en diensten; Wij zijn continu op zoek zijn naar inhoudelijke verbetering en vernieuwing van (werk-)processen; Wij zijn klantgericht; Wij optimaliseren de schaalvoordelen van de organisatie door samenwerking met andere overheden; Wij zijn een lerende organisatie waarbij medewerkers kansen krijgen om zich te ontwikkelen in het kader van persoonlijke en organisatorische groei.
Missie	Wij heffen en innen belastingen en geven uitvoering aan de wet WOZ voor lokale overheden, tegen zo laag mogelijke kosten.

Belangen

Financieel	Jaarlijkse bijdrage	€ 652.000
Bestuurlijk	GBLT regelt de gemeente- en waterschapsbelastingen voor vijf waterschappen en zes gemeenten	

Prognose

Ontwikkelingen

Verplichting tot het vullen van de historie van de LV-WOZ. GBLT heeft aan Centric de opdracht gegeven tot het vullen van de historie LV-WOZ. Na opdrachtverstrekking heeft Centric een planning afgegeven. Deze planning komt er op neer dat Centric niet eerder dan in kwartaal van 2020 over kan gaan tot uitvoering van de opdracht. Intern is een Plan van Aanpak opgesteld waaruit blijkt dat er naar verwachting geen 100 maar c.a. 500 uur aan uitval te verwerken valt zowel voor als na de uitvoering door Centric. De kosten van deze (externe) uren worden geschat op ongeveer € 30.000. De kosten voor de vulling van de historie LV-WOZ bedragen in totaal grofweg € 50.000 exclusief BTW en inclusief de kosten verwerken uitval. De uren die gepaard gaan met het verwerken van de uitval zal GBLT proberen intern op te lossen. Lukt dit niet, dan zal GBLT tot inhuur moeten overgaan en zullen de kosten verrekend moeten worden. De verrekening zal plaatsvinden bij de jaarrekening 2020. Bepalen gebruiksoppervlakten: Uiterlijk vanaf 2022 moet de WOZ-waarde worden bepaald op basis van gebruiksoppervlakten in plaats van inhoud van objecten. Voor Dronten worden de gebruiksoppervlakten bepaald in 2020. De totale kosten voor het project over de jaren 2018 tot en met 2020 zijn € 865.000. Voor het jaar 2020 worden de kosten begroot op € 299.000.

Risico's

GGD Flevoland	De hoofdvestiging van GGD Flevoland bevindt zich Lelystad.
----------------------	--

Link	GGD Flevoland
------	-------------------------------

Visie	De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de Flevolandse inwoners onder het motto "Verbinden doen we samen".
-------	---

Missie	We dragen bij aan een gezonder Flevoland
--------	--

Belangen

Financieel	Jaarlijkse bijdrage	€ 864.000
------------	---------------------	-----------

Bestuurlijk	GGD Flevoland is de gemeentelijke gezondheidsdienst van de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde. De zes Flevolandse gemeenten zijn met elkaar een zogenaamde gemeenschappelijk regeling aangegaan.	
-------------	---	--

Prognose

Ontwikkelingen

Risico's

Het Flevolands Archief (HFA)		Lelystad
Link	HFA en Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum HFA	
Visie	Het Flevolands Archief bewaart het geheugen van de provincie Flevoland in archieven en verschillende collecties. In Het Flevolands Archief vindt u tekeningen, foto's, kranten, boeken en archieven over de geschiedenis van Flevoland.	
Missie	Het Flevolands Archief	

Belangen

Financieel	Jaarlijkse bijdrage	€ 91.707
Bestuurlijk	Het Flevolands Archief is samenwerkingspartner voor diverse overheidsorganen. Dit zijn het Rijk, de Provincie Flevoland, de gemeenten Dronten, Lelystad, Urk en Zeewolde en het waterschap Zuiderzeeland. Het archief verzamelt ook particuliere archieven	

Prognose

Ontwikkelingen	Het Flevolands Archief voert de wettelijke archieftaken uit voor de samenwerkingspartners het Rijk, de Provincie Flevoland, de gemeenten Dronten, Lelystad, Urk en Zeewolde en het waterschap Zuiderzeeland.	
----------------	--	--

Risico's

Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC) Alkmaar

Link	HVC	
Visie	HVC wil als toonaangevend nutsbedrijf onze gemeenten, waterschappen en inwoners koploper maken en houden als het gaat om het hergebruiken van grondstoffen en het verduurzamen van de energiehuishouding.	
Missie	We zien een toekomst waarin we energie schoon opwekken en grondstoffen hergebruiken. Dat is urgent, en dat doen we samen en slim, zodat onze inwoners daar nu en in de toekomst de vruchten van plukken.	

Belangen

Financieel	Jaarlijkse bijdrage	n.v.t.
Bestuurlijk	HVC is verantwoordelijk voor het duurzaam afvalbeheer van haar aandeelhouders (43 gemeenten en 6 waterschappen uit Noord-Holland, Zuid-Holland, Flevoland en Friesland). De gemeenten en waterschappen zijn rechtstreeks aandeelhouder of via een GR.	

Prognose

Ontwikkelingen		
Risico's	Gemeenten en waterschappen staan voor de inspirerende uitdaging de slag naar een duurzame, klimaatneutrale energievoorziening te maken. Er moet tempo worden gemaakt. Veel overheden willen hun energiegebruik de komende jaren al flink hebben bespaard of duurzaam opgewekt. Als nutsbedrijf van en voor gemeenten en waterschappen is HVC uw natuurlijke partner bij deze opgave. Samen met gemeenten, waterschappen en lokale energiecoöperaties willen we werk maken van duurzaamheid.	

Impact	Dronten	
Link	IMPact	
Visie	<p>Gegarandeerd vermogen om te werken. Om het werken mogelijk te maken ondersteunt en begeleidt IMPact mensen met en zonder arbeidsbeperking in de regio Kampen en Dronten naar de arbeidsmarkt. De ontwikkeling die daarvoor nodig is, organiseren en faciliteren wij. Dat doen we met ons eigen werkleerbedrijf en inzet van en advies over (maatwerk) re-integratietrajecten en -instrumenten. Op deze manier werken wij aan een zo groot mogelijke integratie van werknemers in de arbeidsmarkt. Het is ons streven mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar een optimale arbeidsparticipatie te krijgen.</p>	
Missie	IMPact maakt werken mogelijk.	
Belangen		
Financieel	Jaarlijkse bijdrage	€ 1.804.165
Bestuurlijk	<p>IMPact is het arbeidstoeleidingsbedrijf die voor de gemeente Kampen en Dronten uitvoering geeft aan de Wet Sociale Werkvoorziening en de Wet werk en bijstand. IMPact is een stichting en legt verantwoording af aan het Algemeen Bestuur.</p>	
Prognose		
Ontwikkelingen	<p>IMPact is dé organisatie die maatschappelijk invulling geeft aan alles wat te maken heeft met werk in de regio Kampen en Dronten. Het is onze kracht mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of tot een werkgever de gewenste arbeidsvaardigheden te leren én aan het werk te helpen. Om dit mogelijk te maken werken wij samen met partners, zoals de gemeenten Kampen en Dronten, het UWV, scholen, zorginstellingen en het bedrijfsleven. AJ's 2018 54,15, 2019 54,80, 2020 53,87</p>	
Risico's		
Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV)	Lelystad	
Link	Omgevingsdienst Flevoland & Gooi- en Vechtstreek	
Visie	<p>De (OFGV) is een organisatie die met vakkundige medewerkers en in samenwerking met de deelnemers, op een ondernemende en verbindende manier wil bijdragen aan een veilige, schone en duurzame leefomgeving.</p>	
Missie	De OFGV draagt bij aan een veilige, schone en duurzame leefomgeving.	
Belangen		
Financieel	Jaarlijkse bijdrage	€ 986.704
Bestuurlijk	<p>Onze bijdrage is gebaseerd op de vastgestelde kostenverdeelsleutel 2018-2020.</p> <p>In totaal zijn 2 provincies en 13 gemeenten 'deelnemer' aan de OFGV. Alle deelnemers zijn bestuurlijk vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur (AB). Vanuit dit AB is een Dagelijks Bestuur (DB) benoemd.</p>	

Prognose

Ontwikkelingen Op welke manier kan de OFGV de gemeente Dronten faciliteren om te bereiken dat bedrijven uiterlijk in 2023 voldoen aan de energieregelgeving?

Risico's

Regionale Sociale Recherche Zwolle

Link [Werkgebied Sociale Recherche IJssel-Vechtstreek](#)

Visie Verbindingen leggen om vanuit de vakinhoudelijkheid en de ervaring uit de dagelijkse praktijk ondermijning van het sociaal stelsel tegen te gaan.

Missie Onderzoek naar misbruik van uitkeringen is belangrijk voor de samenleving.

Belangen

Financieel Jaarlijkse bijdrage € 86.834

Bestuurlijk De Sociale Recherche IJssel-Vechtstreek onderzoekt fraude in Zwolle, Dalfsen, Dronten, Hardenberg, Hattem, Kampen, Ommen en Zwartewaterland.

Prognose

Ontwikkelingen Bij fraude met een uitkering of zorggelden is de Sociale Recherche de opsporingsinstantie. Deze instantie, veelal gehuisvest bij gemeenten, is gespecialiseerd in het opsporen van fraudezaken, zoals zwartwerken, werken zonder inkomsten te melden, het verzwijgen van vermogen, woonfraude, fraude met persoonsgebonden budget (PGB) en andere vormen van zorgfraude.

Risico's

Technofonds Flevoland Lelystad

Link [MKB & Technofonds Flevoland](#)

Visie MKB Fonds Flevoland en Technofonds Flevoland verstrekken risicodragend kapitaal aan veelbelovende startende en doorstartende ondernemingen, die moeilijkheden ondervinden bij het financieren van hun initiatief in de markt.

Missie Participeren is deelnemen. Participeren houdt in dat wij rechtstreeks deelnemen in een bedrijf via een emissie van aandelen.

Belangen

Financieel Jaarlijkse bijdrage n.v.t.

Fondsomvang € 9,9 miljoen

Bestuurlijk Met ingang van augustus 2018 gaat Beheer Flevoland Participaties BV steeds meer communiceren vanuit haar nieuwe handelsnaam Flevoland Capital. De vennootschap voert de directie over Technofonds Flevoland BV.

Prognose

Ontwikkelingen	<p>Wanneer bedrijven starten of groeien is er behoefte aan kapitaal. Maar ook wanneer ondernemers nieuwe markten willen aanboren, of nieuwe producten ontwikkelen is extra geld nodig. Beide fondsen nemen deel en investeren risicodragend kapitaal in innovatieve en ambitieuze ondernemingen in de regio Flevoland tot maximaal € 500.000. Participatie vindt plaats in de vorm van aandelenkapitaal en langlopende geldleningen. De fondsen hebben inmiddels geïnvesteerd in zo'n 100 bedrijven.</p> <p>Aandelenkapitaal € 277.000 Fondsomvang € 9,9 mln</p>
Risiko's	Risicokapitaal voor groei en innovatie

Veiligheidsregio Flevoland

Lelystad

Link	Veiligheidsregio Flevoland
Visie	'Door goede samenwerking tussen de gemeenten in Flevoland, de Veiligheidsregio Flevoland, de Regiopolitie Flevoland en andere (overheids-)diensten en instellingen op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau en een goede voorbereiding binnen deze organisaties, wordt voldaan aan de wettelijk voorgeschreven en de bestuurlijk vastgestelde taken, waardoor de inwoners en bezoekers van Flevoland voldoende fysieke veiligheid kan worden geboden.' De vier kolommen werken daartoe onderling en met andere diensten en instellingen eendrachtig samen en richten zich op het gemeenschappelijke belang van een veiliger leef- en werkomgeving. Hierbij wordt ook een beroep gedaan op het veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid bij de burger.
Missie	Veiligheidsregio Flevoland is er om de veiligheid van haar inwoners tijdens een ramp of crisis te vergroten.

Belangen

Financieel	Jaarlijkse bijdrage € 1.732.659
Bestuurlijk	Veiligheidsregio Flevoland is een samenwerkingsverband van alle gemeenten in Flevoland, Politie, Brandweer Flevoland en de geneeskundige zorg (GHOR Flevoland). Daarnaast wordt samengewerkt met een groot aantal andere partners.

Prognose

Ontwikkelingen	<p>Veiligheidsregio's Flevoland, Gooi en Vechtstreek en Utrecht gaan intensiever samenwerken om de crisisorganisatie te verbeteren op drie onderwerpen. Het betreft de realisatie van een Kenniscentrum Vakbekwaamheid Midden-Nederland, de realisatie van een Veiligheidsbureau Midden-Nederland en de harmonisatie van de werkprocessen van de veiligheidsregio's voor de meldkamer Midden-Nederland. Deze onderdelen zijn samengebracht in het programma genaamd 'Drieslag'. Het bestuur van de Veiligheidsregio Flevoland heeft eind augustus jl. afspraken gemaakt over het op orde brengen van de Veiligheidsregio Flevoland. Er wordt geïnvesteerd in de paraatheid en slagkracht van de organisatie, in vakbekwaamheid, arbeidshygiëne, ICT en samenwerking om de kwaliteit en continuïteit te borgen tegen acceptabele kosten. De structurele verhoging voor Dronten is daarmee € 196.855. Verder is het bestuur voornemens de nieuwe verdeelsleutel in te voeren met een ingroeipad van vijf jaar. Dit zou betekenen dat de nieuwe verdeelsleutel voor het eerst (deels) toegepast wordt op de begroting Veiligheidsregio Flevoland 2021 en bij de begroting van 2025 volledig ingevoerd is.</p>
Risico's	<p>Het Regionaal Risicoprofiel geeft aan met welke risico's een regio te maken kan krijgen. In het Regionaal Risicoprofiel wordt aangegeven welke risico's zich in een regio kunnen voordoen, wat de waarschijnlijkheid is en wat de impact is. Bijvoorbeeld: de kans op een dijkdoorbraak in Flevoland is zeer klein, maar als het gebeurd is de impact zeer hoog. Mede op basis van het Regionaal Risicoprofiel wordt het Regionaal Beleidsplan opgesteld. Het regionaal risicoprofiel is in beperkte mate ook van belang voor het dekkingsplan brandweer. Voor dat dekkingsplan is het brandrisicoprofiel echter de belangrijkste onderlegger. Ook deze wordt op dit moment geactualiseerd." In de periode juli – augustus 2019 zal met elke gemeente afzonderlijk een afspraak worden gepland om de effecten van de verschillende verdeelsleutels door te spreken voor de eigen gemeente. Eind augustus / begin september wordt een vervolgonferentie gepland over de kostenverdeelsleutel. De uitkomsten daarvan zouden dan nog op tijd beschikbaar moeten zijn voor (de meerjarenraming in) de gemeentelijke begrotingen 2020.</p>

Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	Den Haag
Link	VNG
Visie	Dat doen we door agendasettend te zijn op voor gemeenten relevante vraagstukken en ontwikkelingen, en door de lokale uitvoering centraal te stellen bij maatschappelijke opgaven.
Missie	De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) werkt aan een krachtige lokale overheid.

Belangen

Financieel	<p>Jaarlijkse bijdrage € 50.000</p> <p>Per 1 januari 2019 telt Nederland 355 gemeenten. Alle gemeenten zijn vrijwillig lid van de VNG. Zij betalen contributie voor de diensten van hun vereniging.</p>
------------	---

Bestuurlijk Wethouder Van Bergen is lid van de VNG-commissie Zorg Jeugd en Onderwijs (ZJO).

Prognose

Ontwikkelingen De VNG biedt haar leden een platform via commissies, provinciale afdelingen, congressen, studiedagen en op vng.nl. Uitwisseling van ervaringen en leren van elkaar staan voorop.

Risico's Het bedrag, wat door een gemeente aan contributie wordt betaald, is afhankelijk van het aantal inwoners. Het uitgangspunt voor het aantal inwoners wordt per 1 januari van het betreffende jaar bepaald a.d.h.v. de cijfers van het CBS. Er gelden 4 tarieven:1. Een tarief van 0 tot 5.000 inwoners2. Een tarief van 5.000 tot 25.000 inwoners3. Een tarief van 25.000 tot 200.000 inwoners4. Een tarief vanaf 200.000 inwoners

Vitens N.V. Zwolle

Link [Vitens](#)

Visie Vitens levert een actieve bijdrage aan de verduurzaming en de beschikbaarheid van schoon drinkwater. Bescherming van onze bronnen en dienstverlening naar onze klanten staan hier centraal. Zo innoveren we voortdurend om onze productie en infrastructuur te verduurzamen.

Missie Waardevol water voor nu en in de toekomst.

Belangen

Financieel Jaarlijkse bijdrage n.v.t.

Bestuurlijk De gemeenten en provincies in het verzorgingsgebied van Vitens zijn onze publieke aandeelhouders. Zij hebben geen directe bemoeienis met de dagelijkse gang van zaken binnen het bedrijf. Twee keer per jaar is er een aandeelhoudersvergadering.

Prognose

Ontwikkelingen

Risico's

Paragraaf grondbeleid

Algemeen

In deze paragraaf worden de onderwerpen behandeld zoals voorgeschreven in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Conform artikel 16 van het BBV bevat de paragraaf over het grondbeleid ten minste:

- een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- de beleidsuitgangspunten betreffende de reserves voor grondexploitaties in relatie tot de risico's van de grondexploitaties.

Beleid

Met de Nota Grondbeleid wil de Gemeente Dronten een kader geven voor het gemeentelijk handelen op de grondmarkt bij ruimtelijke ontwikkelingen. De gemeente bevindt zich op de grondmarkt om de inhoudelijke doelstellingen te realiseren op de locaties die daarvoor ruimtelijk zijn bestemd.

De hoofddoelstelling voor grondbeleid in Dronten is het tijdig en tegen aanvaardbare offers stimuleren en bevorderen van gewenste veranderingen in het grondgebruik om zodoende adequaat te kunnen inspelen op veranderende maatschappelijke behoeften.

Het grondbeleid is faciliterend voor het (ruimtelijk) beleid van de gemeente. Van belang is dat grondbeleid geen doelstelling op zich is, maar een instrument om andere gemeentelijke beleidsdoelstellingen te realiseren. Aan het grondbeleid liggen aldus ruimtelijke en sectorale doelstellingen ten grondslag:

- Volkshuisvestelijk: het maximaal tegemoet komen aan de woonwensen van de huidige bevolking en het maximaal inspelen op de ontwikkelingen op de woningmarkt;
- Sociaal economisch: het realiseren van een optimaal vestigingsklimaat zowel voor ondernemers als voor werknemers, met aandacht voor duurzaam ondernemen en het versterken van de werkgelegenheid;
- Ruimtelijk: het behouden van basiskwaliteiten en het versterken van het imago van de gemeente;
- Welzijn: het zorg dragen voor voldoende en kwalitatief goede maatschappelijke voorzieningen;
- Financieel: het behalen van een stabiele financiële positie van de gemeente en waar mogelijk de waardevermeerdering van de grond te laten toekomen aan de gemeenschap;
- Recreatie en toerisme: het stimuleren van de ontwikkeling van het toeristische recreatieve product van Dronten door onder meer het faciliteren van haalbare initiatieven.

Relatie met de programma's in de begroting

De bovenstaande visie op het grondbeleid komt tot uiting in de doelstellingen van de programma's 0, 2, 3, 5 en 8.

Onderdeel	Omschrijving	Achterliggend document	Status
a.	Visie op grondbeleid	Nota grondbeleid "Grond als basis voor regie" 2016	Vastgesteld in raadsvergadering 24-11-2016
a.	Kostenverhaal	Nota Kostenverhaal 2016	Vastgesteld in raadsvergadering 24-11-2016
a.	Structuurvisie	Structuurvisie 2030	Vastgesteld in raadsvergadering 11-2012
b.	Wijze waarop grondbeleid wordt uitgevoerd	Beschrijving activiteiten in jaarverslag en beleidsbegroting	Vastgesteld in raadsvergadering 24-11-2016
c.	Actuele prognose van te verwachten resultaten grondexploitatie	1) Jaarrekening en begroting onderdeel grondexploitatie	ad 1) Jaarlijks door gemeenteraad vastgesteld
		2) Perspectiefnota 1-1-2019	ad 2) Vastgesteld bij jaarrekening 2018
d.	Onderbouwing geraamde winstneming	Opgenomen nota grondbeleid "Grond als basis voor regie"	Vastgesteld in raadsvergadering 24-11-2016
e.	Beleidsuitgangspunten inzake reserves	Nota reserves en voorzieningen 2016	Vastgesteld in raadsvergadering 23-06-2016

Visie

Kaders

Daarnaast wordt grondbeleid in de gemeente niet alleen beïnvloed door de (ontwikkelingen in de) gemeente zelf (zoals de structuurvisie 2030), maar ook door de ontwikkeling en regelgeving vanuit Europa, de rijksoverheid en de provincie.

Het wettelijke kader voor het opstellen van gemeentelijk grondbeleid wordt ondersteund door een aantal instrumenten geregeld in de Wet ruimtelijke ordening, de Onteigeningswet, de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) (deze instrumenten worden in 2020-2021 onderdeel van de Omgevingswet) en de wet Markt en Overheid. De financiële kaders zijn opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (BBV) en de Financiële verordening ex. art 212 van de Gemeentewet.

Uitgangspunten Structuurvisie

In de Structuurvisie Dronten 2030, vastgesteld in 2013, is een aantal beleidsuitgangspunten voor het grondbeleid opgenomen.

Op basis van deze structuurvisie is de Nota kostenverhaal in november 2016 vastgesteld.

Grondprijnsbeleid

De gemeente Dronten hanteert op dit moment zoveel als mogelijk marktconforme prijzen bij de uitgifte van grond. Hierbij wordt rekening gehouden met de economische draagkracht van de bestemming, activiteiten of functie. Bij de projectmatige woningbouw wordt op basis van de residuele grondwaardemethodiek de grondprijs berekend. De residuele grondwaarde is het verschil tussen enerzijds de commerciële waarde van het te realiseren vastgoed (grond en opstallen samen) en anderzijds de totale bouwkosten (inclusief daarmee samenhangende bijkomende kosten). Het verschil, het residu, is de waarde die aan de grond kan worden toegeschreven.

Ingeval sprake is van bijzondere kavels (voor wonen, kantoren en bedrijven) kan ervoor gekozen worden om via verkoop bij opbod de prijs te laten vaststellen door de markt. De grondprijzen bij de particuliere woningbouw en bij bedrijventerreinen worden in principe op basis van de comparatieve methode vastgesteld. Deze methode houdt in dat bij de bepaling van de grondprijzen wordt gekeken naar de gehanteerde grondprijzen voor de desbetreffende functie in het concurrentiegebied en of / een vergelijkbaar marktgebied (buurtgemeenten). De grondprijzen onder kantoren en winkels worden op basis van de residuele grondwaardemethodiek bepaald. De grondprijzen voor maatschappelijke voorzieningen zullen ook in de toekomst in principe niet marktconform zijn. Vaak is hier sprake van voorzieningen die gesubsidieerd worden door de gemeente en geen commerciële

bedrijfsvoering kennen. In ieder geval zal de prijs worden vastgesteld naar rato van het sociaal maatschappelijk belang. In november 2018 heeft het college de Nota grondprijnsbeleid 2019 vastgesteld, die jaarlijks middels een collegebesluit wordt geactualiseerd en op onderdelen wordt aangevuld.

Het beleid

De gemeente kiest bij nieuwe ontwikkelingen voor het voeren van een faciliterend grondbeleid waarbij de gemeente haar regierol kan vervullen door het aangaan van een samenwerkingsverband met een marktpartij met eventueel een gezamenlijke grondexploitatie. Hoe de gemeente deze rol bij een integrale gebiedsontwikkeling invult hangt af van de volgende afwegingen:

- Grondverwerving:
marktpartijen hebben al grondposities ingenomen, waar de gemeente niet om heen kan;
- Financiën:
wat betekent de voorgestelde ontwikkelingsvorm voor de kosten en de baten voor de gemeente en wat zou dit betekenen in het geval er gekozen wordt voor een verdergaande vorm van regievoeren?
- Snelheid/doorlooptijd:
wat betekent de voorgestelde vorm van regievoeren voor de doorlooptijd van het project en hebben we procedureel en inhoudelijk de tijd om te kiezen voor een verdergaande vorm van regievoeren?
- Status van het project:
wat is de status van het project en welke keuzemomenten komen er nog voor de bestaande (lopende projecten) of deelfases van het project en kunnen we daar kiezen voor een verdergaande vorm van regievoeren?
- Competenties:
zijn de competenties in de organisatie beschikbaar voor de voorgestelde ontwikkelingsvorm en wat betekent dit voor het geval we kiezen voor een verdergaande vorm van regievoeren? Het betreft hier de competenties binnen de totale gemeentelijke organisatie.

Nieuwe ontwikkelingen

Per 1 januari 2016 is de regelgeving van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) gewijzigd. De commissie BBV heeft de afbakening, definiëring en verslaggevingsregels rondom grondexploitaties aangescherpt. Aanleiding voor deze verscherping betreft de invoering van de Vennootschapsbelasting (VpB), het creëren van een zuivere toerekening van kosten, het vergroten van transparantie, eenduidigheid, en vergelijkbaarheid. De commissie heeft hiervoor een 2-tal notities geschreven: notitie Grondexploitaties 2016 en de notitie Faciliterend Grondbeleid 2016. Op 24 november 2016 heeft de raad een besluit genomen inzake de toepassing van de gewijzigde regelgeving BBV. De wijzigingen door het toepassen van de gewijzigde regelgeving zijn verwerkt in de grondexploitaties en in de administratie.

Met name de vroegere categorieën NIEGG (niet in exploitatie genomen gronden) en VGHS (voorraad gronden en hulpstoffen) zijn nu op andere manier in de administratie verwerkt. De voorbereidingskosten zijn per 1 januari 2016 geactiveerd op de balans onder de post Immateriële activa (IMVA). De gronden en opstallen van de 2 categorieën zijn opgenomen als Materiële vaste activa (MVA) op de balans.

De eerder genoemde categorieën worden daarom ook niet meer verantwoord binnen het onderdeel grondexploitatie. Deze worden nu verantwoord en toegelicht bij de categorieën MVA en IMVA.

Verder is de gemeente en met name de grondexploitatie met ingang van 1 januari 2016 vennootschapsbelasting (VpB) plichtig.

Woonvisie

De raad heeft op 30 juni 2016 de Woonvisie Groeien met kwaliteit 2016 – 2021 vastgesteld. In de woonvisie wordt aangegeven hoe de gemeente aankijkt tegen de opgaven in het woonbeleid en de kwantitatieve en kwalitatieve doelen die zij voor de periode 2016-2021 wil bereiken. In het najaar van 2020 wordt gestart met de voorbereidingen voor een nieuwe visie met beoogde vaststelling in 2021.

In de woonvisie staan de volgende opgaven centraal:

- **Bouwen is groeien:**
De komende jaren wil de gemeente zich inspannen om de ruimte die er is om te groeien, optimaal te benutten. De ambitie is gericht op een woningbouwproductie van 250 woningen per jaar. Groei is geen doel op zich, maar instroom van nieuwe inwoners draagt bij aan een vitale gemeenschap en versterkt het draagvlak voor de aanwezige voorzieningen. Dat geldt zowel voor de kern Dronten als voor Swifterbant en Biddinghuizen.
- **Inspelen op vergrijzing:**
Hoewel gezinnen nog steeds de grootste groep vormen, bestaat in 2030 naar verwachting ruim 40 % van de huishoudens in de gemeente uit een huishouden van 55 jaar en ouder. Dit vraagt voldoende toegankelijke woningen die aansluiten bij de vraag van deze doelgroep.
- **Huisvesting van bijzondere (zorg)doelgroepen:**
Extra aandacht vraagt de huisvesting van bijzondere doelgroepen zoals: studenten, zorgdoelgroepen, spoedzoekers, tijdelijke arbeidsmigranten, vergunning/statushouders en woonwagenbewoners.
- **Leefbare kernen:**
Inwoners van Dronten blijken over het algemeen zeer tevreden over hun woonomgeving. Dat neemt niet weg dat er ook verbeterpunten zijn. Zo oriënteren wij ons op het verder positioneren van het wijk- en buurtbeheer, en vragen wij nader aandacht voor de spreiding van bijzondere doelgroepen, buurtbemiddeling en het toepassen van het politiekeurmerk veilig wonen.

Grondbeleid van het Rijk

De Rijksoverheid onderkent diverse ontwikkelingen in relatie tot het grondbeleid. De minister van Infrastructuur en Milieu heeft de Tweede Kamer in haar brief d.d. 25 november 2015 geïnformeerd over de visie van het kabinet op het grondbeleid in het licht van de maatschappelijke opgaven. In deze brief geeft zij aan hoe ze het instrumentarium voor het grondbeleid wil verbeteren met een Aanvullingswet Grondeigendom, die zal opgaan in de Omgevingswet.

Voor actief grondbeleid geeft de huidige wetgeving al voldoende instrumenten, zoals onteigening, het voorkeursrecht en herverkaveling in het landelijk gebied. Deze instrumenten zitten nu nog in verschillende wetten. De minister van Infrastructuur en Milieu wil het gebruik van deze instrumenten vereenvoudigen door ze toegankelijker te maken en waar mogelijk te harmoniseren.

De nieuwe Omgevingswet als wettelijk kader voor het grondbeleid

Op 1 januari 2021 wordt de Omgevingswet ingevoerd. Daarmee wordt het omgevingsrecht vereenvoudigd en gebundeld in één samenhangende wet. De Omgevingswet vervangt 26 wetten. Daarnaast wordt het huidige aantal AMVB's en ministeriële regelingen gedecimeerd. De Omgevingswet vormt straks ook het wettelijk kader voor het grondbeleid. Diverse wetten die nu nog van kracht zijn en het grondbeleid beïnvloeden worden opgenomen in de Omgevingswet zoals de Wet voorkeursrecht gemeenten, de Crisis en herstelwet, de Onteigeningswet en de afdeling grondexploitatie van de Wet op de ruimtelijke ordening. Het is de bedoeling dat met deze nieuwe wetgeving eenvoudiger, efficiënter en beter aan een duurzame leefomgeving wordt gewerkt.

Nieuwe projecten/grondexploitaties

Voor het Hanzekwartier is in 2019 een strategienota voorbereid die duidelijkheid geeft over de ontwikkeling van het gebied en de toe te passen grondbeleidsinstrumenten. De eerste woningen in het gebied zijn in 2018 opgeleverd (grondexploitatie Ottoplein). Bouwactiviteiten en voorbereiding voor verdere ontwikkelingen vinden plaats binnen de grondexploitatie Scholenzone en Havenkade, langs de Noord en bij het stationsplein. Hiervoor worden (daar waar nodig) nieuwe grondexploitaties opgesteld.

Binnen Het Palet worden de meerdere nieuwe ontwikkelingsvormen verder uitgewerkt. De studie voor een nieuwe woningbouwlocatie in Swifterbant is inmiddels afgerond. Keuze is gevallen op een ontwikkeling in Swifterbant Zuid. Planvorming wordt in 2020 verder vormgegeven. Voor het project De Graafschap in Biddinghuizen is een nieuw uitwerkingsplan van toepassing met ruimere ruimtelijke mogelijkheden en zijn de voorbereidingen gestart voor de ontwikkeling van de 2e fase. Hiervoor wordt een grondexploitatie opgesteld met besluitvorming medio 2020.

In 2018 is er een onderzoek uitgevoerd naar nieuwe uitgiftelocaties (capaciteit) in relatie met de ambities benoemd in de structuur- en woonvisie. Als vervolg hierop wordt onze woningbouwstrategie geactualiseerd.

Bij de bedrijventerreinen Poort van Dronten 1 en 2 wordt met name de acquisitie voor Agrofood gerelateerde bedrijven versterkt.

Actuele prognose van de te verwachten resultaten grondexploitatie

Resultaat

De gezamenlijke grondexploitaties geven een gecalculiseerd positief resultaat te zien van ca. € 5,5 miljoen. Dit is een verslechtering van € 3,7 miljoen ten opzichte van het opgerente resultaat van 2018 naar startwaarde 1-1-2019.

Het behalen van dit verwachte resultaat is uiteraard afhankelijk van veel factoren zoals de verwachte economische ontwikkelingen.

De exploitaties, welke door derden geëxploiteerd worden, zijn hierin niet inbegrepen.

Bijvoorbeeld het bedrijventerrein Oldebroekerweg 2^e fase in Biddinghuizen en het particuliere deel Poort van Dronten 2^e fase (ontwikkeling Staay Food Group).

In onderstaand overzicht is per categorie aangegeven de boekwaarde (saldo van eerder gemaakte kosten en opbrengsten per 1 januari 2019) en de per deze datum te verwachten kosten en opbrengsten.

Dit resulteert in een saldo c.q. resultaat op eindwaarde, ofwel het voorgerecalculeerde resultaat op de datum dat naar verwachting het totale complex (gebied) gerealiseerd is. Aangezien de verschillende complexen verschillende einddata kennen, zijn de resultaten naar heden c.q. 1 januari 2019 contant gemaakt om ze onderling vergelijkbaar te kunnen maken.

Complex	Boekwaarde 31-12-2018	Nog te realiseren		Resultaat op Startwaarde (2019)	Status
		Kosten	Opbrengsten		
Woningbouw	9.647.210	24.580.670	33.904.461	-1.022.840	tekort
Bedrijventerreinen	16.114.168	5.665.983	23.391.452	452.366	overschot
Bijzondere bebouwing	10.853.193	3.081.819	20.140.465	6.096.998	overschot
Totaal	36.614.571	33.328.472	77.436.378	5.526.524	overschot

De startwaarde is de resultante van de boekwaarde, nog te maken kosten en opbrengsten gecorrigeerd met de inflatie en rente-invloeden contant gemaakt naar 1-1-2019

Belangrijkste conclusies behorend bij de bovenstaande tabel zijn:

- Alle complexen in exploitatie genomen gronden kennen gezamenlijk een boekwaarde van € 36,6 miljoen;
- Het totaal van de grondexploitatie-complexen kent na realisatie een financieel positief resultaat van € 5,5 miljoen berekend naar 1 januari 2019.

Hierin zijn door de raad genomen besluiten verwerkt:

- Wijziging BBV regelgeving conform raadsbesluit november 2016.

Om dit voorgerecalculeerde resultaat uiteindelijk te kunnen genereren, dient nog vanaf 1 januari 2019 voor € 33,1 miljoen geïnvesteerd te worden en moet er nog voor € 77,4 miljoen aan opbrengsten en bijdragen ontvangen worden.

Hierbij dienen nog de volgende kanttekeningen geplaatst te worden:
 Het becijferde resultaat van de gezamenlijke grondexploitaties is gebaseerd op voorcalculatorische en dus nog niet geheel gerealiseerde (exploitatie) resultaten die, gaande de exploitatieperiode, aan verandering onderhevig kunnen zijn.

Jaarrekening 2018 / Perspectiefnota 1-1-2019

Verwacht resultaat grondexploitaties (zie 3.3.2)

woningbouw		-1.022.840	
bedrijventerreinen		452.366	
bijzondere bebouwing		6.096.998	
Resultaat exploitaties	A	5.526.524	5.526.524

Risico's

algeheel exploitatierisico's bij 0,5% minder opbrengstenstijging		2.700.000	
afzetrisico stagnatie woningbouw (3 jaar - 10%)		0	
risico geen opbrengstenstijging woningbouw 10 jaar		-4.200.000	
risico algehele korting van 5% op woningbouw		-1.700.000	
beheersmaatregel risico 20% van de opbrengsten > 10 jaar		-1.000.000	
		-4.200.000	
projectgebonden risico's		-50.000	
Subtotaal	B	-4.250.000	-4.250.000
Totaalstand exploitaties			1.276.524

Reserves, voorzieningen en claims

algemene reserve grex 1-1-2018 (inclusief rente 2018)		0	
resultaat grondexploitatie 2018 (positief)		6.322.927	
dotatie bestemmingsreserve		-778.797	
resultaat voor dotatie		5.544.130	
dotatie resultaat algemene reserve AD*		-5.544.130	
Stand algemene reserve per 31-12-2018		0	

bestemmingreserves		6.109.886	
voorzieningen bouwgrondexploitatie		2.216.889	
risicovoorziening Poort van Dronten 1e fase > 10 jaar		6.280.504	
Aanwezige vermogen per 31-12-2018		14.607.279	

claims op algemene reserve		0	
claims op bestemmingsreserve		-258.483	
Subtotaal	C	14.348.796	14.348.796

Toekomstig weerstandsvermogen	A+B+C	15.625.320
Gewenst weerstandsvermogen		6.097.000

Saldo (voor resultaatbestemming)	9.528.320
---	------------------

* onder voorbehoud raadsbesluit

Onderbouwing geraamde winstneming

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording dient voor voorziene verliezen op grondexploitaties een voorziening getroffen te worden. Deze voorzieningen worden door middel van het resultaat onttrokken aan de algemene reserve grondexploitatie. De gemeente Dronten hanteerde tot 2017 als criterium voor tussentijdse winstneming er sprake moet zijn van voldoende zekerheid. Dit geldt indien 90% van de kosten en 95% van de verkopen/opbrengsten gerealiseerd zijn (het voorzichtigheidsbeginsel). Gezien de aangescherpte regels inzake winstneming en de nadere toelichting in de aanvullende notitie van maart 2018 van de commissie BBV wordt de winst nu op basis van de POC-methode bepaald (het realisatiebeginsel). De POC methode gaat uit van het procentuele gewogen gemiddelde van de gerealiseerde kosten en opbrengsten keer het geprognosticeerde resultaat op startwaarde. Een deel van dit resultaat wordt bij bestemming gestort in de nieuw gevormde

bestemmingsreserve "Niet afgesloten exploitaties". Dit omdat er zich onzekerheden kunnen voordoen (zie ook notitiegrondexploitaties 2016 commissie BBV paragraaf 5.3). Bij het opstellen van de jaarrekening en Perspectiefnota wordt bepaald of er sprake is van voldoende zekerheid en of voldaan is aan de genoemde criteria voor toepassing van de POC-methode. Per geval wordt dan bekeken hoeveel van de geraamde winst wordt genomen, rekening houdend met de gerealiseerde en nog uit te voeren werken en/of verwachte opbrengsten.

Herzien van grondexploitaties

Als zich significante afwijkingen in de werkelijkheid ten opzichte van het vastgestelde krediet voordoen, zal de exploitatieopzet tussentijds worden herzien en opnieuw ter vaststelling aan de raad worden aangeboden. Dit geldt als de volgende wijzigingen optreden:

1. in de exploitatiegrens;
2. planinhoud, zijnde bestemmingen en hoeveelheden (m² uitgeefbaar etc.);
3. als het effect op het vastgestelde saldo op startwaarde groter is dan 10% van de totale kosten of een bedrag van meer dan € 500.000. De afwijking moet € 250.000 of meer bedragen.

Afsluiten van grondexploitaties

Na het gereedkomen van de werken binnen de grondexploitatie wordt nog gedurende 1 jaar kosten voor garantie geraamd. Voor groen is een garantieperiode van 2 jaar van toepassing. Hierna wordt overgegaan tot het definitief afsluiten van de exploitatie. Een grondexploitatie wordt definitief afgesloten als 100% van de kosten en opbrengsten zijn gerealiseerd. In de jaarrekening zal hiervan melding worden gedaan.

Beleidsuitgangspunten reserves in relatie tot de risico's grondzaken

Met de Perspectiefnota 2019 wordt verantwoording afgelegd over de wijze waarop uitvoering is gegeven aan het grondbeleid en de doelstelling van de grondexploitaties.

Hiervoor is, naast het verwachte resultaat van de gezamenlijke grondexploitaties, bepaald welke risico's op deze complexen worden gelopen.

Aan de hand van de stand van de algemene reserve, voorzieningen, claims, uitgaven op de overige gronden en de exploitatieresultaten van de gronden in exploitatie wordt de vermogenspositie (aanwezige weerstandsvermogen) bepaald. Deze stand wordt afgezet tegen het gewenste weerstandsvermogen om zodoende te kunnen bepalen hoe de grondexploitatie ervoor staat.

Resultaat

De gezamenlijke grondexploitaties geven een gecalculeerd positief resultaat te zien van ca. € 5,5 mln. Dit is een verslechtering van € 3,7 mln. ten opzichte van het operante resultaat van 2018 naar startwaarde 1-1-2019.

Het behalen van dit verwachte resultaat is uiteraard afhankelijk van veel factoren zoals de verwachte economische ontwikkelingen.

De exploitaties, welke door derden geëxploiteerd worden, zijn hierin niet inbegrepen.

Bijvoorbeeld het bedrijventerrein Oldebroekerweg 2^e fase in Biddinghuizen en het particuliere deel Poort van Dronten 2^e fase (ontwikkeling Staay Food Group).

Risico's

Om de risico's die het exploiteren van gronden met zich meebrengen te kunnen opvangen, dient bij de huidige stand van de grondexploitaties een buffer aanwezig te zijn van €4,25 mln., bestaande uit € 4,2 mln. algehele exploitatierisico's en € 0,05 mln. projectgebonden risico's.

Voorzienen en reserves

Ten behoeve van de grondexploitaties welke een tekort vertonen, dient een voorziening getroffen te worden. Op basis van deze Perspectiefnota worden de te treffen voorzieningen per 1-1-2019 verlaagd met € 1,3 mln. tot € 8,5 mln. Hierin is € 6,3 mln. opgenomen als verliesvoorziening als beheersmaatregel voor de uitgiftefasering van langer dan 10 jaar voor de Poort van Dronten 1^e fase.

Weerstandsvermogen

De stand van de reserves, voorzieningen en claims gecorrigeerd met de exploitatieresultaten en de exploitatierisico's geeft het toekomstig weerstandvermogen van de grondexploitaties weer.

Vorig jaar was de stand van het toekomstig weerstandsvermogen € 16,4 mln. Het huidig toekomstig weerstandsvermogen van € 15,6 mln. ligt boven het gewenste niveau van € 6,1 mln. (vorig jaar € 4,8 mln.).

Het gewenste weerstandsvermogen is per ultimo 2019 becijferd op € 6,1 mln. In hoofdstuk 6.2 is toegelicht dat deze is opgebouwd uit 3 jaar rentelasten over de laatst bekende boekwaarde en een component herontwikkelingskosten zijnde 75% van de personeelslasten voor een periode van 3 jaar.

Paragraaf subsidies

Algemeen

De gemeente verleent subsidies om bepaalde doelen te bereiken. De doelen zijn geformuleerd in de programma's van de Programmabegroting en in specifieke beleidsnota's. De subsidieverlening moet voldoen aan de regels van de Algemene wet bestuursrecht, de Algemene subsidieverordening en de subsidiebeleidsregels. Met een subsidie kunnen de kosten van een activiteit geheel of gedeeltelijk worden betaald.

Subsidiebeleid

Voor het jaar 2020 is de lokale regelgeving vastgelegd in de volgende documenten:

- Algemene subsidieverordening;
- Subsidiebeleidsregels 2020.

Per afzonderlijke subsidie worden de voorwaarden waaronder de subsidie wordt verleend, de verplichtingen waaraan de subsidieontvanger moet voldoen en de wijze van betaling vastgelegd in een subsidiebesluit (beschikking). Waar mogelijk worden prestatieafspraken geformuleerd.

De gemeente Dronten kent basissubsidies en (structurele) activiteitensubsidies.

In de begroting is rekening gehouden met de jaarlijkse indexering zoals in de Kadernota 2020 opgenomen. De meeste activiteitensubsidies worden jaarlijks geïndexeerd. Indexering is echter geen automatisme. Een index wordt pas toegepast wanneer de gesubsidieerde instelling kan aantonen dat sprake is van loon- en prijsstijgingen die het toepassen van een index noodzakelijk maken. De hoogte van de index is maximaal de hoogte van het percentage van de loon- en prijsstijgingen van de subsidieontvanger.

Subsidies gemeente Dronten	Taakvel d	Omschrijving	Werkelijk 2018	Begroot 2019	Begroo t 2020	Begroot 2021	Begroo t 2022	Begroot 2023
Communicatie	0.4	Nieuwjaarsbijeenkomst	4	0	0	0	0	0
Communicatie	0.4	100 jaar Zuiderzeewet	2	0	0	0	0	0
Cofinanciering LEADER	0.5	Cofinanciering Leader	0	450	0	0	0	0
Economische ontwikkeling algemeen	3.1	Internet buitengebied	10	0	0	0	0	0
Economische ontwikkeling Actieplan Centrum Dronten	3.1	Stichting Does *	150	187	187	187	187	187
Bevordering recreatie en toerisme	3.4	St. Flevomeer Bibliotheek, VVV activiteiten	15	13	13	13	13	13
Onderwijsbegeleiding	4.3	Samenwerkingsverband WSNS	31	31	31	31	31	31
Voor- en vroegschoolse educatie	4.3	Peterspeelzaal- en schoolmaatschappelijk werk	551	515	515	490	490	490
Lokaal onderwijsbeleid	4.3	Diverse projecten	22	15	15	15	15	15
Volwasseneneducatie	4.3	Taaltraining	49	8	0	0	0	0
Leerplichtwet	4.3	Plustrajecten het Perron	37	0	0	0	0	0
Leerplichtwet	4.3	GGD ziekteverzuimbegeleidin g VO	21	0	0	0	0	0
Stimulering sport	5.1	Sportevenementen en - promotie	95	52	52	52	52	52
Brede Impuls combinatiefuncties - buurtsportcoach	5.1	Buurtsportcoach	180	222	222	222	222	222
Beleidsontwikkeling welzijn, sport en cultuur	5.3	100 jaar Zuiderzeewet	15	0	0	0	0	0
Beleidsontwikkeling welzijn, sport en cultuur	5.3	Bijdrage aan evenementen	15	15	15	15	15	15
Stimuleringsbudget overige maatschappelijke doelen	5.3	Wereldwinkel	31	33	33	33	33	33
Stimuleringsbudget Kunstprojecten	5.3	Lokale initiatieven	0	22	22	22	22	22
Kunst in openbare ruimte	5.3	Bijdrage aan evenementen	31	37	12	12	12	12
Beleidsontwikkeling welzijn, sport en cultuur	5.3	Basissubsidies verenigingen	28	28	28	28	28	28
Beleidsontwikkeling welzijn, sport en cultuur	5.3	Maatschappelijk fonds	5	10	0	0	0	0
Openbare bibliotheken	5.6	Exploitatie openbare bibliotheken	1.550	1577	1599	1599	1599	1599
Stimuleringsbudget Ver. Van Dorpsbelangen	5.7	Dorpsbelangen	15	30	30	30	30	30
4 mei herdenking	5.7	Stichting 4 mei Herdenking Dronten	10	10	10	10	10	10
Multifunctioneel centrum Dronten (Nieuwe Meerpaal)	5.7	Exploitatie, aflossing en rente	3.233	3293	3265	3265	3265	3265
MFG Biddinghuizen	5.7	Exploitatie	0	121	121	121	121	121
Opvang asielzoekers en statushouders	6.1	Bibliotheek integratie activiteiten	5	0	0	0	0	0
Opvang asielzoekers en statushouders	6.1	Vluchtelingenwerk	25	20	20	0	0	0
Beleidsontwikkeling en -advisering Kinderopvang	6.1	Peuterspeelzalen	380	438	358	357	357	357
Algemene voorziening WMO MO	6.1	o.a. Mee, OBD, Stg. Onder dak	560	478	75	75	75	75
Algemene voorziening Jeugd	6.1	Projecten jongerenwerk en verslavingszorg	31	49	49	49	49	49
Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	6.1	MDF Algemeen maatschappelijk werk en Sociaal Raadslieden	404	411	365	365	365	365
Centrum voor Jeugd en Gezin	6.2	Centrum Jeugd en Gezin	686	791	792	792	792	792
Wijk- en buurtbeheer	6.2	buurtbemiddeling MDF	43	41	41	41	41	41
Armoedebeleid	6.3	MDF Schuldhelpverlening	272	288	293	268	268	268
Bijstand inkomensdeel WWB	6.3	Loonkostensubsidies	291	325	200	200	200	200
Uitvoering WWB werkdeel	6.5	MDF Schuldhelpverlening participatie	76	77	77	77	77	77
Gestructureerd huishouden	6.71	Hospice huishoudelijke ondersteuning	12	0	0	0	0	0
Opvang en beschermd wonen WMO	6.81	Woonstart	274	717	712	560	560	250
Overige openbare gezondheidszorg	7.1	De Meerpaal, gezonde leefstijl	85	85	0	0	0	0
Natuur- en milieueducatie	7.4	Boomfeestdag	0	1	1	1	1	1
Totaal			9.244	10.390	9.152	8.930	8.930	8.620

* afhankelijk van de daadwerkelijke opbrengsten uit de Reclamebelasting

(Bedragen x € 1.000)

Paragraaf informatisering

Algemeen

In 2017 is met het Informatiebeleidsplan "Dronten aan zet, de volgende stap", voor de gemeentelijke organisatie van Dronten een nieuw informatiebeleidsplan opgesteld voor de periode 2017-2021. In het vierde kwartaal 2019 is de visie digitale transformatie uitgewerkt in een programmaplan; dit programma start begin 2020.

Informatiebeleidsplan 2017-2021

Informatiebeleidsplan 2017-2021

Het informatiebeleidsplan is ons stuurinstrument, sluit aan op de visie en doelstellingen van de organisatie en is onderverdeeld in een zevental thema's. Deze thema's zorgen voor een scherpere sturing op de ambities en de prioritering van de verschillende projecten.

Hieronder volgt een korte uitleg per thema en worden enkele ambities voor 2020 benoemd.

Voor meer inhoudelijke informatie wordt verwezen naar het Informatiebeleidsplan 2017-2021.

1. Externe trends en ontwikkelingen

De externe trends en ontwikkelingen op onder meer gegevensmanagement en informatieveiligheid zijn veelal inhoudelijk uitgewerkt in de andere thema's.

2. Plaats-, tijd-, en apparaatonaafhankelijk werken

De gemeente heeft begin 2018 de uitgangspunten 'activiteitgericht werken' en 'mobiel, tenzij...' gedefinieerd. Op basis van deze uitgangspunten zijn de vaste telefoons vervangen door mobiele telefoons en zijn de desktops eind 2019 vervangen door laptops, om het activiteitgericht- en plaatsonafhankelijk werken te ondersteunen. De verdere voorbereidingen van het activiteitgericht werken vindt plaats binnen project Huisvesting en Dronten op Koers.

3. Informatieveiligheid

Plaats- en tijd onafhankelijk werken, integrale klantbeelden, samenwerking in ketens en steeds meer apparaten waarmee informatie wordt ontsloten leiden tot een toenemende dreiging van cybercriminaliteit. Dit is een greep uit de ontwikkelingen van de afgelopen jaren die duidelijk maken dat de beveiliging van informatie en het waarborgen van de privacy steeds belangrijker en complexer is geworden.

In 2020 worden ondermeer de volgende activiteiten gerealiseerd:

- Uitvoeren Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA);
- Verder anticiperen op wet- en regelgeving, zoals de Omgevingswet en de AVG met betrekking tot effecten/ gevolgen op bedrijfsprocessen en de daarin aanwezig risicovolle en privacy gevoelige data;
- Bewustwordingsactiviteiten organiseren voor informatie/privacy veiligheid;
- Beleggen en invoeren van de verantwoordelijkheid om het privacybeleid vorm te geven en te bewaken, met behulp van de functie Privacy Officer;
- Realiseren dat het inloggen op SaaS-applicaties via Active Directory (AD) plaatsvindt, met behulp van ADFS (Active Directory Federation Services).

4. Gegevensmanagement

Gegevensmanagement is in feite het fundament van de informatievoorziening. De gegevens moeten voldoen aan de kwaliteitsaspecten: juistheid, volledigheid en tijdigheid. en De gevoeligheid van de gegevens bepaalt of en in hoeverre de gegevens actief gedeeld en gecombineerd mogen worden. Het is dus van groot belang om werk te maken van zgn. data-classificatie.

In 2020 worden ondermeer de volgende activiteiten gerealiseerd:

- Meer inzicht verwerven in persoonsgegevens in niet-gestructureerde data;
- Optimaliseren beheer persoonsgegevens in het document management systeem (DMS);
- Werkzaamheden aan het gegevensmagazijn als basis voor datagedreven werken;
- Doorontwikkelen gegevens basisregistraties;
- Het realiseren van diverse aansluitingen op grond van de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI).

5. Doorontwikkeling team Informatiemanagement

Team Informatiemanagement gaat de komende jaren nog meer werken op basis van governance, onder architectuur en werken met portfoliomanagement.

In 2020 worden ondermeer de volgende activiteiten gerealiseerd:

- Verbeteren beheer IT-projecten;
- Invoeren Drontense informatie-architectuur;
- Doorontwikkelen interne servicedesk.

6. Beheer Informatiemanagement / regulier werk

Naast de projecten zijn er natuurlijk ook nog de reguliere werkzaamheden om de organisatie te ondersteunen bij de uitvoering van hun dagelijkse processen. Daarnaast zijn er nog beheersactiviteiten om de diverse applicaties en de verdere ICT-omgeving actueel te houden. Hieronder enkele omvangrijke activiteiten

In 2020 worden onder meer de volgende activiteiten gerealiseerd:

- Voorbereiden aansluiting op het e-depot;
- Aanbesteding kantoorlicenties;

7. Organisatieontwikkelingen

Dit betreft ondermeer het actief ondersteunen van veelal niet direct te plannen of te begroten ontwikkelingen in de organisatie.

In 2020 worden ondermeer de volgende activiteiten gestart:

- Voorbereidingen tbv de ontwikkelingen rondom Digitaal Stelsel Online, afkomstig uit de Omgevingswet.;
- Oppakken diverse projecten rondom ICT en DIV in verband met de verbouwing van het gemeentehuis.

8. Digitale transformatie

Het daadwerkelijk digitaal werken is veelomvattender dan het implementeren van software en het uitreiken van laptops. Diverse samenhangende activiteiten worden met de organisatie uitgevoerd in één programma, de digitale transformatie. Eind 2019 moet globaal bekend zijn welke hoofdactiviteiten onder het programma worden uitgevoerd.

In 2020 worden ondermeer de volgende activiteiten gestart:

- Opstarten programma Digitale transformatie, waaronder de ondersteuning van de ontwikkelingen rondom zaakgericht werken;
- Het optimaliseren en uniformeren van het documentmanagement systeem (DMS).

Paragraaf sociale monitor pilot (nieuw)

Deze paragraaf is nieuw op verzoek van de auditcommissie. In deze paragraaf staan de beleidsindicatoren vanuit de 5 themaplannen Sociaal Domein en bevat (onderdelen) uit programma 4 Onderwijs, programma 5 Sport, cultuur en recreatie, programma 6 Sociaal domein en programma 7 Volksgezondheid en milieu. De uitwerking van deze paragraaf is uitdrukkelijk een groeimodel. In eerste instantie is nu alleen de nulmeting opgenomen. Deze kijkt op een aantal punten af van de sturingsnotitie themaplannen sociaal domein. Deze metingen zijn aangevuld met de laatste informatie. Monitoring vindt plaats in de Voortgangsrapportages en Jaarstukken. De eerstvolgende terugkoppeling zal plaatsvinden bij de Jaarstukken 2019.

Gezonde leefstijl			
Het aantal inwoners met verslavingsproblemen neemt af en meer inwoners zijn zich bewust van de gevaren van genotmiddelen			
Indicator	% inwoners dat alcohol drinkt		
Nulmeting	jongeren dat aan bingedrinken deed	10,00	%
Nulmeting	volwassenen die zware drinkers zijn in leeftijd 19-64 jaar	3,00	%
Nulmeting	volwassenen die zware drinkers zijn in leeftijd 65+	3,00	%
Inwoners bewegen meer			
Indicator	% inwoners dat voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB)		
Nulmeting	oudere inwoners in de leeftijd 65+	74,00	%
Nulmeting	volwassen inwoners in de leeftijd 19-64 jaar	56,00	%
Inwoners zijn zich meer bewust van de risico's van ongezond eten			
Indicator	Aantal voorlichtingsbijeenkomsten en campagnes over gezonde leefstijl		
Nulmeting	nulmeting ontbreekt. Metingen starten in 2019		
Meer inwoners dragen bij aan hun eigen gezonde leefomgeving			
Indicator	Aantal maatregelen om sporten, bewegen en ontmoeten te bevorderen		
Nulmeting	nulmeting ontbreekt. Metingen starten in 2019		
Leefbaarheid en veiligheid			
Meer burgerparticipatie/ burgerinitiatieven in het sociaal domein			
Indicator	Aantal aanvragen bewonersbudget (Samen Actief)		
Nulmeting	aantal aanvragen	91,00	aanvragen
Meer passende hulpverlening voor inwoners met verward en/of onbegrepen gedrag			
Indicator	Aantal inwoners (% van de bevolking) met ernstige psychiatrische aandoeningen (EPA)		
Nulmeting	% inwoners		1,0-1,18% van alle inwoners boven 18 jaar

Meer sociale cohesie in wijken			
Indicator	% betrokkenheid in de buurt (lemonmeting)		
Nulmeting	Biddinghuizen	6,40	%
Nulmeting	Dronten midden	6,20	%
Nulmeting	Dronten west	6,30	%
Nulmeting	Dronten zuid	6,60	%
Nulmeting	gemiddeld	6,36	%
Nulmeting	Swifterbant	6,30	%
Minder huiselijk geweld en kindermishandeling			
Indicator	Aantal meldingen bij Veilig Thuis Flevoland (VTF)		
Nulmeting	aantal meldingen	395,00	meldingen
Minder multiprobleemgezinnen			
Indicator	Aantal huishoudens met meerdere voorzieningen in P-wet, Wmo, Jeugd		
Nulmeting	Jeugd & P-wet	2,00	per 1.000 huishoudens
Nulmeting	Jeugd en Wmo	3,00	per 1.000 huishoudens
Nulmeting	Jeugd, P-wet & Wmo	1,00	per 1.000 huishoudens
Nulmeting	P-wet & Wmo	11,00	per 1.000 huishoudens
Opgroeien en opvoeden			
Alle kinderen de kans bieden zich te ontwikkelen			
Indicator	% voortijdig schoolverlaters		
Nulmeting	voortijdig schoolverlaters	2,27	%
Kwetsbare jongeren beter op weg helpen zelfstandig te worden			
Indicator	% jeugdigen met jeugdhulp met Plan 18		
Nulmeting	nulmeting ontbreekt. Metingen starten in 2019		
Meer ouders kunnen zelfstandig voor hun kinderen zorgen			
Indicator	% ondertoezichtstellingen		
Nulmeting	1e helft 2016	1,30	%
Nulmeting	1e helft 2017	1,20	%
Nulmeting	1e helft 2018	1,10	%
Minder kinderen groeien in armoede op			
Indicator	Gebruik minimavoorzieningen neemt toe met 5 % per jaar (t.o.v. nulmeting)		
Nulmeting	minimavoorzieningen gebruikt voor 3-18 jarigen	424,00	keer

Minder kinderen maken gebruik van jeugdhulp en/of meer kinderen maken gebruik van een verschuiving van zwaardere naar lichtere hulp

Indicator	Gemiddelde prijs per unieke jeugdige		
Nulmeting	aantal met unieke BSN	810,00	jeugdigen met jeugdhulp
Nulmeting	gemiddelde prijs per unieke jeugdige	16927,86	euro

Participatie

Meer huishoudens met een minimuminkomen zijn in beeld en maken gebruik van voorzieningen

Indicator	Gebruik van de toegankelijkheidsbijdrage (Pas van Dronten) neemt in de periode 2017-2022 toe met 10% (t.o.v. de nulmeting)		
Nulmeting	alleenstaanden	235,00	personen
Nulmeting	gehuwden	103,00	personen
Nulmeting	kinderen < 12 jaar	101,00	personen
Nulmeting	kinderen 12-18 jaar	120,00	personen
Nulmeting	totaal	559,00	personen

Meer inwoners doen vrijwilligerswerk

Indicator	Indicator is in themaplan Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden opgenomen.		
Nulmeting			

Meer inwoners met een uitkering op grond van de Participatiewet hebben betaald werk of doen op een andere wijze mee in de samenleving naar vermogen

Indicator	Aantal inwoners instroom en aantal inwoners uitstroom		
Nulmeting	instroom	235,00	personen
Nulmeting	uitstroom	216,00	personen

Meer jongeren die een uitkering op grond van de Participatiewet ontvangen, stromen uit naar school naar het maximaal mogelijke niveau, mits zij leerbaar zijn (afstemmen met Opgroeien en Opvoeden)

Indicator	Aantal jongeren dat uitstroomt naar school (t.o.v. de nulmeting).		
Nulmeting	uitstroom naar school	9,00	%

Minder laaggeletterdheid

Indicator	% laaggeletterdheid 15-65 jaar		
Nulmeting	laaggeletterden		8-11 %

Statushouders zijn in toenemende mate geïntegreerd

Indicator	Uitstroom aantal statushouders naar werk		
Nulmeting	gedeeltelijk uitgestroomd naar werk	6,00	statushouders
Nulmeting	volledig uitgestroomd naar werk	11,00	statushouders

Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden

Er zijn minder overbelaste mantelzorgers

Indicator	% zwaar belaste mantelzorgers		
Nulmeting	leeftijd 19-64 jaar	18,00	%
Nulmeting	leeftijd 65+	16,00	%

Het aantal inwoners dat zich eenzaam voelt, neemt af

Indicator	% inwoners dat zich eenzaam voelt		
Nulmeting	ernstig eenzaam in leeftijd 19-64 jaar	8,00	%
Nulmeting	ernstig eenzaam in leeftijd 65+	4,00	%
Nulmeting	matig eenzaam in leeftijd 19-64 jaar	32,00	%
Nulmeting	matig eenzaam in leeftijd 65+	41,00	%
Nulmeting	zeer ernstig eenzaam in leeftijd 19-64 jaar	3,00	%
Nulmeting	zeer ernstig eenzaam in leeftijd 65+	2,00	%

Inwoners blijven langer zelfstandig wonen

Indicator	Aantal inwoners met WLZ-Zorg Thuis en WLZ Zorg instelling		
Nulmeting	personen die gebruik maken van WLZ Zorg Thuis	94,00	per 10.000 personen
Nulmeting	personen die gebruik maken van WLZ-zorg	89,00	per 10.000 verzekerden

Inwoners krijgen de hulp die nodig is

Indicator	Aantal inwoners met beschikking maatwerk voorziening Wmo		
Nulmeting	inwoners met beschikking	295,00	per 1.000 huishoudens

Meer inwoners die aan informele zorg (vrijwilligers) doen

Indicator	% vrijwilligers		
Nulmeting	doet vrijwilligerswerk	35,00	%

Minder inwoners met financiële problemen

Indicator	% volwassenen heeft enige of grote moeite met rondkomen		
Nulmeting	volwassenen	15,00	%

1.3 Financiële begroting

Overzicht van baten en lasten en de toelichting

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Lasten *							
0	Bestuur en ondersteuning	-5.338	-6.780	-6.526	-6.575	-6.510	-6.407
1	Veiligheid	-3.000	-3.010	-3.136	-3.317	-3.500	-3.590
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	-8.059	-7.702	-6.543	-6.484	-6.449	-6.430
3	Economie	-2.550	-2.980	-1.905	-1.718	-1.667	-1.665
4	Onderwijs	-5.064	-5.407	-5.308	-5.136	-4.961	-4.920
5	Sport, cultuur en recreatie	-14.487	-15.229	-15.754	-14.715	-14.921	-14.956
6	Sociaal domein	-42.846	-43.767	-42.029	-41.033	-40.404	-39.067
7	Volksgesondheid en milieu	-8.715	-8.362	-8.842	-8.775	-8.699	-8.750
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-4.264	-5.657	-6.031	-5.660	-4.759	-4.743
	Subtotaal Lasten *	-94.323	-98.894	-96.074	-93.413	-91.870	-90.528
Baten *							
0	Bestuur en ondersteuning	1.060	1.036	1.029	1.029	1.029	1.029
1	Veiligheid	201	69	124	124	124	124
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	392	1.473	193	209	209	209
3	Economie	3.068	976	635	635	768	635
4	Onderwijs	977	823	823	823	823	823
5	Sport, cultuur en recreatie	2.493	1.369	1.175	1.312	1.387	1.389
6	Sociaal domein	12.324	10.688	10.330	10.330	10.330	10.330
7	Volksgesondheid en milieu	8.463	7.992	7.893	7.887	7.887	7.887
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	8.209	3.445	3.626	3.626	3.626	3.626
	Subtotaal Baten *	37.187	27.871	25.828	25.975	26.183	26.052
	Subtotaal van baten en lasten exclusief algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien	-57.136	-71.023	-70.246	-67.438	-65.687	-64.476
Lasten Algemene dekkingsmiddelen							
	Algemene uitkeringen		351	87	87	87	-263
	Bespaarde rente	-186					
	Financieringsfunctie	1.610	-1.517	-571	-721	-865	-997
	Inflatiecorrectie voorzieningen		-195	-173	-173	-173	-173
	Overige Algemene dekkingsmiddelen	625	-824	-953	-953	-953	-953
	Subtotaal Lasten	2.049	-2.185	-1.610	-1.760	-1.904	-2.386

Lasten en Baten (x € 1.000)		Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Baten Algemene dekkingsmiddelen							
	Algemene uitkeringen	57.345	58.444	60.108	60.484	60.854	61.176
	Bespaarde rente		5.312	5.746	5.706	5.666	5.665
	Dividenden		777	650	650	650	650
	Financieringsfunctie	712	1.489	740	740	740	740
	Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	11.873	11.568	11.859	11.909	11.044	11.594
	Overige Algemene dekkingsmiddelen	279					
	Subtotaal Baten	70.209	77.590	79.103	79.489	78.954	79.825
0.4	Overhead	-13.313	-18.242	-19.928	-16.090	-15.789	-15.727
0.4	Overhead	287	279	304	204	204	204
0.8	Onvoorziene uitgaven		-120	-142	-142	-142	-142
0.9	Vennootschapsbelasting	-257	0	0	0	0	0
	Totale lasten exclusief reserves	-105.843	-119.443	-117.752	-111.409	-109.706	-108.780
	Totale baten exclusief reserves	107.684	105.742	105.236	105.670	105.343	106.082
	Saldo exclusief reserves	1.841	-13.701	-12.516	-5.739	-4.363	-2.698
0.10	Toevoegingen aan reserves	-22.674	-26.758	-837	-937	-537	-537
0.10	Onttrekkingen uit reserves	30.369	30.920	4.084	3.008	3.549	3.184
	Het geraamde, c.q. gerealiseerde resultaat	9.535	-9.540	-9.268	-3.667	-1.349	-53
	Waarvan incidenteel te dekken lasten	9.535	-11.394	-9.667	-3.037	-670	361
	Structurele begrotingsresultaat 2020-2023	0	1.853	399	-630	-679	-414

* exclusief algemene dekkingsmiddelen, overhead, onvoorzien, vennootschapsbelasting en mutaties reserves

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Overzicht van incidentele baten en lasten

Om te bepalen of sprake is van structureel en reëel evenwicht, dient inzichtelijk gemaakt te worden welke incidentele baten en lasten de realisatie bevat per programma (artikelen 19c en 23b BBV). De incidentele baten en lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo.

Incidentele lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo positief en incidentele baten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo negatief.

De in de tabel opgenomen bedragen bevatten eveneens de incidentele mutaties reserves, zowel de toevoegingen als onttrekkingen. Echter de bestemmingsreserve dekking kapitaallasten is hierop een uitzondering. De looptijd van de ingestelde reserve is gelijk aan de afschrijvingstermijn van de geactiveerde investering. Hierdoor hebben zowel de kapitaallasten als de onttrekking aan deze reserve geen invloed op het structurele begrotingssaldo.

Incidentele baten en lasten 2020 (x € 1.000)		Begroting	
		Lasten	Baten
Exploitatie			
0.1	Hogere kosten accountant	-65	-
0.1	Inbedding inwonersparticipatie/initiatieven uit de samenleving	-200	-
0.2	Klantgeleidingssysteem Burgerzaken	-4	-
0.2	Nieuwe begrotingssystematiek verkiezingen	64	-
0.2	Portaal Burgerzaken en e-diensten	-19	-
0.2	Vervanging stemhokken	-16	-
0.4	Aanbesteding telefonie	48	-
0.4	Accountmanager / subsidiecoördinator	-10	-
0.4	Aframen BG19 personeelskosten	40	-
0.4	Amendement 2 Concert Kon. luchtmacht BG19	-10	-
0.4	ARBO-beleid	-20	-
0.4	B18.002833 Visie op Dienstverlening 2019-2023	-43	-
0.4	BG 2020 Personeelskosten	-93	-
0.4	BG 2020 Personeelskosten	-40	-
0.4	BG 2020 Personeelskosten	-10	-
0.4	BG 2020 Personeelskosten	-15	-
0.4	BG 2020 Personeelskosten	-23	-
0.4	Contractmanager Zorgpartijen	-20	-
0.4	Corr. vervanging vaste telefoontoestellen door mobiel (afschrijving)	16	-
0.4	Digitaliseren bouwdoSSIERS incidenteel	-400	-
0.4	ICT totale extra lasten	-124	-
0.4	Innovatiebudget Nieuwe Verbindingen	-100	-
0.4	Ondermijning (1 fte schaal 11)	-20	-
0.4	Personele ontwikkelingen	-120	-
0.4	Privacy Officer	-40	-
0.4	Transitiebudget	-147	-
0.4	Uitbreiding beleidsformatie WMO	-12	-
0.4	Verhoging budget externe juridische advisering	-70	-
0.4	Vernieuwbouw-ICT gemeentehuis	-3.130	100
0.4	Vervanging vaste telefoons door mobiel (afschrijving)	-16	-
0.7	Meicirculaire 2019	-	36
0.7	Septembercirculaire 2018	-	-1
0.8	Bijdrage Regio Zwolle Human Capital agenda	73	-
0.8	Human Capital Agenda	-73	-
Subtotaal programma 0 Bestuur en ondersteuning		-4.599	135
1.2	Aframen BG19 personeelskosten	84	-
1.2	BG 2020 Personeelskosten	-93	-
1.2	Ondermijning (1 fte schaal 11)	-84	-
Subtotaal programma 1 Veiligheid		-93	
2.1	Onderzoek verkeersveiligheid en verkeersstromen	-25	-
2.1	Rentevergoeding Provincie Flevoland Passage	-50	-
2.1	Uitbreiding P+R station Drunten	-75	-
Subtotaal programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat		-150	

Incidentele baten en lasten 2020 (x € 1.000)		Begroting	
		Lasten	Baten
3.1	Accountmanager / subsidiecoördinator	-30	-
3.1	Acquisiteur inhuur	-100	-
3.1	Bijdrage Regio Zwolle Human Capital agenda	-73	-
3.1	Nieuwe Natuur	-35	-
3.1	Realisatie gebiedsagenda	-50	-
3.1	Werkbudget Agrofood	-25	-
3.1	Werkbudget Floriade	-25	-
Subtotaal programma 3 Economie		-338	
4.2	Onderzoek huisvesting primair onderwijs Swifterbant	-50	-
4.3	Ontwikkeling flexibele leerlijnen en leer/werkplekken	-25	-
4.3	Vervanging ICT-systeem Leerplicht/RMC	-30	-
Subtotaal programma 4 Onderwijs		-105	
5.1	Motorische basisvaardigheden	-30	-
5.2	Burgemeester Aat de Jonge zwembad	405	-137
5.2	Introductie vrijstelling sport	-	88
5.2	Zwembad Overboord	-1.346	-
5.7	Plan van aanpak invasieve exoten	-31	-
5.7	Uitvoeringsagenda Recreatie en Toerisme	-40	-
Subtotaal programma 5 Sport, cultuur en recreatie		-1.042	-49
6.1	Begrotingswijzigingen tussen Kadernota en Voortgangsrapportage	-122	-
6.1	Begrotingswijzigingen tussen Kadernota en Voortgangsrapportage	16	-
6.1	Begrotingswijzigingen tussen Kadernota en Voortgangsrapportage	21	-
6.1	CP61 Inspelen op externe ontwikkelingen SD	-150	-
6.1	CP61 Monitoren indicatoren strategie SD	-50	-
6.1	CP62 Schulden Keten verslavingszorg/outreaching werk	-43	-
6.1	CP63 Iedereen doet mee - Coalitie tegen eenzaamheid	-50	-
6.1	CP63 Iedereen doet mee - De Kans (Meerpaal)	-63	-
6.1	CP63 Iedereen doet mee - Lang zult u wonen	-11	-
6.1	CP63 Iedereen doet mee - Mantelkring	-95	-
6.1	CP63 Iedereen doet mee - Mantelzorg	-50	-
6.1	CP63 Iedereen doet mee - Voedselbank	-25	-
6.1	CP63 Iedereen doet mee - Vraag Elkaar	-85	-
6.1	CP65 Sluitende keten verslavingszorg	-28	-
6.1	Septembercirculaire 2018	1	-
6.2	Aframen BG19 personeelskosten	122	-
6.2	Begrotingswijzigingen tussen Kadernota en Voortgangsrapportage	122	-
6.2	BG 2020 Personeelskosten	-42	-
6.2	BG 2020 Personeelskosten	-93	-
6.2	Contractmanager Zorgpartijen	-84	-
6.2	CP66 Ontwikkelen kinderen/jongeren Tussenvoorz PO en VO	-100	-
6.2	CP66 Ontwikkelen kinderen/jongeren Versterking onderwijs en jeugdhulp	-100	-
6.2	CP66 Ontwikkelen kinderen/jongeren Voorschoolse tussenvoorz	-100	-
6.2	CP66 Ontwikkelen kinderen/jongeren Woonstart	-200	-

Incidentele baten en lasten 2020 (x € 1.000)		Begroting	
		Lasten	Baten
6.2	Uitbreiding beleidsformatie WMO	-38	-
6.3	Begrotingswijzigingen tussen Kadernota en Voortgangsrapportage	89	-
6.3	Begrotingswijzigingen tussen Kadernota en Voortgangsrapportage	-89	-
6.3	CP62 Kennis, beleid, schulden en bewindvoering	-50	-
6.3	CP62 Schulden Budgetbeheer op maat	-45	-
6.3	CP62 Schulden o.a. Stress sensitieve methodiek	-50	-
6.4	Budgettair effect Impact & P-gidsen uit overschot BUIG	-66	-
6.5	Begrotingswijzigingen tussen Kadernota en Voortgangsrapportage	-21	-
6.5	CP65 Reintegratietrajecten vanuit gezondheid naar werk	-98	-
6.5	Meicirculaire 2019	-47	-
6.71	Begrotingswijzigingen tussen Kadernota en Voortgangsrapportage	-16	-
6.72	Jeugdhulp scenario 2 van Bereschot	-1.900	-
6.81	Anticiperen op de doordecentralisatie WMO 2020 en 2021	-310	-
6.81	BW Almere 2016/2017 tbv Woonstart	-189	-
Subtotaal programma 6 Sociaal domein		-4.039	
7.1	Gids gelden 2020-2021	-95	-
7.3	Activiteiten voor een afvalloze samenleving	-15	-
7.3	Ondergrondse containers	-18	18
Subtotaal programma 7 Volksgezondheid en milieu		-128	18
8.1	Actualiseren Bestemmingsplannen	-55	-
8.1	BG 2020 Personeelskosten	-139	-
8.1	BG 2020 Personeelskosten	105	-
8.1	BG 2020 Personeelskosten	8	-
8.1	Implementatiekosten Omgevingswet (deel 2)	-50	-
8.1	Programma Omgevingswet	-195	-
8.1	Programmaleiding Omgevingswet en implementatiekosten	-26	-
8.1	Programmaleiding Omgevingswet en implementatiekosten	-389	-
8.1	TWN 658-2018 Klimaatbeleidsplan	125	-
8.3	Aframen BG19 personeelskosten	25	-
8.3	Doorontwikkeling gegevens basisregistratie	-20	-
8.3	Functionaris BAG	-117	-
8.3	Subsidiecoördinator Duurzaamheid	-50	-
8.3	TWN 658-2018 Klimaatbeleidsplan	-125	-
8.3	Uitvoeringsagenda Woonvisie	-25	-
8.3	Uitvoeringsprogramma Klimaatbeleidsplan	-45	-
8.3	Wooncapagne / Marketing wonen	-75	-
8.3	Woonvisie en ontwikkelvisie herontwikkeling schoollocaties, sporthal Het Dok en Zuidwest	-170	-
Subtotaal programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		-1.218	
Subtotaal Exploitatie		-11.712	104

Mutaties reserves			
0.10	B18.002833 Visie op Dienstverlening 2019-2023	-	43
0.10	Onttrekking uit BR Sociaal Domein	-	1.900
Subtotaal programma 0 Bestuur en ondersteuning			1.943
Subtotaal Mutaties reserves			1.943
Totale incidentele baten en lasten inclusief mutaties reserves		-11.712	2.047
		-9.665	

Structurele onttrekkingen aan reserves

Onttrekkingen aan de reserves worden als incidenteel beschouwd, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves c.q. dekkingsreserves (afschrijvingslasten) uit een daartoe toereikende (bestemmings)reserve met als doel het dekken van structurele lasten. Hieronder volgt een overzicht van de structurele reserves van de gemeente.

Naam reserve	Saldo per 1-1-2019	Mutaties 2019	Mutaties 2020	Mutaties 2021	Mutaties 2022	Mutaties 2023	Saldo per 31-12-2023
Bestemmingsreserve De Reest	542.703	-16.519	-16.519	-16.519	-16.519	-16.519	460.108
Bestemmingsreserve uitbreidingsinvesteringen 1999-2005	1.692.363	-116.084	-116.084	-116.084	-116.084	-116.084	1.111.943
Bestemmingsreserve huisvesting gemeentehuis	0	19.065.188	-1.089.943	-1.089.943	-1.089.943	-1.089.943	14.705.416
Bestemmingsreserve De Zuid - Walvisstraat	0	2.753.654	-46.672	-46.672	-46.672	-46.672	2.566.966
Bestemmingsreserve kapitaallasten scholencomplex Dronten - West	61.218	-5.691	-5.691	-5.691	-5.691	-5.691	32.763
Bestemmingsreserve kapitaallasten nieuwbouw Overboord	1.712.000	-494.532	-148.762	-138.659	-138.659	-138.659	652.729
Bestemmingsreserve Meerpaal gebouw	8.120.081	-535.411	-535.411	-535.411	-535.411	-535.411	5.443.026
Totaal Structurele Bestemmingsreserves	12.128.365	20.650.605	-1.959.082	-1.948.979	-1.948.979	-1.948.979	24.972.951

Financiële positie en de toelichting

Geprognosticeerde balans

ACTIVA	Rekening 2018	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023
VASTE ACTIVA						
Immaterieel	12.843	12.221	12.271	11.950	11.629	11.629
Materieel	53.701	58.075	64.761	80.632	76.503	76.503
Financieel	41.559	16.678	16.498	15.883	15.268	15.268
TOTAAL VASTE ACTIVA	108.102	86.974	93.530	108.465	103.400	103.400
VLOTTENDE ACTIVA						
Voorraden :						
Onderhanden werk waaronder IEG's	28.118	29.701	28.177	28.177	28.177	28.177
<i>Totaal voorraden</i>	<i>28.118</i>	<i>29.701</i>	<i>28.177</i>	<i>28.177</i>	<i>28.177</i>	<i>28.177</i>
Uitzettingen < 1 jaar :						
Schatkistbankieren	8.784	41.965	13.100	11.100	12.017	8.866
Vorderingen op openbare lichamen	6.880	4.500	5.943	4.500	4.500	4.500
Overige vorderingen	4.548	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
<i>Totaal uitzettingen</i>	<i>20.212</i>	<i>50.465</i>	<i>23.043</i>	<i>19.600</i>	<i>20.517</i>	<i>17.366</i>
Liquide middelen	847	0	0	0	0	0
Overlopende activa	1.487	500	500	500	500	500
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	50.664	80.666	51.720	48.277	49.194	46.043
TOTAAL ACTIVA	158.766	167.640	145.250	156.742	152.594	149.443

PASSIVA	Rekening 2018	Prognose 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2022
VASTE PASSIVA						
Reserves	95.113	94.040	78.340	78.497	77.854	77.210
Voorzieningen	31.717	41.257	39.276	39.967	40.662	41.355
Vaste schulden > 1 jaar	22.453	19.343	17.134	27.278	24.078	20.878
TOTAAL VASTE PASSIVA	149.283	154.640	134.750	145.742	142.594	139.443
VLOTTENDE PASSIVA						
Kasgeldlening	0	0	0	0	0	0
Overige schulden	2.071	4.000	3.500	4.000	4.000	4.000
Overlopende passiva	7.412	9.000	7.000	7.000	6.000	6.000
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	9.483	13.000	10.500	11.000	10.000	10.000
TOTAAL PASSIVA	158.766	167.640	145.250	156.742	152.594	149.443

EMU-saldo

EMU-saldo begroting	+/-	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Exploitatiesaldo (voor toevoeging aan/onttrekking uit reserves)	+	-12.271	-12.516	-5.739
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	+	3.533	5.060	4.092
Bruto dotaties aan voorzieningen ten laste van de exploitatie	+	5.273	4.021	4.021
Investerings in materiële vaste activa die op de balans ultimo jaar worden geactiveerd	-	9.494	15.000	5.000
Toegekende bijdragen van Rijk, provincies, EU en overigen investeringen die niet via de exploitatie lopen	+	0	0	0
Opbrengsten uit desinvesteringen in vaste activa	+	0	0	0
De boekwinst op desinvesteringen in vaste activa	-	0	0	0
Aankoop grond, bouw-, woonrijp maken	-	4.321	4.237	3.087
Opbrengsten uit verkoop van grond (tegen verkoopprijs)	+	15.440	9.918	12.749
De boekwinst op grondverkoop (schatting)	-	0	0	0
Betalingen ten laste van de voorzieningen	-	2.408	2.381	3.296
Betalingen die niet via de exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves worden gebracht	-	0	0	0
Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	-	0	0	0
EMU-saldo lokale overheid		-4.248	-15.135	3.740
Posten met een plus verkleinen het EMU-tekort, met een min vergroten het EMU-tekort.				

Financiële positie/structureel evenwicht

FINANCIELE POSITIE (bedragen x € 1.000)		Realisatie	Begroting na wijziging	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
STRUCTUREEL EVENWICHT		2018	2019	2020	2021	2022	2023
TOTAAL							
totaal baten	abs	107.684	105.743	105.238	105.671	105.344	106.083
totaal lasten	abs	-105.843	-119.446	-117.752	-111.408	-109.705	-108.782
resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	abs	1.841	-13.703	-12.514	-5.737	-4.361	-2.699
onttrekking reserves (baten)	abs	30.369	30.920	4.084	3.008	3.549	3.184
dotatie reserves (lasten)	abs	-22.674	-26.758	-837	-937	-537	-537
resultaat reserves	abs	7.695	4.162	3.247	2.071	3.012	2.647
totaal baten (na bestemming reserves)	abs	138.053	136.663	109.322	108.679	108.893	109.267
totaal lasten (na bestemming reserves)	abs	-128.517	-146.204	-118.589	-112.345	-110.242	-109.319
totaal resultaat (na mutatie reserves)	abs	9.536	-9.541	-9.267	-3.666	-1.349	-52
INCIDENTEEL							
totaal baten	abs	12.814	522	103	94	221	88
totaal lasten	abs	-14.655	-14.439	-11.712	-4.161	-2.370	-840
incidenteel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	abs	-1.841	-13.917	-11.609	-4.067	-2.149	-752
onttrekking uit incidenteel reserves (baten)	abs	8.624	28.544	1.943	1.030	1.479	1.114
dotatie aan incidenteel reserves (lasten)	abs	-1.595	-26.021	0	0	0	0
incidenteel resultaat reserves	abs	7.029	2.523	1.943	1.030	1.479	1.114
totaal baten (na bestemming reserves)	abs	21.438	29.066	2.046	1.124	1.700	1.202
totaal lasten (na bestemming reserves)	abs	-16.250	-40.460	-11.712	-4.161	-2.370	-840
totaal incidenteel resultaat (na mutatie reserves)	abs	5.188	-11.394	-9.666	-3.037	-670	362
STRUCTUREEL							
totaal baten	abs	94.870	105.221	105.135	105.577	105.123	105.995
totaal lasten	abs	-91.188	-105.007	-106.040	-107.247	-107.335	-107.942
structureel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	abs	3.682	214	-905	-1.670	-2.212	-1.947
onttrekking reserves (baten)	abs	21.745	2.376	2.141	1.978	2.070	2.070
dotatie reserves (lasten)	abs	-21.079	-737	-837	-937	-537	-537
structureel resultaat reserves	abs	666	1.639	1.304	1.041	1.533	1.533
totaal baten (na bestemming reserves)	abs	73.791	104.484	104.298	104.640	104.586	105.458
totaal lasten (na bestemming reserves)	abs	-69.443	-102.631	-103.899	-105.269	-105.265	-105.872
totaal structureel resultaat (na mutatie reserves)	abs	4.348	1.853	399	-629	-679	-414
Structurele exploitatieruimte (BBV)	%	4,6	1,8	0,4	-0,6	-0,6	-0,4

1.4 Bijlagen

Bijlage Investeringskredieten 2020

Investeringskredieten 2020 (per programma per taakveld)

Programma	Taakveld	Omschrijving	€
0	0.2	Aanvraagstations (6 stuks)	24.132
0	0.3	Auto 8 code FO-11-11, kenteken 3-VPJ-85	19.500
0	0.3	DAF-99-10 Ploeg SNK-240	14.000
0	0.3	Fendt Ploeg RUB-180	3.450
0	0.3	Vorkheftruck Taillift FD-25-21	36.000
0	0.3	67 spuit/ ROM500	14.500
0	0.4	Meubilair	20.000
0	0.4	Automatisering software 5 jr	10.000
2	2.1	Auto 11 code PT-04-12, kenteken 6-VTD-86	55.000
2	2.1	Auto 19 Onderhoud spelen	30.000
2	2.1	Hapert Kipper aanhanger D2000 53-WH-XG	6.000
2	2.1	Auto 13 ISU-10-01	22.800
7	7.3	Auto 10 Haakarm	250.000
Totaal Vervangingsinvesteringen			505.382
2	2.1	Fiets- en wandelpad De Gilden	100.000
Totaal Nieuwe investeringen (Kadernota 2020)			100.000
Totaal Investeringskredieten 2020			605.382

Bijlage Vervangingsinvesteringen 2021-2023

Vervangingsinvesteringen 2021-2023 (per programma per taakveld)

Programma	Taakveld	Omschrijving	€
0	0.3	Auto 21 Mega electric ME-04-2013	25.000
0	0.4	Meubilair	20.000
0	0.4	Automatisering software 5 jr	10.000
2	2.1	Auto 10 stratos 40-42 PCLN 490	38.000
2	2.1	Auto 18 stratos 40-36 PCLN 490	38.000
2	2.1	Auto 24 stratos 15-18 PCLN 350	30.000
2	2.1	Trekker stratos 17-21 AVCLN-350	30.000
Totaal Vervangingsinvesteringen 2021			191.000
Programma	Taakveld	Omschrijving	€
0	0.4	Meubilair	20.000
0	0.4	Automatisering software 5 jr	10.000
2	2.1	Begra kraan (Schmelzer robo 2wp)	72.300
7	7.3	Auto 64 TA-01-10 Zelfrijdende kraan	80.000
7	7.3	Aebi Schmidt claengo 4m3 (CG-12-01)	180.000
7	7.3	Aanhanger 1 (25-WH-ZG)	33.000
Totaal Vervangingsinvesteringen 2022			395.300
Programma	Taakveld	Omschrijving	€
0	0.4	Meubilair	20.000
0	0.4	Auto 34 ISU-14-04, kenteken VS-237-G	50.000
0	0.4	Auto 36 RE-15-01, kenteken GG-371-X	24.000
0	0.4	Auto 37 RE-15-02, kenteken GG-372-X	24.000
0	0.4	Auto 38 RE-15-03, kenteken GG-373-X	24.000
0	0.4	Auto 39 RE-15-04, kenteken GG-374-X	24.000
0	0.4	Auto 40 RE-15-05, kenteken GG-375-X	24.000
0	0.4	Auto 41 RE-15-06, kenteken GG-376-X	24.000
0	0.4	Auto 42 RE-15-07, kenteken GG-377-X	24.000
0	0.4	Auto 43 RE-15-08, kenteken GX-292-N	24.000
0	0.4	Auto 44 RK-15-09, kenteken VR-950-J	24.000
0	0.4	Auto 45 RE-15-10, kenteken VR-949-J	24.000
0	0.4	Auto 46 RE-15-11, kenteken HN-382-N	24.000
0	0.4	Automatisering software 5 jr	10.000
7	7.3	Auto 4 DAF-15-06, kenteken 27-BFZ-6	260.000
7	7.3	Auto 10 DAF-15-12, kenteken 95-BGR-3	220.000
Totaal Vervangingsinvesteringen 2023			824.000
Totaal Vervangingsinvesteringen 2021 - 2023			1.410.300

Bijlage Reserves en voorzieningen 2020-2023

Reserves en voorzieningen 2020-2023

Naam reserve/voorziening	Saldo per 1-1-2020	Toevoegen 2020	Onttrekken 2020	Inflatie correctie 2020	Saldo per 31-12-2020	Toevoegen 2021	Onttrekken 2021	Inflatie correctie 2021	Saldo per 31-12-2021	Toevoegen 2022	Onttrekken 2022	Inflatie correctie 2022	Saldo per 31-12-2022	Toevoegen 2023	Onttrekken 2023	Inflatie correctie 2023	Saldo per 31-12-2023
ALGEMENE DIENST																	
ALGEMENE RESERVE																	
Algemene reserve vrij aanwendbaar	40.809.673		-3.075.800		37.733.873				37.733.873				37.733.873				37.733.873
Subtotaal Algemene reserve	40.809.673	0	-3.075.800	0	37.733.873	0	0	0	37.733.873	0	0	0	37.733.873	0	0	0	37.733.873
BESTEMMINGSRESERVES																	
Bestemmingsreserve dekkingsreserve	0	2.923.000			2.923.000		-1.030.000		1.893.000		-1.079.000		814.000		-814.000		0
Bestemmingsreserve asbestsanering gem. gebouwen	13.897				13.897				13.897				13.897				13.897
Bestemmingsreserve De Reest	526.184		-16.519		509.665		-16.519		493.146		-16.519		476.627		-16.519		460.108
Bestemmingsreserve accommodatiebeleid	1.368.541	495.198	-19.000		1.844.739	495.198	-19.000		2.320.937	495.198	-19.000		2.797.135	495.198	-19.000		3.273.333
Bestemmingsreserve uitbr. investeringen 1999-2005 excl. Meerpaal	1.576.279		-116.084		1.460.195		-116.084		1.344.111		-116.084		1.228.027		-116.084		1.111.943
Bestemmingsreserve werkgevers- / werknemersactiviteiten	62.700				62.700				62.700				62.700				62.700
Bestemmingsreserve verbetering dienstverlening 2015-2018	113.267		43.000		156.267				156.267				156.267				156.267
Bestemmingsreserve ICT	103.731				103.731				103.731				103.731				103.731
Bestemmingsreserve huisvesting gemeentehuis	19.065.188		-1.089.943		17.975.245		-1.089.943		16.885.302		-1.089.943		15.795.359		-1.089.943		14.705.416
Bestemmingsreserve Eigen risicodragerschap WGZ en ZW	151.310				151.310				151.310				151.310				151.310
Bestemmingsreserve Precariobelasting 2018/2025	297.644	297.372			595.016	397.372			992.388	-2.628	-400.000		589.760		-300.000		289.760
Bestemmingsreserve Bijdrage N23/N305/Passage Dronten	0				0				0				0				0
Bestemmingsreserve Dierenweide	671.442				671.442				671.442				671.442				671.442

Bestemmingsreserve De Zuid - Walvisstraat	2.753.654		-46.672		2.706.982		-46.672		2.660.310		-46.672		2.613.638		-46.672		2.566.966
Bestemmingsreserve zware beschoeiingen	90.437				90.437				90.437				90.437				90.437
Bestemmingsreserve kapitaallasten scholencomplex Dronten - West	55.527		-5.691		49.836		-5.691		44.145		-5.691		38.454		-5.691		32.763
Bestemmingsreserve onderwijsstation	0				0				0				0				0
Bestemmingsreserve Sportbeleid 2018 - 2021	333.235				333.235				333.235				333.235				333.235
Bestemmingsreserve kap.lasten Nieuwbouw Overboord	1.217.468		-148.762		1.068.706		-138.659		930.047		-138.659		791.388		-138.659		652.729
Bestemmingsreserve Kunstaankopen openbare ruimte	20.000	10.000			30.000	10.000			40.000	10.000			50.000	10.000			60.000
Bestemmingsreserve Meerpaal gebouw	7.584.670		-535.411		7.049.259		-535.411		6.513.848		-535.411		5.978.437		-535.411		5.443.026
Bestemmingsreserve MFG 2 Biddinghuizen	276.350	20.000	-6.250		290.100	20.000	-6.250		303.850	20.000	-6.250		317.600	20.000	-6.250		331.350
Bestemmingsreserve Speelruimteplan	122.000				122.000				122.000				122.000				122.000
Bestemmingsreserve realisatie MFC Swifterbant	3.065.641				3.065.641				3.065.641		-91.748		2.973.893		-91.748		2.882.145
Bestemmingsreserve Sociaal Domein	2.100.000		-1.900.000		200.000				200.000				200.000				200.000
Bestemmingsreserve WWB inkomensdeel	1.485.013				1.485.013				1.485.013				1.485.013				1.485.013
Bestemmingsreserve knelpunten Inburgering	77.922				77.922				77.922				77.922				77.922
Subtotaal Bestemmingsreserves	44.031.049	3.760.198	-3.842.999	0	43.948.248	937.198	-3.005.896	0	41.879.550	537.198	-3.546.644	0	38.870.104	539.826	-3.181.644	0	36.228.286
VOORZIENINGEN																	
Voorziening APPA	1.400.670				1.400.670				1,400.670				1,400.670				1,400.670
Voorziening wachtgeld wethouders	255.770				255.770				255.770				255.770				255.770
Voorziening eigen risico personeel	0				0				0				0				0
Voorziening algemeen onderhoud gem. gebouwen	4.812.639	770.553	-95.000		5.488.192	770.553	-95.000		6.163.745	770.553	-95.000		6.839.298	770.553	-95.000		7.514.851
Voorziening onderhoud wegen	7.034.246	2.200.673	-1.947.500		7.287.419	2.200.673	-2.944.500		6.543.592	2.200.673	-2.944.500		5.799.765	2.200.673	-2.946.000		5.054.438
Voorziening renovatie openbare verlichting	265.687				265.687				265.687				265.687				265.687
Voorziening onderhoud bruggen	693.761	277.000	-320.382		650.379	277.000	-239.258		688.121	277.000	-273.831		691.290	277.000	-176.860		791.430
Voorziening inventaris gemeentelijke binnensportaccommodaties	60.676	50.000	-50.000		60.676	50.000	-50.000		60.676	50.000	-50.000		60.676	50.000	-50.000		60.676

Voorziening onderhoud/beheer riolering	400.000				400.000				400.000				400.000				400.000
Voorziening rioolbeheer	18.854.131	660.147	125.881		19.640.159	660.147	125.881		20.426.187	660.147	125.881		21.212.215	660.147	125.881		21.998.243
Voorziening afvalstoffenheffing	298.085	62.701	-94.285		266.501	62.701	-92.804		236.398	62.701	-92.123		206.976	62.701	-92.123		177.554
Subtotaal Voorzieningen	34.075.665	4.021.074	-2.381.286	0	35.715.453	4.021.074	-3.295.681	0	36.440.846	4.021.074	-3.329.573	0	37.132.347	4.021.074	-3.234.102	0	37.919.319
VOORZIENING DUBIEUZE DEBITEUREN																	
Voorziening dubieuze debiteuren Algemene dienst	459.693	102.991			562.684	102.991			665.675	102.991			768.666	102.991			871.657
Voorziening dubieuze debiteuren Sociale zaken	2.040.036				2.040.036				2.040.036				2.040.036				2.040.036
Subtotaal Voorzieningen dubieuze debiteuren	2.499.729	102.991	0	0	2.602.720	102.991	0	0	2.705.711	102.991	0	0	2.808.702	102.991	0	0	2.911.693
GRONDEXPLOITATIE = GREX																	
BESTEMMINGSRESERVES GREX																	
Bestemmingsreserve MFC Swifterbant	258.483				258.483				258.483				258.483				258.483
Bestemmingsreserve financiële buffer GREX het Palet	1.630.200				1.630.200				1.630.200				1.630.200				1.630.200
Bestemmingsreserve niet afgesloten exploitaties	4.221.203				4.221.203				4.221.203				4.221.203				4.221.203
Subtotaal Bestemmingsreserves GREX	6.109.886	0	0	0	6.109.886	0	0	0	6.109.886	0	0	0	6.109.886	0	0	0	6.109.886
VOORZIENINGEN GREX																	
Voorziening De Graafschap 1e fase 231	1.951.201			11.429	1.962.630			11.429	1.974.059			11.429	1.985.488			11.429	1.996.917
Voorziening de West kantoorvilla's complex 115	4.540			78	4.618			78	4.696			78	4.774			78	4.852
Voorziening Risico De Poort van Dronten 161	6.453.534			173.030	6.626.564			173.030	6.799.594			173.030	6.972.624			173.030	7.145.654
Voorziening Havenkade-HZ 127	242.011			10.017	252.028			10.017	262.045			10.017	272.062			10.017	282.079
Voorziening De Voor 240	41.245			584	41.829			584	42.413			584	42.997			584	43.581
Subtotaal Voorzieningen GREX	8.692.531	0	0	195.138	8.887.669	0	0	195.138	9.082.807	0	0	195.138	9.277.945	0	0	195.138	9.473.083

RECAPITULATIE RESERVES EN VOORZIENINGEN																	
ALGEMENE DIENST																	
- Algemene reserve	40.809.673	0	-3.075.800	0	37.733.873	0	0	0	37.733.873	0	0	0	37.733.873	0	0	0	37.733.873
- Bestemmingsreserves	44.031.049	3.760.198	-3.842.999	0	43.948.248	937.198	-3.005.896	0	41.879.550	537.198	-3.546.644	0	38.870.104	539.826	-3.181.644	0	36.228.286
- Gerealiseerd resultaat (na mutaties in reserves)	0								0				0				0
- Voorzieningen	34.075.665	4.021.074	-2.381.286	0	35.715.453	4.021.074	-3.295.681	0	36.440.846	4.021.074	-3.329.573	0	37.132.347	4.021.074	-3.234.102	0	37.919.319
- Voorzieningen dubieuze debiteuren	2.499.729	102.991	0	0	2.602.720	102.991	0	0	2.705.711	102.991	0	0	2.808.702	102.991	0	0	2.911.693
Subtotaal Algemene dienst	121.416.115	7.884.263	-9.300.085	0	120.000.294	5.061.263	-6.301.577	0	118.759.980	4.661.263	-6.876.217	0	116.545.026	4.663.891	-6.415.746	0	114.793.171
GRONDEXPLOITATIE = GREX																	
- Algemene reserve	0				0				0				0				0
- Bestemmingsreserves	6.109.886	0	0	0	6.109.886	0	0	0	6.109.886	0	0	0	6.109.886	0	0	0	6.109.886
- Gerealiseerd resultaat (na mutaties in reserves)	0				0				0				0				0
- Voorzieningen	8.692.531	0	0	195.138	8.887.669	0	0	195.138	9.082.807	0	0	195.138	9.277.945	0	0	195.138	9.473.083
- Voorzieningen dubieuze debiteuren	0	0	0		0	0			0	0			0	0			0
Subtotaal Grondexploitatie	14.802.417	0	0	195.138	14.997.555	0	0	195.138	15.192.693	0	0	195.138	15.387.831	0	0	195.138	15.582.969
Totaal generaal gemeente Dronten	136.218.532	7.884.263	-9.300.085	195.138	134.997.849	5.061.263	-6.301.577	195.138	133.952.673	4.661.263	-6.876.217	195.138	131.932.857	4.663.891	-6.415.746	195.138	130.376.140

Bijlage Afkortingenlijst

Afkortingenlijst	
AD	Algemene Dienst
AJ	Arbeidsjaren
AKTIV	Afspraak is afspraak, Klantgericht, Toekomstgericht, Integer, Veranderingsgezind
AMIF	Europese Asiel-, Migratie- en Integratiefonds
Amvb	Algemene maatregel van bestuur
AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
AO/IC	Administratieve organisatie/ Interne Controle
APV	Algemene plaatselijke verordening
AR	Algemene reserve
AU	Algemene uitkering
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
AWBZ	Algemene wet bijzondere ziektekosten
AZC	asielzoekerscentrum
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
Bbz	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen
BCF	BTW CompensatieFonds
BDU	Brede Doeluitkering
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BIG	Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BO	Basisonderwijs
Bofw	Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen
BRP	Basisregistratie Personen
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BV	Besloten Vennootschap
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAK	Centraal Administratie Kantoor
CBS	Centraal Bureau voor Statistiek
CCV	Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid
CER	Compensatie eigen risico
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CoPI	Commando Plaats Incident
CPO	Collectief Particulier Opdrachtgeverschap
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
DHW	Drank- en Horecawet
DLO	Digitaal Loket Ondernemers
DOR	Digitaal OpkopersRegister
DSO	Digitale Stelsel Omgevingswet
DU	Decentralisatie-uitkering
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
ECB	Educatief centrum Biddinghuizen
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EMU	Europese Monetaire Unie
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
ESF	Europees Sociaal Fonds
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie
GBI	Gemeentelijke Basisprocessen Inkomen
GBLT	Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus-Tricijn
GDI	Generieke Digitale Infrastructuur
GEO	Geografische (ruimtelijke)
GF	Gemeentefonds
GFT	Groente-, fruit- en tuinafval

GGD	Gemeenschappelijke GezondheidsDienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GIDS	Gezond in de Stad
GMSD	Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GREX	Grondexploitatie
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure
GRP	Gemeentelijk Riolerings Plan
GVVP	Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan
GW	Gemeentewet
HFA	Het Flevolands Archief
HH(T)	Huishoudelijke Hulp (Toelage)
HNW	Het Nieuwe Werken
HRM	Human Resource Management
HT	Horizontaal Toezicht
HVC	Huisvuilcentrale Alkmaar
IAM	Identity Access Management
IBI	InterBestuurlijke Informatie
IBP	Informatiebeleidsplan
IBT	Inter Bestuurlijk Toezicht
ICT	Informatie- en Communicatie Technologie
IHP	Integraal huisvestingsplan
Iip	Investors in people
IKB	Individueel Keuzebudget
IKK	Innovatie Kwaliteit Kinderopvang
IM	Informatiemanagement
IMRO	Informatiemodel Ruimtelijke Ordening
i-NUP	Implementatie Nationaal Uitvoeringsprogramma dienstverlening en e-overheid
IOAW	Inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
ISMS	Information Security Management System
ISZW	Inspectie Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
IU	Integratie-uitkering
IVA	Immateriële vaste activa
IVB	Integraal Veiligheidsbeleid
JIT	Jeugd InterventieTeam
JOGG	Jongeren op gezond gewicht
JOP	Jongeren Ontmoetings Plaats
KCC	Klant Contact Centrum
KLPD	Korps Landelijke Politie Diensten
KPS	Kostprijsystematiek
KVB	Keurmerk Veilige Buitengebieden
KVO(-W)	Keurmerk Veilig Ondernemen (winkelgebied)
LA	Lelystad Airport
LAG	Lokale Actie Groep
LEA	Locale Educatieve Agenda
LED	Licht-emitterende diode
LISA	Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen
LTA	Landelijk Transitiearrangement
LTO	Land- en Tuinbouw Organisatie
MDF	Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland
MER	Milieueffectrapportage
MFC	Multi functioneel centrum
MFG	Multi functioneel gebouw
MKB	Midden- en kleinbedrijf
MOP	Meerjarig onderhoudsplan
Mozard	Zaaksysteem in gebruik bij gemeente Dronten
MVA	Materiële Vaste Activa
NAR	Nederlands Adviesbureau Risicomanagement
NGdW	NedGeodataWarehouse
NGRU	Netto Gecorrigeerde RijksUitgaven

NHR	Basisregistratie Handelsregister
NIEGG	Niet in exploitatie genomen gronden
NLE	Nieuw Land Erfgoedcentrum
NV	Naamloze Vennootschap
OAB	Onderwijsachterstandenbudget
OBD	Stichting Overlegorgaan Belangenbehartiging Dronten
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OFGV	Omgevingsdienst Flevoland & Gooi- en Vechtstreek
OFW	Oost Flevoland Woondiensten
OGG	Oneigenlijk gebruik gemeentegrond
Oggz	Openbare geestelijke gezondheidszorg
OLO	Omgevingsloket
OMFL	Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland
ONS	OmriNgd door Service
OOGO	Op overeenstemming gericht overleg (passend onderwijs)
OV	Openbare verlichting en/of openbaar vervoer
OVD(-bz)	Officier van Dienst (bevolkingszorg)
OZB	OnroerendeZaakBelasting
P&C	Planning & Control
PC	Protestants christelijk
PDCA	Plan, do, check, act
PGB	Persoonsgebonden budget
PKVW	PolitieKeurmerk Veilig Wonen
PO	Primair Onderwijs
P-wet	Participatiewet
PTC+	Praktijk trainingscentrum
RIEC	Regionaal Informatie en Expertise Centrum
RIP	Rijksinpassingsplan
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RK	Rooms katholiek
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voortijdig schoolverlaters
ROR	Rijksopleidingsinstituut tegengaan Radicalisering
RSGB	Referentiemodel stelsel van gemeentelijke basisgegevens
Ruddo	Regeling uitzetting en derivaten decentrale overheden
RVP	Rijksvaccinatieprogramma
SAF	Samenwerking Afvalwaterketen Flevoland
SAVE	SAmenwerken aan VEiligheid
SBO	Speciaal Basis Onderwijs
SCP	Sociaal en Cultureel Planbureau
SD	Sociaal domein
SEA	Sociaal Economische Agenda
SHV	Schuldhelpverlening
SMW	School Maatschappelijk Werk
SSC ONS	Shared Service Centrum Overheid eN Service
SOC	Security Operations Center
StUF	Standaard Uitwisseling Formaat
STV	Sport Toekomstverkenning
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SVn	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting
SW bedrijf	Sociale Werkvoorziening
SWIF	SamenWerken in Flevoland
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TMLO	Toepassingsprofiel Metadatering Lokale Overheden
TSD	Transities Sociaal Domein
VenJ	Ministerie van Veiligheid en Justitie
VGHS	Voorraad grond- en hulpstoffen
VGRP	Verbreed gemeentelijk riolerings plan
VMBO	Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet onderwijs
VOG	Verklaring omtrent gedrag
Vpb	Vennootschapsbelasting

VRF	Veiligheidsregio Flevoland & Gooi- en Vechtstreek
VROM	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
VSV	Voortijdig schoolverlaters
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WBB	Wijk- en buurtbeheer
Wbp	Wet bescherming persoonsgegevens
WBS	Werkcoach BemiddelingsService
Wet Fido	Wet financiering decentrale overheden
Wet RGT	Wet Revitalisering Generiek Toezicht
WKB	Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen
WLZ	Wet langdurige zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WMO	Wet Markt en Overheid
WNT	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen
WON	Wet Onafhankelijk Netbeheer
WOZ	Waardering onroerende zaken
WSNS	Weer Samen Naar School
WSS JB&JR	William Schrikker Stichting Jeugdbescherming & Jeugdreclassering
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
Wtcg	Wet tegemoetkoming chronisch zieken & gehandicapten
Wvg	Wet voorkeursrecht gemeenten
WWB	Wet werk en bijstand
ZIN	Zorg in Natura
ZLF	Zelfstandigenloket Flevoland